

**Injili
ya Marko**

Imesimuliwa upya,
imefafanuliwa,
kwa ajili ya leo.

GOOD NEWS

Injili ya Marko

Imesimuliwa upya, imefafanuliwa, kwa ajili ya leo.

Hans-Jörg Ronsdorf

Toleo la pili, Aprili 2020

© Kirche für Alle e.V. – haki zote zimehifadhiwa.

ISBN ya toleo la Kijerumani: 978-3-9820715-1-0

Kirche für Alle e.V.

Hans-Jörg Ronsdorf

Albis 6 1/2

87477 Sulzberg

hj-ronsdorf@t-online.de

www.hans-joerg-ronsdorf.de

Muundo wa jalada: Tobias Stricker

kata Markon

Tazameni jinsi Yesu alivyo mtukufu,

anayepita uzuri wote!

Maelezo Machache Kabla ya Kuanza

Injili ya Marko ni ya pekee kabisa. Inaanza na nabii Yohana, mwenye mavazi ya manyoya, anayebatiza watu. Inaishia na kusulubiwa kwa ukatili na kufufuka kwa Yesu kwa kushangaza. Marko anasimulia hadithi inayotia wasiwasi, naam, inayotikisa moyo. Kuna mahali palipojaa mapepo, migogoro inayolipuka, miujiza ya kushangaza ya watu walioponywa. Kuna chakula kinachoongezeka kwa njia ya ajabu kwa ajili ya wenye njaa. Na kuna mamlaka ya Yesu juu ya nguvu za asili.

Kukutana na Yesu katika Injili ya Marko ni kama kusoma riwaya ya matukio – imejaa vitendo, ina kina, na imejaa picha za nyeusi na nyeupe zinazomwacha msomaji akihema, akiwa na maswali mengi. *Mtu huyu ni nani hasa?* Marko anatoa majibu sahihi kwa swali hili.

Kitabu mlichio nacho mikononi mwenu ni tafsiri inayofafanua Injili ya Marko. Pamoja na maandishi haya yaliyosimuliwa upya, someni pia tafsiri nyingine ya Biblia. Ni bora tafsiri iliyo karibu sana na maneno ya asili, kwa mfano Elberfelder, Luther au Einheitsübersetzung (tafsiri za Biblia za Kijerumani).

Marko ni mojawapo ya Injili nne. Hizo ni masimulizi kamili ya maisha ya Yesu. Marko ndiyo fupi kuliko zote. Lakini huenda ndiyo ya zamani kuliko zote. Ni masimulizi yanayovutia, yaliyo hai. Yanaendelea mbele bila kupumzika, karibu bila kuvuta pumzi, kuanzia ubatizo wa Yesu katika mto Yordani hadi mwisho wake msalabani huko Yerusalemu. Ni kipindi cha takriban miaka 3.

Injili hii inaweza kueleweka na mtoto. Ni kama kisima chenye maji safi. Lakini ni kisima kirefu. Kirefu kuliko kinavyoonekana. Kuna hazina zilizofichika, zisizoonekana mara ya kwanza, zinazongoja kugunduliwa. Tafsiri hii inataka kuwasaidia kufikia utajiri huo wa kiroho.

Maelezo ya utangulizi yanayofuata mnaweza kuyaruka tu au kuyasoma baadaye, ikiwa mnataka kuingia moja kwa moja katika masimulizi ya Marko, kuanzia sura ya 1.

Mwandishi wa Injili Hii

Kwa muda mrefu watu walifikiri kwamba Marko ni ufupisho tu wa Injili ya Mathayo. Haikuthaminiwa kama Injili nyingine. Mpaka ilipogunduliwa kwamba ni kinyume chake: waandishi wengine wa Injili walikuwa tayari wanaajua Injili ya Marko na waliyatumia masimulizi yake. *Mwandishi* wa Injili hii hajitambulishi katika maandishi. Wanafunzi wawili wa Yesu, mashahidi walioona kwa macho, waliandika Injili ya Mathayo na ya Yohana. Je, kuna masimulizi kutoka kwa Petro, msemaji wa mitume kumi na wawili? Labda hakupenda kuandika. Alikuwa mvuvi. Alihubiri na kufundisha juu ya maisha ya Yesu, Injili ya Ufalme. Hapo msaidizi wake wa baadaye na msiri wake, Yohana Marko, alisikiliza kwa makini. Na akaandika. Msaidizi huyu wa Petro na wa Paulo anakubaliwa na wengi kuwa ndiye mwandishi wa Injili hii. Ndiyo maana inaitwa *Injili ya Marko*. Kwa sehemu kubwa imeandikwa kwa mtazamo wa Petro. Shahidi aliyeona kwa macho, na mtu aliyekuwa karibu sana. Karibu hata kuliko mitume wengi, isipokuwa Yohana na Yakobo, ambao pamoja na Petro walikuwa kundi la ndani kabisa la Yesu. Kwa hiyo masimulizi haya ya maisha ya Yesu yanapata mamlaka yake kupitia uhusiano wa Marko na Petro.

Injili hii imeundwa kwa yale ambayo Petro aliyakumbuka na aliyoyahubiri. Ni kama mafundisho ya mahubiri, yaliyokusudiwa kusimulia *badithi ya Mungu. Huduma ya Yesu, kifo chake na ufufuo wake*. Ndiyo sababu Marko anayaita masimulizi yake Injili, kwa sababu yana Injili iliyohubiriwa, *Injili iliyotangazwa*. Anaandika kama mhubiri anayeendeleza habari njema ya Mungu ya wokovu kupitia Injili yake.

Marko hakujali sana mpangilio kamili wa kihistoria wa matukio. Kwa kweli si masimulizi ya kihistoria tu. La, Injili yake ni ujumbe! Aliukusanya kwa namna inayolingana na kusudi lake.

Kwa *mwinjilisti*, mpangilio kamili wa matukio si jambo la muhimu kuliko yote. Pia hafafanui ujumbe kitheolojia kwa undani. Hilo lilikuwa kazi ya wengine baadaye. Haelezi kuzaliwa kwa Yesu, bali anakuja mara moja kwenye huduma yake ya hadharani. Ni kana kwamba hawezi kusubiri kuanza kueleza Injili ya Ufalme kwa uwazi, kwa nguvu ya kushawishi na kwa changamoto.

Haiwezekani kujua hasa Marko aliandika lini. Wengine wanadhani kabla, wengine baada ya Petro kufa kifo cha mfia imani. Watu wanafikiria kipindi kati ya mwaka 60 na 70 BK. Kama ni kabla au baada ya kuharibiwa kwa Yerusalemu, wataalamu wanajadiliana pia. Lakini hakuna kinachozuia kuiweka katika wakati wa Kaisari Nero, baada ya moto mkubwa wa Rumi na mateso ya Wakristo yaliyofuata.

Huenda aliandika kwa ajili ya Wakristo wa *Rumi*. Moto wa Rumi – ndivyo watu walivyosema – uliwashwa na Kaisari Nero mwenyewe. Akaelekeza shaka kwa Wakristo. Akawatumia vibaya kama mbuzi wa kubebishwa lawama. Hivyo yakatokea mateso makali kuliko yote ya Wakristo katika “mji wa milele”. Walichomwa kama mienge hai na kutupwa kwa wanyama wakali; mateso yaliwapiga vikali kupita kiasi. Marko anatoa sehemu kubwa ya Injili yake kwa masimulizi ya mateso ya Yesu. Anaandika juu ya majaribu na upinzani ambao Yesu aliupata. Inaeleweka vizuri kwamba alitaka hasa kuwatia moyo Wakristo waliokuwa katika mateso na dhiki, wala si kutoa masimulizi ya kihistoria tu ya maisha na mateso ya Yesu.

Yesu ni Nani kwa Marko?

Marko anamweleza Yesu Kristo kama nani katika Injili yake? Anamwita Yesu *Mwana wa Mungu*. Mwana mpendwa wa Baba. Tangu mwanzo inakuwa wazi kwamba yeye, akiwa Mwana wa Mungu, ni Mungu kweli. Akiwa Mwana, yeye ndiye Masihi, Kristo, Aliyetiwa mafuta na Mungu. Anabeba cheo cha *Mwana wa Adamu*. Hii ni mwangwi wa Danieli 7:13, ambapo ana uhusiano wa karibu na “Mzee wa Siku”, jina la MUNGU WA MILELE. Kwa hiyo si mtu wa kawaida tu, mwana wa fundi ujenzi kutoka Nazareti, bali ndiye anayebeba *cheo biki cha beshima* kilicho bora na cha pekee. Yeye ndiye *Mwana wa Daudi*, mwenye haki ya kukalia kiti cha enzi cha Ufalme wa milele wa Mungu.

Mwisho, lakini si kwa umuhimu mdogo, yeye ndiye *Mtumishi*, hata kama Marko hamwiti hivyo moja kwa moja. Lakini *alikuja kutumika* na kuutoa uhai wake kuwa fidia ya wengi, ya wote wanaomtumaini.

Utume wa Yesu

Marko alipoandika, kila kitu kilikuwa kimekwisha kuwa historia zamani. Mambo yaliyopita. Kile kilichokuwa wazi kabisa kwake baadaye, hakikuwa wazi kwa wanafunzi, kwa watu na kwa maadui zake wakati mambo yalipokuwa yakitokea. Kwao utume wa Yesu ulikuwa umefichika kwa sehemu kubwa. Mpaka msalabani. Hapo hakuwa Myahudi, bali jemadari wa Kirumi, aliyeguswa sana, aliyetamka yeye ni nani: *Hakika mtu huyu alikuwa Mwana wa Mungu!* Ni kana kwamba Marko aliushikilia msisimko kuhusu utambulisho wa Yesu, kwa mtazamo wa wanadamu, mpaka mwisho.

Utume wa Yesu ulikuwa *kutanga utawala wa Mungu* na kuhubiri Habari Njema juu yake. Watu walipaswa kuuitikiaje ujumbe huu? Kwa imani na kubadili mawazo, yaani toba.

Kupitia yeye zinatokea *ishara za utawala huu wa Mungu*. Alifundisha kwa mamlaka, alitoa pepo, aliwaponya wagonjwa, alileta msamaha, aliwatakaswa wenye ukoma, aliwafufua wafu. Haya yote ni sehemu ya Injili ya Ufalme. Shetani na ufalme wake vinashambuliwa. Na vinashindwa. Ni vita vya kiroho, bila silaha. Lakini si vya kusisimua kidogo. Hata hivyo, Ufalme wa Mungu unakua polepole. Haukuja ghafla mara moja, kama walivyotarajia. Wayahudi walitarajia mabadiliko makubwa, yaani kuwekwa huru kutoka kwa Warumi. Lakini Yesu anaanza kwa kuweka wazi kwamba mioyo ya watu inapaswa kubadilika kwanza.

Kwa Marko, utawala wa Mungu umeanza kupitia Yesu na ndani ya wafuasi wake. Lakini utawala huu – hata kwa mtazamo wa leo – utakuja kikamilifu katika siku zijazo tu na kuijaza dunia, Mwana wa Adamu atakaporudi kutoka mbinguni.

Utawala wa kweli wa Mungu unakuja kupitia msalaba tu. Njia inapita katika mateso hadi utukufu. Msalaba ndio ushindi wa Mungu. Si kushindwa. Vipimo vya Mungu ni tofauti na vile vya ulimwengu, vya wakati ule na vya leo pia. Kanuni, sheria na alama za Ufalme wake na utawala wake ni upendo, huduma, kujitoa kwa ajili ya jirani, unyenyekevu wa moyo na amani. Si nguvu na ukandamizaji. Kupokea na kuishi sasa hivi uzima wa wakati ujao wa Ufalme wa milele – hiyo ndiyo habari njema ya Marko.

Mwangwi wa Agano la Kale

Kwa Marko – na kwa hiyo kwa Petro – Biblia ya Kiebrania, yaani Agano la Kale, ina nafasi kubwa. Lakini hanukuu kutoka humo kama Mathayo na Luka. Kuna vidokezo na *mwangwi mwingi wa Agano la Kale*. Hata kama haionekani juu juu kila mara. Kuna madokezo na vidokezo vidogo kwa wingi.

Kwa maswali yafuatayo, mistari mikuu inaonekana katika masimulizi yote ya Marko: *Marko anaiandikaje upya historia ya Israeli?* Maana yake ni kwamba kupitia Masihi Yesu, Israeli inapaswa kupata nafasi mpya, mwanzo mpya, naam, Kutoka mpya. Ili kufika kiroho pale ambapo Mungu anataka watu wake wawe: Katika Ufalme wake. *Historia ya zamani ya Israeli inaonekanaje tena katika maisha ya Yesu, aliye Israeli wa kweli?* Inasikika kuwa ngumu, lakini Yesu anajitambulisha na Israeli kiasi kwamba anaipitia tena njia ya taifa hili, na kwa njia hiyo anataka kuiweka Israeli huru kwa ajili ya kusudi lake halisi. *Marko anayatumiaje Maandiko ya Agano la Kale kueleza nafasi ya Kanisa ulimwenguni?* Marko mwenyewe ni sehemu ya Kanisa lililozaliwa kupitia Yesu. Kanisa nalo linajifunza kutoka kwa Maandiko ya zamani. Mwanzoni Kanisa lilikuwa na Biblia moja tu, nayo ilikuwa Agano la Kale.

Katika tafsiri yangu siyanukuu masimulizi ya Injili nyingine ili kuongezea Marko. Tunataka kuuelewa ujumbe wake. Kuna *vitabu vya kulinganisha Injili*, ambamo maandiko ya Injili zote yamewekwa sambamba, ili kupata picha kamili iwezekanavyo ya matukio. Hiyo ni njia nyingine ya kusoma, inayovutia sana pia, lakini hapa si lengo letu.

Mambo Makuu kwa Yohana Marko

Mwisho wa utangulizi huu, hapa kuna *muhtasari mfupi wa mambo makuu* yaliyo moyoni mwa Marko:

Utambulisho wa kweli wa Yesu. Wakati wa maisha ya Yesu duniani, utambulisho huo bado umefichika kwa karibu watu wote. Hilo linabadilika tu baada ya kupaa kwake mbinguni, wakati Injili ya Ufalme na Kristo aliyepaa mbinguni na kutawazwa kitini mwa enzi vinapohubiriwa na mitume na wanafunzi. Kutoka katika mtazamo huu uliokamilika tunaweza kuyatazama maisha ya Yesu, kana kwamba kwa macho ya moyo yaliyotiwa nuru. Tunajua siri!

Mateso ya Yesu, masimulizi ya mateso yake, yanayoonyesha Yesu ni nani hasa. Na pamoja na hayo, moja kwa moja, mateso, dhiki na kufa kwa ajili ya imani kama alama za *ufuasi* wa kweli.

Asili na kuja kwa *Ufalme wa Mungu*, pamoja na swali la kurudi kwa Mwana wa Adamu.

Shauku ya pekee kwa *Galilaya*, sehemu ya kaskazini ya Israeli, na pia kwa maeneo jirani ya Mataifa, ambako Yesu alijua kwamba ametumwa pia.

Injili na maana yake halisi.

Jinsi anavyoeleza *makundi mbalimbali ya watu*. viongozi wa Kiyahudi, familia ya kweli ya Yesu, na hasa wanafunzi wake, wale Kumi na Wawili.

Kila mtu anayesikia ujumbe wa Marko au kusoma Injili hii anasimama binafsi mbele ya Yesu! *Anamwuliza kila mtu: Mimi ni nani kwako? Je, unanitumaini? Je, unanifuata?*

Sasa, leo, ndiyo siku ya wokovu – si kesho, si wakati fulani. Marko anamtambulisha Yesu hivi ili tuwe waaminifu kwake na tuyashike maneno yake na kuyatenda. Naam, ili tuwe wanafunzi wake.

Kaisari wa Kweli ni Nani?

Kabla hatujaingia katika maandiko, nyongeza fupi moja, inayokusanya yote yaliyoandikwa hapo juu kuhusu Yesu na kuyaweka katika joto la kisiasa la wakati wa mwandishi Marko. Yesu ndiye Mwana wa Mungu, aliyependwa na Mungu Baba. Hakuna Kaisari anayeweza kudai jambo hili kwa kweli. Hata hivyo walidai. Kaisari wa kwanza wa Kirumi, Augusto, alitwa “Divi Filius”, mwana wa aliye wa kimungu. Kwa wakazi wa Dola la Kirumi, Kaisari alikuwa kama masihi aliyeleta amani, ile “Pax Romana”. Lakini Aliyetiwa mafuta, Kristo, ni Yesu peke yake. Mfalme wa Amani aliyeahidiwa. Vespasian alisifiwa kwa miujiza miwili: kumponya kipofu na kumponya mtu mwenye mkono uliopooza. Watu wakahitimisha kwamba mbingu zimemkubali. Lakini ni Yesu anayefanya miujiza isiyohesabika na ambaye mbingu zinafunguka juu yake. Wakristo wa Rumi, ambao huenda ndio waliopokea Injili hii, walipaswa kujua kwamba katika mateso yao chini ya dola la Kirumi, chini ya Kaisari Nero aliyekuwa katili kama mnyama, Kristo, Bwana na Mwokozi wao, alikuwa mkuu zaidi na alikuwa ametangulia mbele yao katika mateso. Hakuangamia, bali alipanda juu hadi ushindi wa mwisho katika ufufuo. Mateso, shinikizo la dhiki na hofu huwafikisha Wakristo mwisho wa uwezo wao. Hilo huleta pia kushindwa, usaliti na kumkana Bwana. Lakini ndani ya Kristo kuna msamaha na kurejeshwa, uzima unaoshinda mauti, na ujumbe wa ushindi wa Mungu juu ya nguvu zinazompinga Mungu. Marko anayagusa mambo haya yote kwa makusudi. Ni ujumbe ambao haukukusudiwa kwa Wakristo wa Rumi tu, bali unaishi hadi leo, kuliko wakati mwingine wowote.

Sura ya 1

Hivi ndivyo inavyoanza *habari njema ya ushindi wa Mungu*. Injili ya Yesu Kristo. Aliyetiwa mafuta na Mungu, Masihi! Injili ya Mwana wa Mungu. Zamani sana manabii Malaki na Isaya walikuwa wametangaza kuja kwa mpiga mbiu, ambaye angemtangulia Yahwe, Bwana. Ambaye angetangaza kuja kwake na kumwandalia njia: Tazama, ninamtuma mjumbe wangu mbele yako, atakayeitengeneza njia yako. Itengenezeni njia ya Bwana, ya Yahwe, nyoosheni njia yake, ili apokelewe kwa heshima inayomstahili! Mungu anakuja kwa hukumu na kwa neema, ili kurejesha, kama Malaki 3 na Isaya 40 wanavyotangaza. Maneno ya kitabu cha pili cha Musa, Kutoka 23:20, yanasikika pia katika nukuu hii: Tazama, ninamtuma malaika mbele yako, akulete mahali palipoahidiwa. Ni sauti ya neema inayotangaza kuingia upya katika nchi ya ahadi. Kutoka mpya na kuitwaa nchi upya, kunakofanywa na Mungu mwenyewe. Kama zamani, sasa Mungu anakuja ndani ya nafsi na nguvu ya Yesu. *Mungu anasonga mbele kwenda kuiokoa Israeli*. Baada ya miaka 400 ambapo manabii walinyamaza, naam, Mungu hakusema tena, sasa ukaja mwito wa Mungu wa kuamsha kupitia nabii Yohana. Kwa taifa lililokata tamaa. Lililokandamizwa na lisilo na uhakika kama na lini unabii utatimia. Lakini kila kitu kilitokea tofauti na ilivyotarajiwa. *Masihi hakutafuta kiti cha enzi, bali kwanza miyo safi na badiliko kubwa la maisha. Alitaka kutawala ndani ya miyo ya watu*.

Mpiga Mbiu: Yohana Mbatizaji

Yohana Mbatizaji, mpiga mbiu, hakutokea Yerusalemu, bali katika jangwa la Uyahudi. Alihubiri kwamba Wayahudi wabatizwe, wayabadili maisha yao kabisa na wajisalimisha kwa Mungu. Ili wapate msamaha wa dhambi zao. Watu walimwendea huko nje kutoka Uyahudi na kutoka mji mkuu Yerusalemu. Ingawa kwa kawaida ni waongofu tu waliobatizwa, yaani watu wa Mataifa waliojiunga na dini ya Kiyahudi, wao walikubali Yohana awazamishe katika mto Yordani na kuziosha dhambi zao kwa ishara. Wakati huo waliziungama dhambi zao, wakazitaja waziwazi na kuzijutia. Kwa ubatizo waliuacha ulimwengu wa dhambi, kama zamani Israeli ilivyokimbia kutoka Misri kupitia Bahari ya Shamu. Kupitia mto Yordani zamani Israeli iliingia katika nchi ya Kanaani, na sasa pia

ilimaanisha mwanzo mpya kwa Israeli. Angalau kwa sehemu yake. Yohana aliishi bila starehe yoyote. Peke yake jangwani. Alivaa joho rahisi la manyoya ya ngamia, lililofungwa kwa mshipi wa ngozi. Aliishi kwa kula nzige na asali ya mwituni. Kama Eliya, yule nabii. Alitangaza kwa sauti kile ambacho wote walipaswa kujua, akiwa mpiga mbiu wa Kristo, wa Masihi: Baada yangu, huduma yangu itakapokwisha, anakuja yeye aliye na nguvu kuliko mimi. Yeye ni mkuu na mtukufu kiasi kwamba sistahili hata kuinama na kuzilegeza kamba za viatu vyake. Mimi nimewazamisha katika maji. Lakini yeye atawabatiza katika Roho Mtakatifu. Kama manabii walivyotangaza. Kwa maana hamhitaji kutakaswa na kusamehewa tu, mnahitaji pia nguvu ili kumtumikia Mungu.

Yohana Anambatiza Yesu

Na ndipo ikatokea. Ghafla na bila kutarajiwa, ingawa Yohana alikuwa akitangaza kuja kwake. Yesu, Mwana wa Mungu, mtu wa umri sawa na Yohana, ndugu yake kutoka Nazareti ya Galilaya, ghafla alisimama karibu na Yohana. Kati ya wale waliokuja kwake huko mtoni Yordani. Na yeye, ingawa ni Masihi, si mwenye dhambi kama wengine, alibatizwa na Yohana. Hivyo Masihi alisimama upande wa wale waliotaka kuanza upya, akawa ndiye anayewatangulia. Kama zamani Yoshua, aliyeiongoza Israeli kuingia katika nchi ya Kanaani. Yohana na Yesu walipotoka katika mto Yordani, mbingu zilipasuka kwa njia ya ajabu, na Roho Mtakatifu akashuka juu yake, kwa namna ya kuonekana, kama njiwa anayeshuka kutoka juu juu ya mtu. Na sauti ikasikika kutoka juu, ikimwambia Yesu: *“Wewe pekee yako ndiwe Mwanangu mpendwa sana, kila kitu changu, wewe ndiwe furaha yangu yote!”* Kwa miaka 30 tayari aliishi akimpendeza Mungu, lakini sasa wakati wake wa huduma ya hadharani ulikuwa umefika. Ungekuwa miaka mitatu na nusu tu. Naam, mbingu zilipasuka kama jibu la maombi ya Isaya katika Isaya 64:1, aliyoyalia kwa kukata tamaa juu ya mioyo migumu na juu ya utawala wa mataifa ya kigeni juu ya Israeli. Mungu alikuja kwa Roho juu ya Masihi, ili kuugeuza msiba, kuyageuza mambo na kutawala tena. Ilipaswa kuanza ndani ya mioyo ya Waisraeli.

Yesu, Maisha Yake katika Huduma

Kabla ya habari njema ya ushindi wa Mungu ndani ya Yesu kunatangulia vita. Vinaanza mara tu baada ya ubatizo wake. Kwa maana mara moja Roho aliyekuwa ameshuka juu yake anamsukuma kwenda katika jangwa la Uyahudi.

Huko alikaa siku arobaini. Kama zamani Israeli ilivyokaa miaka 40 jangwani. Shetani, Ibilisi na adui wa Mungu, alijaribu kumdanganya wakati huo. Ili aache vita hivi kwa ajili ya wanadamu kwa kufanya mapatano na kwa kutotii. Katika siku hizo alikuwa peke yake, kama Yohana Mbatizaji kabla yake. Alikuwa pamoja na wanyama wa mwituni. Lakini malaika wa Mungu walimhudumia, wakamlinda na kumtia nguvu. Kwa njia hii Baba yake wa mbinguni alimjulisha kwamba yuko pamoja naye. *Sebemu hii ya kwanza, muhimu, ya vita vya kuwaokoa wanadamu na dunia nzima, Mwana wa Mungu aliishinda kwa ajili yake mwenyewe, na kwa hiyo kwa ajili yetu.* Baada ya Yohana Mbatizaji kutiwa mikononi mwa mauti na sauti yake kunyamazishwa, Yesu alirudi Galilaya. Tangu hapo alihubiri habari njema ya Ufalme wa Mungu: Wakati sasa umefika, naam, yanatimia yale yaliyotabiriwa. Ufalme wa Mungu umekaribia na unaingia ulimwenguni kwa nguvu. Sasa ndio wakati wa kubadili mawazo, kutubu, kuiacha dhambi na kuiamini habari njema ya ushindi wa Mungu. Ni kwa njia hii tu mtu anaingia chini ya utawala wa kifalme na chini ya baraka ya Mungu. Injili hii si fundisho wala kanuni ya imani. Ni Mtu. Mwana wa Mungu aliyekuja kwetu. Anaanza vita dhidi ya dhambi, ugonjwa, hofu, kupagawa na pepo, mauti na Ibilisi. *Anaanzisha Kutoka mpya, ile ya mwisho, ili kuwatoa Israeli na wanadamu wote katika utumwa wa dhambi na matokeo yake yote.*

Wanafunzi wa Kwanza – Yesu Anawaita Wavuvi Wamfuate

Alipokuwa akitembea kando ya Bahari ya Galilaya, anaona wavuvi wawili, Simoni na ndugu yake Andrea, wakitupa nyavu zao baharini. Na Yesu akawaambia: *Njooi mnifuata.* Nitawafanya kuwa wavuvi wa watu. Na mara moja, bila kusita, wakaziacha nyavu zao, wakamfuata. Na mbele kidogo tu walikuwako tena wavuvi wawili, waliokuwa wakizitengeneza nyavu zao karibu na mashua zao: Yakobo, mwana wa Zebedayo, na Yohana, ndugu yake. Nao pia akawaita kama wale wengine wawili. Nao pia wakamfuata mara moja, wakamwacha baba yao pamoja na watumishi wa kuajiriwa. *Ni nani huyu aliyeweza kusema tu: Nifuata?* Katika miaka iliyofuata, na hivi karibuni, wangejua. Hawakudhani kwamba wao, wavuvi wa kawaida, ndio watakaoupindua ulimwengu wa wakati ule. Wangeiendeleza kazi ambayo Yesu alianza pamoja nao.

Katika Sinagogi la Kapernaumu

Na Yesu anaingia Kapernaumu pamoja na wanafunzi wake. Na siku ya sabato akaenda moja kwa moja katika sinagogi. Mahali pa mafundisho. Yeye, fundi ujenzi wa kawaida, alifundisha huko. Na wote wakashangaa maneno yake, kwa sababu alifundisha kama mtu mwenye *mamlaka*. Kwa uhai, kwa kuvutia, naam, maneno ya uzima. Tofauti kabisa na walivyozea kwa waandishi. Wao waliweza tu kumnukuu Musa na wataalamu wao, lakini yeye alisema kana kwamba yeye ndiye hekima yenyewe katika mtu, kama Musa wa pili.

Katika sinagogi hilo kulikuwa na mtu aliyepagawa na roho mchafu, mwovu. Roho huyu alimtawala mtu huyu na kumlazimisha kufanya mambo ambayo vinginevyo asingeyafanya kamwe. Pepo hao walikuwa wachafu, na waliwatia unajisi wale waliowamiliki, kwa kufanya mambo yaliyoharibu kabisa utu wao. Mtu huyu, naam, yule roho mwovu, pepo huyu aliyekuwa ndani yake, akamwambia Yesu: 'Tuna nini nawe, Yesu, Mnazareti? Je, umekuja kutuamamiza? Ninakujua na ninajua sawasawa wewe ni nani, *Mtakatifu wa Mungu!* Na Yesu akamwamuru kwa nguvu: Nyamaza, umtoke! Bila kupenda kumwacha mtu huyu, akamtikisa mtu huyo huku na huko, akapiga kelele kwa sauti kuu kwa sababu ya kushindwa kwake. Akamtoka. Wote wakashtuka, kwa sababu hakuna hata mmoja wao aliyewahi kuona jambo kama hilo. Na wote wakajiuliza na kuambiana: Ni nini hiki? Ni fundisho gani hili jipya? Kwa maana kwa mamlaka isiyozuilika anawaamuru hata pepo wabaya, ambao sisi hatuna nguvu juu yao, nao wanamtii, naam, wanamkimbia? *Anasema, na inatokea kama anavyosema.* Na habari ya tukio hili ikaenea kama moto wa nyika katika Galilaya.

Katika Nyumba ya Simoni Petro

Na mara baada ya hapo wakatoka katika sinagogi, wakaingia nyumbani kwa Simoni na Andrea. Yakobo na Yohana walikuwa pamoja nao. Mama mkwe wa Simoni alikuwa amelala kitandani, akiwa na homa. Wakamwambia Yesu bila kutarajia jambo maalum. Angalau ajue. Ndipo Yesu akamwendea, akamshika mkono, na homa ikamwacha papo hapo. Mara moja homa ikamtoka, naye akawahudumia bila kukawia, akawaandalia chakula.

Jioni ilipoingia na jua lilipokuwa limekwisha kuchwa, watu wakamletea wagonjwa wote na wanaoteseka, na wote waliopagawa na pepo wabaya. Walikuwa bado katika nyumba ya Simoni, na watu, naam, karibu kijiji kizima cha

Kapernaumu, walisimama mlangoni. Naye akawaponya wengi kadiri alivyoweza, waliokuwa wakiteseka kwa magonjwa ya kila aina. Akatoa pepo wengi. Hao ni roho wasioonekana, wachafu na waovu. Na Yesu akawakataza kusema habari zake, kwa sababu walimjua. Walikuwa wamemjua tangu zamani, kabla hajaja duniani akiwa mwanadamu. Walijua kwamba yeye ndiye *Mtakatifu wa Mungu, aliyekwaa ameanza vita kwa ajili ya wanadamu ili kuwaweka huru kutoka kwao. Na kutoka kwa magonjwa na dhambi zao.*

Asubuhi iliyofuata, mapema sana, wote walipokuwa bado wamelala na kulipokuwa bado giza, yeye alikuwa amekwisha kuamka, akatoka nje. Akaenda mahali pa faragha, mahali pa ukiwa. Ili aombe peke yake. Alitafuta ushirika na Baba yake, akaomba kwa bidii apate nguvu, hekima na maelekezo, akiwa Mtumishi mkamilifu wa Mungu. Petro na wenzake walipogundua kwamba hayupo nyumbani, wakaenda kumtafuta. Walipomwona, wakamwambia: Wote wanakutafuta. Lakini yeye akasema: Twendeni pia katika vijiji vingine, ili nihubiri huko pia, kwa maana ndiyo sababu nimekuja. Siwezi kubaki mahali pamoja. Wengi zaidi wanapaswa kuusikia ujumbe mwema. Na katika vijiji vyote walikofika, aliingia katika masinagogi, akahubiri Injili, habari njema, akatoa pepo.

Mwenye Ukoma Barabarani

Njiani mtu mwenye ukoma anamjia. Barabarani nje ya mji, kwa sababu hakuruhusiwa kamwe kuingia mjini. Anajitupa chini mbele yake na kumsihi: Ukitaka, unaweza kunitakasa ukoma wangu! Ndani kabisa ya moyo wake Yesu aliguswa na kilio hiki cha kukata tamaa, lakini pia na tumaini lake. Akanyoosha mkono wake kwa huruma kubwa na rehema. *Akamgusa.* Bila hofu yoyote ya kuambukizwa yeye mwenyewe ugonjwa huu wa ngozi unaoambukiza sana. Yesu akasema: Nataka, takasika! Na mara moja ukoma ukamtoka, akawa safi kabisa. Yeye aliyehukumiwa kufa akiwa bado hai, alikuwa amerudishiwa uzima. Na Yesu akamwagiza kwa ukali anyamaze, akampeleka kwa kuhani. Alipaswa kwenda kwa kuhani kufuatana na agizo la Musa katika Mambo ya Walawi sura ya 14, alete sadaka ya utakaso, na atangazwe naye kuwa safi. Lakini akaenda zake, akaeleza habari hiyo kila mahali. Naam, hakuweza kunyamaza, akasherehekea kupona kwake kila alipoweza.

Matokeo yake ni kwamba Yesu hakuweza tena kuingia mjini hadharani. Kwa hiyo Yesu alikaa nje, mahali pasipo na watu. Lakini hata huko watu walimiminika

kwake kutoka kila upande.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipa kwako:

Je, umejifunza kitu ambacho ungependa kukitenda katika maisha yako?

Ni nini kinachokufurahisha sana kuhusu Yesu?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu! Mweleze jinsi unavyomstaajabia!

Je, una maswali, kuna jambo lisilo wazi kwako – liandike!

Sura ya 2

Msamaha na Uponyaji kwa Mtu Aliyepooza

Baada ya siku kadhaa aliingia tena Kapernaumu. Katika nyumba moja. Habari hiyo ikajulikana mjini. Na tena wote wakaja. Walisimama mlangoni na kila mahali, hata ikawa haiwezekani tena kupita. Na Yesu akawaambia neno la Mungu, habari njema ya Ufalme wa Mungu. Ndipo wakaja *watu wanne waliombeba mtu aliyepooza juu ya mkeka wake*, ili wamlete kwa Yesu. Lakini kwa sababu ya umati mkubwa wa watu hawakuweza kumfikia Yesu. Bila kusita wakapanda naye juu ya dari ya nyumba, wakaibomoa dari iliyotengenezwa kwa nyasi na udongo. Ilikuwa dari rahisi, iliyokuwa rahisi kutengenezwa tena. Wakamshusha yule aliyepooza kupitia tundu hilo ndani ya nyumba alimokuwa Yesu. Moja kwa moja mbele ya miguu yake. Kitendo cha kuisimua. Ombi la uponyaji lisilo na maneno. Alipoona walichokifanya watu hawa, na imani yao kwamba angeweza kumponya mtu huyu, akamwambia yule aliyepooza: *Mwanangu, umesamebwa dhambi zako!* Huenda, walifikiri wote waliokuwa wakitazama, alimaanisha uharibifu wa dari. Lakini maneno haya yalikuwenda ndani zaidi sana na yalimaanisha mengi zaidi. Ingawa hakuja kwa Yesu ili asamehewe, Yesu anampa kwanza kitu cha muhimu kuliko vyote ambacho mwanadamu anahitaji. Uponyaji wa moyo na dhamiri safi. Msamaha wa Mungu ndio jambo la muhimu kuliko yote. Na msamaha kati ya mtu na mtu ndio mbegu yenye nguvu kuliko zote ya amani. Walikuwa wameketi hapo waandishi, walioshangazwa kabisa na maneno haya. Huyu anasema nini? Anakufuru. Ni nani awezaye kusamehe dhambi – ila Mungu peke yake. Anapaswa kwenda kwa kuhani, na huko tu anaweza kupokea msamaha pamoja na dhambi. Ndivyo walivyofikiri miyoni mwao. Mara moja Yesu akatambua rohoni mwake jinsi walivyoitikia. Mwanaza nini miyoni mwenu? Mnaona lipi ni jepesi zaidi, kumwambia: Umesamehewa dhambi zako, au: Inuka, jitwike godoro lako, uende? Lakini ili mjue kwamba Mwana wa Adamu ana mamlaka ya kusamehe dhambi duniani, sawasawa na Mungu mbinguni, anamwambia yule aliyepooza: Inuka, jitwike godoro lako, uende nyumbani. Ndipo yule aliyepooza akainuka mara moja, akajitwika godoro lake. Mbele ya wote waliokusanyika ndani na nje ya nyumba, akapita mbele yao akiwa mzima na amepona. Wote wakajawa na mshangao na furaha kubwa,

wakamtukuza Mungu. Kwa maana ni yeye tu aliyeweza kufanya muujiza huu. Na kwa kweli Mungu alikuwa amesimama ndani ya nyumba, ila wao hawakujua. Hawakuwahi kuona jambo kama hilo kabla.

Lawi, Mtoza Ushuru

Kisha Yesu na wanafunzi wake wakaenda tena kando ya bahari iliyokuwa karibu. Tena umati wote wa watu ukamjia. Huko akawafundisha mambo ya Mungu kwa maneno ambayo hawakuwahi kuyasikia. Njiani kwenda huko akamwona Lawi, mwana wa Alfayo, ameketi forodhani, mahali palipokuwa mpaka kati ya eneo la utawala la mwana mmoja wa Herode na la mwingine. Ilikuwa kazi iliyochukiwa, iliyolindwa na Warumi. Hakuna aliyetaka kulipa ushuru huu, hasa kwa mtu wa kwao wenyewe. Yeye, Mwisraeli, aliepukwa kama msaliti.

Yesu akamwambia, kama alivyowaambia wanafunzi wengine kabla: *Nifuate!* Akiwa ameshangaa kabisa kwamba kuna mtu aliyejali habari zake na kumwita binafsi kwa jina lake, akainuka mara moja, akakusanya vitu vyake kwa ajili ya kuondoka milele, akamfuata. Na Lawi, ndiye Mathayo, akamkaribisha Yesu nyumbani kwake, akaanzisha karamu ya furaha. Wenzake wengi wa kazi wakaja. Wakaketi chakulani kwa raha. Yesu na wanafunzi wake pamoja na watoza ushuru na wenye dhambi. Wale waliokuwa wametengwa na sinagogi. Walijulikana mjini na watu waliwaepuka. Wengi wao walimfuata, kwa sababu waliiona rehema yake, wakavutwa kwake. Waandishi na Mafarisayo walipoona hayo, walishtuka tena. Angewezaje kusherehekea pamoja na watu hawa? Waliwaambia wanafunzi, kwa sababu hawakuthubutu kumwambia yeye moja kwa moja. Lakini Yesu akawasikia, akasema: Wenye afya hawahitaji tabibu, bali wagonjwa. Kwa nini tabibu awe tu pamoja na walio wazima? *Nimekuja kuleta wokovu na uponyaji, kwa ajili ya Israeli na kwa ajili ya ulimwengu wote.* Nimekuja kuwaita wenye dhambi waingie katika Ufalme. Wala si wenye haki. Au wale wanaodhani kwamba ni wenye haki. Wenye dhambi hawapaswi kubaki wenye dhambi; ninaleta msamaha na uponyaji wa mioyo. Sihubiri toba tu, bali ninakuwa pia rafiki yao na kula pamoja nao mezani.

Yesu Kuhusu Kufunga

Wanafunzi wa Yohana Mbatizaji na wanafunzi wa Mafarisayo walikuwa wakifunga. Kwa muda fulani hawakula chakula. Wakamwuliza Yesu kwa nini wanafunzi wake hawafungi. Akawajibu: Je, wageni wa arusi wanaweza kufunga

wakati bwana arusi yuko pamoja nao? Kwa kweli hawawezi kufunga wakati bwana arusi yuko pamoja nao. Lakini siku zinakuja watakapofunga. Hapo, bwana arusi atakapoondolewa kwao, naam, waandishi na Mafarisayo watakapomwua bwana arusi na kudhani kwamba wanaweza kuikomesha karamu ya arusi. Karamu kuu ya arusi ni picha nzuri sana ya Ulimwengu Mpya wa Mungu utakaoumbwa kupitia Kristo. Ulimwengu mpya ambamo kila mtu atakuwa na zaidi ya kutosha, na amani na haki vitakuwa kwa wote. Hakuna mtu anayeshona kiraka cha kitambaa kipya kwenye vazi kuukuu. Kwa sababu kiraka kipya kitachanika, kipya kitaachana na kitambaa cha zamani kilichochakaa, na mpasuko utakuwa mbaya kuliko mwanzo. Wala hakuna anayetia divai mpya, ambayo bado inachacha, katika viriba vikuukuu. Kwa sababu divai mpya itavipasua viriba vikuukuu. Ndipo vyote viwili vitaharibika. Divai mpya inafaa kutiwa katika viriba vipya. *Yesu alileta kitu kipya kabisa. Uponyaji, msamaha, rebema, ukaribu na waliotengwa, na nafasi ya kuanza upya.* Hilo halikuendana na fikra zilizoganda na mapokeo ya waandishi na Mafarisayo. Walikuwa wamekwisha kuyavimbisha mambo ya zamani kuwa mfumo wa kibinadamu wa amri na makatazo yasiyohesabika, na mapokeo yasiyo ya lazima. Hivyo walikuwa wamejitenga mbali na Musa na Maandiko. Lakini kutengwa kwa kudumu kwa wenye dhambi kutoka katika jumuiya kulifikia mwisho katika neema ya Yesu. Yesu aliwapa changamoto Wayahudi wa wakati wake, na leo pia watu wote, wamsikilize na kumfuata. Yeye aliye uzima na anayetoa uzima mpya. Kwa wote, hasa waliotupwa nje, waliokataliwa na wenye dhambi. Jipya lilikuwa limeanza ndani yake, na la zamani lilipaswa kupisha na kuachwa nyuma.

Yesu Kuhusu Sabato

Siku ya sabato Yesu alipita katika mashamba ya nafaka. Pamoja naye walikuwa wanafunzi wake, waliokuwa wakivunja masuke huku wakitembea. Ndipo Mafarisayo wakamwambia: Tazama, wanafunzi wako wanafanya jambo lisiloruhusiwa. Wengine wangefanya hivyo, wasingekali. Lakini wao walimchunguza Yesu na wanafunzi wake kwa makini sana, ili wapate kitu chochote cha kumshtaki nacho. Ndipo akawaambia: Je, hamjasoma alichofanya Daudi, yeye na wale waliokuwa pamoja naye walipokuwa na njaa kubwa? Jinsi alivyoingia katika nyumba ya Mungu wakati wa kuhani mkuu Abiathari, akaila mikate ya wonyesho, ambayo hakuna anayeruhusiwa kuila isipokuwa makuhani? Naye akawapa wote sehemu yake. Akawaambia: Sabato iliumbwa kwa ajili ya

mwanadamu, ili apumzike baada ya juma la kazi ngumu na kumshukuru Mungu. Mwanadamu hakuumbwa kwa ajili ya sabato. Sabato imetolewa kwa ajili ya mwanadamu. Mwanadamu alikuwepo kwanza. Mnapaswa kujua: Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa sabato. Hapa Yesu alidokeza kwa njia isiyo ya moja kwa moja kwamba yeye ndiye Mwana wa Daudi, Mfalme ambaye alikuwa bado hajatambuliwa na bado hajatawazwa kwenye kiti chake cha enzi. Na akiwa Bwana wa sabato, yeye ndiye pia aliyeiumba sabato.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu ambacho ungependa kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Sura ya 3

Uponyaji Siku ya Sabato katika Sinagogi

Naye akaingia tena katika sinagogi la Kapernaumu, siku ile ile, siku ya sabato. Huko kulikuwa na mtu aliyekuwa na mkono uliopooza na kunyauka. Nao wakamvizia, waone kama atamponya siku ya sabato. Kwamba aliweza kufanya hivyo, walikuwa wanajua tayari, lakini kwao hilo halikuwa na maana yoyote sasa. Kwa sababu walikuwa wakitafuta kwa bidii sababu ya kumshtaki. Na Yesu anamwambia yule mtu mwenye mkono uliopooza: Njoo, simama katikati. Wote wakuone. Kisha akawaambia wale waliokuwa wakimvizia: Je, ni halali siku ya sabato kutenda mema au kutenda mabaya? Je, ni halali kuokoa maisha, au kuua kwa kutomsaidia mtu? Wakaketi kimya, wakanyamaza. Wangesema nini kwa swali hili la dhamiri? Je, kama wao wenyewe wangehitaji msaada na wangepaswa kuupata siku ya sabato? Ndipo akawatazama, wote walioketi pale kimya, wasioweza kutamka kwamba *wakati wowote mtu anapaswa kutenda mema*, na kwamba bila swali lolote mtu anapaswa kuokoa maisha daima na wakati wowote, hata kama ni sabato. Akawatazama, akiwazungushia macho wote, kwa hasira. Hakuwaadhibu kwa laana ya mkono uliokunjamana. La, alihuzunika sana kwa sababu ya ukaidi huu na ugumu wa mioyo yao. Kisha akamtazama yule mtu aliyekuwa katikati, akamwambia: Nyoosha mkono wako! Naye akaunyoosha, nao ukapona papo hapo. Yeye alitenda mema, nao walitaka kuyazuia.

Ndipo waandishi wakatoka nje wakiwa wamejaa hasira, wakafanya shauri pamoja na Maherodi, viongozi wa kisiasa, jinsi watakavyoweza kumwua. Wao wenyewe hawakuwa na mamlaka ya kutekeleza nia yao, bali walipaswa kujiunga na mamlaka ya kisiasa, lakini kwanza waishawishi. Hata hivyo, uamuzi wao ulikuwa umekwisha kufanywa; swali lilikuwa tu ni lini wangepaswa kushambulia.

Uponyaji wa Watu Wengi Kando ya Ziwa Genesareti

Na Yesu akaenda zake pamoja na wanafunzi wake kando ya ziwa. Umati mkubwa wa watu ukamfuata kutoka Galilaya, pia kutoka Uyahudi na Yerusalemu. Na kutoka Idumaya, na pia kutoka ng'ambo ya Yordani, na kutoka eneo la kandokando ya Tiro na Sidoni. Walikuwa wengi mno. Walikuwa wamesikia aliyokuwa akiyafanya, na jinsi ambavyo hakumkataa hata mtu mmoja.

Ndiyo sababu wote walikuja. Lilikuwa jambo la kushangaza kila mtu. Ili asisongwe na umati huu, aliwaambia wanafunzi wake waiweke mashua tayari. Kwa maana aliwaponya wote waliokuja. Umati ukasongamana. Wakamrukia hata, wakipita juu ya wengine, ili wamguse. Na wale waliopagawa na pepo walipokuja, walianguka chini mbele yake, wakapiga magoti. Na pepo wachafu waliokuwa ndani yao walipiga kelele kwa woga na wasiwasi: Wewe ndiwe Mwana wa Mungu! Kile walichokitambua hakikuwasaidia, wala hakikuwapendeza, kwa sababu hawakuwa na nguvu. Walihisi kwamba wakati wa kushindwa kwao umefika. Walikuwa na hisia kwamba watashindwa katika vita hivi. Kwa hiyo walijaribu kuendelea kumdhiti kwa maneno haya.

Lakini hawakukusudiwa kuitangaza kweli kuhusu Yesu. Wala wakati ulikuwa bado haujafika. Na Yesu akawakemea sana, wasije wakatangaza hadharani yeye ni nani.

Yesu Anawaita Wanafunzi Kumi na Wawili

Naye akapanda mlimani, akawaita kwake wale aliowataka. Nao wakamjia. Hawa walikuwa wafuasi, wala si wale tu waliokuja ili waponywe. Kati yao akachagua kumi na wawili. Hawa walipaswa kuwa pamoja naye. Walipaswa kujifunza na kuyaishi yale ambayo Yesu aliyaishi, ili waandaliwe. Hawa angewatuma kufanya aliyoyafanya yeye: Kuhubiri na kutoa pepo wabaya, yaani mapopo, kwa mamlaka. Vita vinaendelea. Wito huu na huduma hii vilipaswa kupanuliwa, kwa kuwa Yesu peke yake, akiwa mwanadamu, alikuwa na mipaka. Na siku moja asingekuwa tena pamoja nao kwa kuonekana. Naye akawachagua kumi na wawili kati yao. Kama zile kabila kumi na mbili za Israeli. Katika mitume kumi na wawili inaonekana kwamba Mungu anaikusudia Israeli yote, na kwamba kurejeshwa kwa Israeli katika Ufalme kumeonwa mbele. Si suala la utume wa uponyaji tu, bali ni kufanywa upya katika kila hali. Hawa ndio walikuwa *wale Kumi na Wawili*:

- Simoni, aliyempa jina Petro (jiwe)
- Yakobo, mwana wa Zebedayo
- Yohana, ndugu yake Yakobo. Hawa wawili aliwaita Boanerge, yaani wana wa ngurumo.
- Andrea
- Filipo
- Bartolomayo

- Mathayo
- Tomaso
- Yakobo, mwana wa Alfayo
- Thadayo
- Simoni Mkananayo
- Yuda Iskariote, ndiye aliyemsaliti.

Familia ya Masihi – Sehemu ya Kwanza

Yesu anaingia katika nyumba moja. Na tena watu wengi wanakuja kwake. Yeye na wanafunzi wake hawapati hata nafasi ya kula chakula. Familia yake iliposikia hayo, wakaondoka kwenda kumtafuta. Walikuwa wamechoshwa na kelele zote kuhusu ndugu yao. Walisema kwamba amerukwa na akili kabisa. Watu waliwanyooshea vidole; waliona aibu.

Kumkufuru Roho

Waandishi muhimu walikuwa wameshuka kutoka Yerusalemu. Walikuwa wamesikia na kuona yaliyokuwa yakitokea. Wakamhukumu haraka na kwa ukali kuliko wakati mwingine wowote: Ndani yake anafanya kazi Beelzebuli, mkuu wa mapepo. Kwa yeye na kwa nguvu zake anawatoa pepo kutoka kwa waliopagawa. Ndipo Yesu akawaita waje kwake, akasema nao kwa mifano: Shetani awezaje kumtoa Shetani? Ufalme ukipigana wenyewe kwa wenyewe, hautaweza kusimama. Nyumba ikigawanyika yenyewe kwa yenyewe, haitaweza kusimama. Kama Shetani, mkuu wa mapepo, amejinukia mwenyewe na kupigana na nafsi yake, basi hawezi kuendelea kuishi. Huo ungekuwa mwisho wake. Hakuna mtu anayeweza kuingia katika nyumba ya mtu mwenye nguvu na kuziteka mali zake, asipomshinda kwanza na kumfunga yule mwenye nguvu. Hapo ndipo atakapoweza kuiteka nyumba hiyo. *Mimi ndiye mshindi*, nami ninaanza kuziteka mali zake, kama mnavyoona.

Amin, nawaambia: Wanadamu watasamehewa dhambi zote, na makufuru yote pia. Lakini yeyote atakayemkufuru Roho Mtakatifu, ambaye kwa nguvu zake mimi ninatoa pepo, hana msamaha milele. Anajitia hatiani kwa dhambi ya milele. Kufuru yao ilikuwa kudai kwamba Yesu ana roho mchafu, ambaye kwa nguvu zake anafanya mambo hayo yote. Anayeamini hivyo na kuendelea nalo, hatapata msamaha bila toba.

Familia ya Masihi – Sehemu ya 2

Wakati huo mama yake na ndugu zake walikuwa wamefika, wakasimama nje mlangoni. Watu walikuwa wameketi kumzunguka, wakimsikiliza. Kisha habari ikamfikia: Mama yako na ndugu zako na dada zako wako nje wanakutafuta. Ndipo akawajibu: Mama yangu, ndugu zangu na dada zangu ni akina nani? Akatazama pande zote, akawaangalia wote waliokuwa wameketi wakimzunguka. Kisha akasema: Angalieni, ninyi nyote ni mama yangu na ndugu zangu! ***Kila mtu anayefanya mapenzi ya Mungu, huyo ndiye ndugu yangu na dada yangu na mama yangu!***

Hiyo ndiyo familia ya kweli ya Mungu, ambayo leo, baada ya miaka 2,000, imeenea duniani kote, na siku moja itaishi katika nyumba ya Baba. Milele kama familia ya Mungu.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu, labda pia kitu ambacho ungependa kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Je, una maswali, kuna jambo lisilo wazi kwako? Basi liandike!

Sura ya 4

Yesu Anaueleza Ufalme wa Mungu kwa Mifano

Mfano wa Mpanzi na Aina Nne za Udongo: “Sikilizeni”

Na Yesu akaendelea na kazi yake ya kuhubiri. Kwa mara nyingine tena kando ya Ziwa Genesareti. Watu wengi zaidi na zaidi walikuja. Ili asisongwe, na hata hivyo awafikie watu wengi iwezekanavyo, alipanda mashua akaenda mita kadhaa mbali na ufuu. Kama katika uwanja wa michezo, aliwafikia watu wengi. Uso wa maji uliyapeleka maneno yake mbali hadi kwa wote waliokuwa wakisikiliza. Naye akawafundisha watu na wanafunzi wake mambo mengi kwa kulinganisha, kwa mifano. Katika mafundisho yake aliwaambia: ***Sikilizeni!*** Fikirieni mkulima anakwenda shambani na mbegu na kupanda, akizitawanya mbegu kwa usawa kadiri anavyoweza. Baadhi ya mbegu zikaanguka njiani. Wakaja ndege wakazidonoa zote. Mbegu nyingine zikaanguka penye mawe, pasipo na udongo mwingi. Huko mbegu zikaota upesi na kukua. Jua lilipowaka juu yake kwa ukali, chipukizi zikanyauka upesi, kwa sababu hazikuwa na mizizi mirefu.

Mbegu nyingine zikaanguka kati ya miiba. Nayo pia ilikua upesi, lakini mbegu zilizokuwa zikimea zikasongwa tena kati ya miiba. Hapa pia hapakuwa na matunda. Kisha mbegu zikaanguka katika udongo mzuri. Zikachipuka, zikakua juu, zikazaa matunda. Kwa viwango tofauti: suke moja lenye punje 30, jingine lenye 60, na jingine hata lenye punje 100. ***Aliye na masikio ya kusikia, na asikie vizuri, kwa makini na kwa moyo ulio wazi!*** Baadaye, watu wote walipokwisha kwenda nyumbani, wale Kumi na Wawili na wote waliokuwa bado karibu naye wakamwuliza: Mifano hii ina maana gani? Unataka kusema nini kwa mifano hii? Ndipo yeye, ambaye mwenyewe ndiye Mpanzi wa kimungu, akawaambia: Ninyi mlio pamoja nami na mnaonifuata, mmepewa zawadi ya kuielewa siri ya Ufalme wa Mungu. Kweni si siri tena, bali ni ujuzi na ufahamu, kwa sababu imefunuliwa kwenu. Lakini wale walio nje, wasiosikiliza kweli kwa moyo ulio wazi, wanaambiwa kwa mifano. Kama Isaya 6:10 linavyosema tayari: Ili wakitazama watazame, lakini wasione, na wakisikia wasikie, lakini wasielewe, wasije wakaongoka wakasamehewa. Kuna mioyo mingi migumu na iliyofanywa

migumu, inayosikia na kuona ninachosema na kufanya. Lakini ni nini kinachopaswa kutokea ili waamini?

Naye anawaambia: Je, hamuuelewi mfano huu? Mtaielewaje basi mifano mingine yote? Mpanzi hupanda neno la Mungu, kwa kulihubiri na kulieneza, kama ninavyofanya mimi, ili lianguke mioyoni, naam, katika udongo wa moyo. Wale walio njiani ni watu wanaolisikia neno, lakini Shetani, yaani Ibilisi, anakuja na kuliondoa neno, na hakuna kinachobaki. Anataka kwa vyovyote vile kuzuia utawala wa kifalme wa Mungu usiwafikie watu wote. Kuna wale wanaolipokea neno la Mungu, habari njema, kwa furaha. Hizo ndizo mbegu zinazoanguka penye mawe, penye udongo kidogo tu. Hawa hawana mizizi, ni kama hali ya hewa inayobadilika, watu wa wakati mmoja tu. Imani inapojaribiwa kwa dhiki au mateso kwa ajili ya Injili, wanashangaa kabisa. Wakiwa wamevunjika moyo, wanaitupilia mbali imani tena. Kisha kuna wale waliopandwa kati ya miiba. Neno limefika mioyoni mwao, linaanza kukua. Lakini kisha zinakuja shughuli za maisha, zisizo na suluhisho la haraka, ambazo labda walizitarajia kupitia Injili. Pia udanganyifu wa mali na wa kupanda cheo unaligeuza lengo la maisha mbali na neno. Tamaa za mambo mengi zinapata nafasi maishani. Mambo kama hayo yanalisonga neno la Injili. Ilikuwa ni kuamka kwa muda mfupi tu. Na kisha kuna wale ambao neno linaangukia udongo mzuri. Mahali ambapo kuna utayari wa kumrudia Mungu na uaminifu, mahali ambapo neno linapokelewa na kuzaa matunda, na kwao ni muhimu kuliko kitu kingine chochote. Licha ya shida na maswali. Hao huzaa matunda, wengine mara thelathini, wengine mara sitini au mara mia. Matunda ambayo Mungu mwenyewe anayakuza na kuyakomaza ndani yao.

Mfano wa Taa

Yesu akawaambia: Taa haipo ili iwekwe chini ya chungu au chini ya kitanda. Inapaswa kuwekwa mahali ambapo inaangaza kila kitu. Kila kilichofichwa gizani kitawekwa wazi siku moja, na kila kilicho siri kitakuja nuruni.

Ujumbe wangu, Injili ya Ufalme, haubaki umefichika. Utapelekwa ulimwenguni kote, nitakapokuwa nimefufuka na kuketi kwenye kiti cha enzi cha Baba yangu.

Aliye na masikio ya kusikia, na asikie vizuri, kwa makini na kwa moyo ulio wazi!

Kwa kipimo mnachopimia, mtapimiwa na kugawiwa. Kama mnavyonihukumu, ndivyo mtakavyopokea. Mkinipokea, mnapokea kila kitu.

Aliye nami atapata zaidi kutoka kwangu, naam, kila kitu. Anayetaka tu kujua kwa udadisi mimi ni nani, asiyeniamini na kunifuata, atapoteza hamu yote kwangu. Wala hatakuwa na sehemu katika Ufalme wa Mungu.

Mfano wa Mbegu Inayokua

Ufalme wa Mungu ni kama mtu anayetoka na kupanda mbegu katika ardhi. Baada ya kufanya hivyo, hawezi kufanya kitu kingine zaidi ya kusubiri, kwenda kulala na kuamka tena. Na hivyo mara nyingi. Kama vile mbegu nayo inavyolala kwanza ardhini, mpaka inapochipuka na kukua. Jinsi mbegu inavyokua, na jinsi hayo yanavyotokea, yeye hajui. Ardhi huzaa matunda yenyewe – kama ufufuo –, kwanza jani, kisha suke, na kisha punje za ngano zinakua ndani ya suke. Nafaka ikiisha kuiva, anakwenda na mundu na kuyavuna mavuno. Naam, yatafunwa, kama Yoeli 3:13 linavyotangaza tayari. Mwanzo mdogo ni wa lazima na wa thamani. Wala usidharauliwe kamwe. Kukua kunahitaji muda. Utawala wa kifalme wa Mungu hauonekani na kuwepo kila mahali mara moja. Kila kitu kinahitaji muda ili kukomaa na kukua. Lakini mavuno ya Mungu yaliyotamaniwa kwa muda mrefu yatakuja. *Naam, yatakuja. Pandeni neno na mvumilie!*

Mfano wa Mbegu Ndogo Kuliko Zote ya Haradali

Akasema: Tuufananishe Ufalme wa Mungu na nini tena? Ni kama punje ya haradali, inayowekwa ardhini ikiwa mbegu ndogo kuliko zote, isiyovutia macho. Lakini kisha inaota na kuwa kubwa. Kubwa kuliko mboga zote. Mmea huo unapata matawi makubwa kiasi kwamba hata ndege wanajenga viota vyao katika kivuli chake. Ulianza kidogo, pamoja na Yesu na wale Kumi na Wawili, lakini mwishowe Ufalme wa Mungu utaenea duniani kote. Aliwaambia watu kwa mifano mingine zaidi. Lakini kwa mifano tu. Wanafunzi wake aliwaeleza mifano hiyo kwa faragha na kwa urefu.

Yesu Anaitawala Dhoruba katika Ziwa Genesareti

Siku hiyo, jioni, Yesu anawaambia wanafunzi wake: Tuvuke twende ng'ambo ya ziwa. Wakaagana na umati wa watu. Wanafunzi wakaiandaa mashua, wakamchukua Yesu kama alivyokuwa. Amechoka na kuishiwa nguvu. Mashua nyingine zikajiunga nao. Ndipo ghafla, bila kutarajiwa, ikavuma dhoruba kubwa. Upepo mkali ulishuka kutoka milimani. Kama nguvu ya adui. Naam, ilikuwa shambulio dhidi ya Mwana wa Mungu. Mawimbi yakapiga mashua, hata ikaanza

kujaa maji. Hali ya hatari. Yesu alikuwa sehemu ya nyuma ya mashua. Alikuwa amelala juu ya mto, akitumaini kwamba ulinzi wa Baba yake wa mbinguni upo wakati wote. Wanafunzi wakamwamsha, wakamwambia kwa lawama: Mwalimu, hujali kwamba tunaangamia? Yesu akaamka usingizini. Akaukemea upepo wa dhoruba na kuuonya: Nyamaza, utulie! Na kama vile dhoruba ilivyokuja, ndivyo ilivyotulia. Kukawa shwari kuu. Naye akawaambia: Mbona mnaogopa? Hamna imani? Mimi nipo hapa. Na wanafunzi wakaingiwa na hofu kubwa, karibu kama walivyoiogopa dhoruba. Na kwa mshtuko wakanong'onezana: *Huyu ni nani, ambaye babari na upepo vinamtii? Tunashughulika na nani?*

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu, kitu ambacho ungependa kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Je, una maswali, au kuna jambo ambalo hukulielewa? Liandike!

Sura ya 5

Kuwekwa Huru kwa Mtu Aliyepagawa na Pepo, Ng'ambo ya Ziwa, huko Gergesa

Mungu Anajifunua kwa Wale Wasiomtafuta (Isaya 65:1-5)

Wanafika kwa mashua ng'ambo ya ziwa, katika nchi ya Wagerasi. Siku hizo eneo hilo halikuwa Israeli, bali nchi ya kigeni, Dekapoli. Hilo lilikuwa eneo la miji kumi katika mkoa wa Shamu. Alipotoka katika mashua huko, mara moja mtu mmoja akaja kumlaki. Mtu huyu alikuwa na roho mchafu aliyekuwa amempagaa. Aliishi katika mapango ya makaburi, pamoja na wafu. Hakuweza kuishi mjini. Kwa sababu hakuweza kudhibitiwa; alikuwa hatari kwa wote. Hata kwa mnyororo hakuweza kufungwa. Mara nyingi walikuwa wamemfunga pingu miguuni na kumfunga kwa minyororo, lakini alikuwa na nguvu kiasi kwamba aliivunja tena na tena. Hapakuwa na mtu mwenye nguvu ya kutosha kumshinda, kwa sababu alikuwa kama mnyama wa mwituni. Usiku na mchana alikuwa kwenye mapango ya makaburi na milimani. Alikuwa uchafu wenyewe katika umbo la mtu. Alitamani maiti. Yeye ni mfano wa kifo kilicho hai. Alipiga kelele kwa sauti kuu, akijikatakata kwa mawe. Uchi, ametengwa, mtu aliyeharibika kabisa. Ndiye mtu aliyepoteza utu wake kuliko wote, mwenye taabu kuliko wote, aliyekutana sasa na Yesu.

Je, mtu huyu si picha ya ulimwengu wote, unaotamani kuwekwa huru na kuponywa katika machafuko yake?

Mtu huyu alipomwona Yesu kwa mbali, alikimbia kwake, akaanguka chini mbele yake. Akapiga kelele kwa sauti kuu, lakini yalikuwa maneno ya yule roho mchafu: Nina nini nawe, Yesu, Mwana wa Mungu Aliye Juu? Kwa nini uko hapa? Sina nafasi yoyote dhidi yako. Wewe ndiwe mwenye nguvu. Nakuapisha, usinitese, kama nilivyomtesa mtu huyu! Kwa maana Yesu alikuwa amemwambia: Mtoke mtu huyu, wewe pepo mchafu na mtesaji! Na Yesu akamwuliza: Jina lako nani, roho mchafu? Akajibu: Jina langu ni Legioni, kwa sababu tu wengi. Legioni ya Kirumi ilikuwa na askari 6,000 na wapanda farasi 120. Mtu huyu hakuwa amepagawa na pepo mmoja tu, bali na pepo wengi. Na mapepo wakamsihi mara kadhaa na kwa bidii asiwafukuze watoke katika eneo hilo.

Kwenye ukingo mkali wa ziwa palikuwa na kundi kubwa la nguruwe wakilisha. Na pepo wachafu wakamwomba awaruhusu kuwaingia nguruwe, kwa sababu daima wanatafuta makao, wanadamu, na kama haiwezekani vinginevyo, hata wanyama. Na Yesu akawaruhusu. Pepo wachafu walipowaingia nguruwe, wanyama walio najisi kwa Wayahudi, waliendelea na kazi yao ya uharibifu. Kundi likateremka kwa kasi gengeneni hadi ziwani, wote wakazama. Si kwa sababu Yesu alitaka hivyo, bali mapepo. Nguruwe hao walikuwa kama 2,000. Labda walitaka kwa njia hiyo kuwachochea watu dhidi ya Yesu. Nao wakafanikiwa. *Lakini mtu yule sasa alikuwa safi na huru.* Wachungaji wa nguruwe wakakimbia, walipoona kwa mshtuko kilichotokea. Wakaeleza habari hiyo mjini na vijijini. Na watu wakatoka kwenda kuona. Wanakuja kwa Yesu. Hawayaamini macho yao, kwa sababu pale ameketi mtu yule aliyepagawa na mapepo, amevaa nguo, ana akili timamu kabisa, ni mtu wa kawaida, karibu na Yesu. Yeye aliyekuwa na Legioni, idadi kubwa ya pepo wachafu, ni mtu tena, si kama mnyama. Hofu inawaingia. Jambo hili linawatisha kabisa. Na wale walioyaona yote, kuwekwa huru kwa yule aliyepagawa na kuanguka kwa nguruwe ziwani, wakawaeleza wale waliokuja. Na badala ya kufurahi au kumkaribisha Yesu, wanamwomba aondoke katika eneo lao. Wao ni mfano wa wale walio nje, wanaotazama lakini hawaoni, wanaosikia lakini hawaelewi. Yesu akarudi kwenye mashua, akapanda. Utume wake katika ufuo huu, uvamizi wake katika eneo la watu wa Mataifa, ulikuwa umemalizika kwa mafanikio. Ishara ya utawala wa kifalme unaokuja ilikuwa imewekwa. Kama huko Galilaya, ndivyo na hapa. Yule mtu aliyeponywa alitaka sana kubaki na Yesu, tofauti kabisa na ndugu zake. Amfuata. Alitaka kuwa pamoja na mkombozi wake, milele. Lakini Yesu hakumruhusu. Badala yake akamwambia: Nenda kwa familia yako, uwaeleze mambo makuu kiasi gani Bwana amekutendea, na jinsi alivyokuhurumia. Naye akaenda zake, akatangaza katika eneo lote la miji kumi mambo makuu kiasi gani Yesu, naam, Mungu, alikuwa amemtendea. Na kwamba ni wazi alikuwa tayari kuendelea kutenda. Naam, aliendeleza huduma ya kuhubiri ya Yesu, aliyekuwa amevuka ziwa tena kurudi. Na wote waliosikia wakastaajabu. Tena zaidi kuliko walivyokasirika kwa sababu ya nguruwe waliopotea.

Ni nini kinachokugusa katika maandiko haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu kwa ajili ya maisha yako ya kila siku?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Je, una maswali, au kuna jambo ambalo hukulielewa? Liandike!

Kufufuliwa kwa Binti wa Yairo – Sehemu ya 1

Yesu Anawagusa Walio Najisi – Wanaweza Kuishi Tena

Alipofika ng'ambo ya pili, karibu na Kapernaumu, watu wengi walikusanyika tena kando ya ziwa kama kawaida ili kumwona. Yairo pia, mmoja wa wakuu wa sinagogi, alikuwepo. Licha ya mashaka yote na hatari zinazowezekana kuhusu cheo chake na heshima ya mkuu wa sinagogi. Kitu fulani kilikuwa kikimsukuma. Alipomwona, alimwendea, akaanguka miguuni pake. Akamsihi sana, akasema: Binti yangu, ambaye ni wa thamani kubwa kwangu na tunayempenda sana, yuko karibu kufa. Tafadhali, mwekee mikono, apate kupona na kuishi! Yesu akaona kukata tamaa kwa Yairo, akaenda pamoja naye nyumbani kwake. Watu wakasikia hayo, na umati mkubwa uliosongamana ukamfuata.

Mwanamke Mwenye Kutokwa na Damu kwa Muda Mrefu

Katika umati huo uliosongamana alikuwako mwanamke ambaye kwa miaka 12 alikuwa akitokwa na damu isiyokoma. Kwa hiyo, kwa mujibu wa sheria, alikuwa najisi. Bila mume, bila ushirika na wengine, daima ametengwa na watu. Peke yake na mpweke. Alikuwa ameteseka sana na kujaribu kila kitu ili apate kupona kwa matabibu. Hilo lilikuwa limemaliza mali yake yote. Na badala ya kupata nafuu, hali yake ilikuwa imezidi kuwa mbaya. Lakini hakuwahi kuukubali ugonjwa huo na kukata tamaa moyoni, bali aliendelea kutafuta uponyaji. Sasa alikuwa amesikia habari za Yesu, mponyaji, tabibu mkuu, naam, tabibu wa matabibu wote. Alikuwa na hakika kwamba akiligusa tu vazi lake, angepona. Akiwa najisi, hakuweza kamwe kumwendea na kusema naye moja kwa moja. Katika msongamano ule aliweza kumgusa kwa nyuma, bila kuonekana, bila kumtazama usoni. Na ndivyo ilivyotokea: Alipona papo hapo. Alihisi hivyo. Lakini Yesu naye alihisi kitu, yaani nguvu ya kuponya iliyokuwa imemtoka. Hakuwa najisi kwa sababu ya kuguswa. Ilikuwa kinyume chake kabisa. Kwa maana yeye ndiye *Mtakatifu wa Mungu*. Naye akageuka mara moja, akauliza: Ni nani aliyezigusa nguo zangu? Je, jambo hilo lilikuwa muhimu kwake sasa, akiwa njiani kwenda nyumbani kwa Yairo? Muda kwa ajili ya binti wa Yairo ulikuwa

unakwisha. Kwa nini alitaka kujua jambo hilo sasa? Naam, mtu aliyeponywa alipaswa kujua kwamba Yesu anamjua, pamoja na shida yake. Wanafunzi wake wakashangaa: Watu wanakusonga, nawe unauliza, ni nani aliyenigusa? Lakini Yesu akatazama pande zote, ili amwone yule aliyemgusa. Mwanamke akatambua kwamba Yesu alikuwa akimaanisha yeye, akaingiwa na hofu. Sasa hakuweza kujificha tena, akapiga magoti mbele yake akitetemeka, mbele ya yule Mtakatifu. Akamweleza yote aliyoyapitia, na kwamba ni kwake tu alipokuwa ameona tumaini lake la mwisho. Naye akamjibu: ***Binti, imani yako imekuokoa. Nenda kwa amani, uanze kuishi tena.*** Umepona ugonjwa wako. Haijalishi msongamano wa maisha ni mkubwa kiasi gani, hali haina tumaini kiasi gani, haijalishi hustahili kiasi gani au unavyojiona, nyoosha mkono wako kwa imani kumwelekea Yesu! Chukua uponyaji kama jani kutoka kwenye mti wa uzima, ambao ni Yesu!

Kufufuliwa kwa Binti wa Yairo – Sehemu ya 2

Alipokuwa bado akisema na yule mwanamke, watu wanaomjua mkuu wa sinagogi wanakuja kwa Yairo na habari mbaya: Binti yako amekufa. Kwa nini unaendelea kumsumbua Mwalimu? Njoo nyumbani. Yesu alikuwa amesikia hayo, kisha akamwambia Yairo: ***Usiogope! Amini tu! Niamini mimi!*** Kisha anawachukua wanafunzi wake watatu tu, Petro, Yakobo na Yohana, kundi la ndani la wale Kumi na Wawili. Wanafika nyumbani. Kelele ni kubwa, vilio vya maombolezo na kulia. Yesu anauliza: Mbona mnapiga kelele hivi na kwa nini mnalia? Mtoto hakufa. Amelala. Ndipo waombolezaji wakamcheka, kama wanavyofanya hata leo watu wanapomtumaini Yesu tu. Kisha Yesu akawatoa watu wote nje. Ni baba, mama na wanafunzi wake watatu tu walioruhusiwa kuingia kwa msichana. Na Yesu anaushika mkono wa mtoto, anasema: Talitha kumi! Tafsiri yake ni: Msichana, nakuambia, ni wakati wa kuamka! Na mara moja msichana akasimama, akaanza kutembea. Uzima na nguvu vilikuwa vimerudi. Alikuwa na umri wa miaka 12. Nao wakajawa na mshangao, hawakuweza kuieleza furaha yao kwa maneno. Na Yesu akawaamuru wote walioliona jambo hili katika chumba kile wasimweleze mtu habari yake. Hakutaka kujulikana kama mfufuaji wa wafu wa ajabu, bali kama yule aliyetaka kuibadilisha na kuifufua mioyo, ili Ufalme wa Mungu upate umbo. Na alitaka msichana apewe chakula, apate nguvu baada ya ugonjwa. ***Yesu anakutana na mauti, sawasawa na ugonjwa usiotibika. Na anashinda. Mauti, inayoushika umbaji wote utumwani, hivi karibuni italazimika kupisha uzima wa Yeye Aliyefufuka. Ufalme wa***

Mungu unakuja. Hakuna kinachoweza kuzuia. Mahali Yesu alipokuwa, hakuna kitu kinachobaki kama kilivyokuwa. Kwa sababu yeye alikuja, kila kitu kitakuwa kipya.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu, kitu ambacho ungependa kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Je, una maswali kuhusu maandiko haya? Kuna jambo lisilo wazi kwako? Liandike!

Sura ya 6

Kutoamini Huko Nazareti, Mji wa Nyumbani wa Yesu

Kutoka huko akaenda zake hadi mji alikokulia pamoja na familia yake, mji wa kwao Nazareti. Wanafunzi wake wakamfuata. Sabato ilipofika, akaingia katika sinagogi, kama alivyozoea na kama Wayahudi wengine, akaanza kufundisha. Na kwa sababu alifundisha kwa mamlaka, tofauti na waandishi, wasikilizaji walijawa na mshangao mkubwa. Wakasema: Huyu ameyapata wapi mambo haya? Ni hekima ya namna gani aliyopewa! Na ni matendo makuu ya ajabu kiasi gani yanayotendeka kwa mikono yake! Huyu si yule fundi wa kawaida, ambaye hakuwahi kuwa mwandishi, mwana wa Mariamu, ambaye baba yake hayupo hai tena? Ndugu yake Yakobo, Yose, Yuda na Simoni. Na dada zake pia wako hapa kwetu mjini. (Walikuwa wamekwisha kumfuata, kwa sababu walifikiri kwamba amerukwa na akili.) Wakajikwaa kwa ajili yake. Mtazamo wao uliokuwa unaonekana kuwa mzuri kwake ukabadilika. Walimjua, na hata hivyo hawakumjua. Hawakujuliza mambo haya yote yana maana gani kwao binafsi. Wangefanya hivyo, wangejua hekima hiyo yote ilitoka wapi. Na Yesu akawaambia: Nabii hupata heshima na husikilizwa. Lakini si katika mji wa kwao, si kati ya jamaa zake wala nyumbani mwake. Hawakutambua kwamba alikuwa akisema juu yao. Naye hakuweza kufanya matendo ya ajabu huko, kwa sababu walikuwa na mashaka naye, naam, walimkataa. ***Kwao alikuwa fundi tu.***

Lakini walikuwako huko baadhi ya watu dhaifu, wagonjwa, aliowawekea mikono akawaponya. Baadhi ya watu waliokuja kwake au walioletwa. ***Alistaajabu kwa sababu ya kutoamini*** kwao huko Nazareti. Kila mara alikutana na kutoamini, na hata hivyo aliponya, kwa sababu watu walikuja kwake. Lakini hapa wengi walibaki nyumbani, kwa sababu hawakutambua yeye ni nani, na kwamba aliweza na alikuwa tayari kufanya nini hata kwao. Asiyeweza kuvumilia kikwazo hiki, kwamba fundi wa kawaida kwa kweli ni Mwana wa Mungu, hatafikia ufahamu wa kweli wa Yesu Kristo. Kisha akazunguka katika vijiji vya kandokando, akiwafundisha watu Injili ya Ufalme.

Utume wa Wale Kumi na Wawili

Kisha anawaita kwake wale Kumi na Wawili kwa kusudi maalum. Akawapanga wawili wawili. Kama alivyoona kwamba wanafaana. Wakiwa wawili waliweza kusaidiana, kulindana na kutiana moyo. Kisha akawatuma waende maeneo ya kandokando na kufanya aliyoyafanya yeye. Kwa maana aliwapa mamlaka juu ya pepo wachafu, yaani mapepo, ili wawatoe na kuonyesha mwanzo wa utawala wa kifalme kupitia Yesu. Sehemu ya kazi hiyo ilikuwa kuhubiri toba na kumrudia Mungu. Aliwaagiza wasichukue kitu chochote. Wala chakula cha njiani, wala mfuko, wala fedha. Fimbo tu. Kama fimbo ya Musa au fimbo ya nabii. Walipaswa kuirudisha Israeli mbele za Mungu. Na walipaswa kuvaa viatu miguuni. Wala wasiwe na nguo mbili, bali moja tu. Walipaswa, kama yeye mwenyewe, kumtumaini Mungu peke yake. Walipaswa kwenda kama maskini wasio na kitu. Kwa maskini. *Toba ilipaswa kuonekana katika maisha yao pia. Wao wenyewe na mwenendo wao wasiwe kamwe sababu ya watu kuukataa ujumbe wao. Usalama wao, mabitaji yao na starehe yao visiwe kamwe jambo la kwanza katika utume wao.* Ulikuwa utume wa haraka, uliopaswa kufanyika mara moja na bila maandalizi makubwa. Kutumwa huku kulikuwa hasa kwa ajili ya wakati ule ambao Yesu alikuwa hapa, huko Galilaya. Alipopaa mbinguni aliwatuma tena, na pamoja nao wote wanaomfuata Yesu leo. Katika wakati wetu, katika nchi nyingine, katika hali nyingine. Bado ni muhimu kama zamani kuhubiri Injili ya Ufalme, kumrudia Mungu, lakini pia kurejeshwa kwa njia ya uponyaji wa roho, nafsi na mwili. Mkikaribishwa katika nyumba wakati wa utume wenu, iwe nyumba ya maskini au ya tajiri, masikio na mioyo ikifunguka, basi ingieni humo, mkae mpaka wakati wa kuendelea na safari. Endeleeni na safari, kwa sababu watu wengi iwezekanavyo wanapaswa kusikia. Lakini mahali ambapo hawatawasikiliza na kuwakaribisha nyumbani kwao, hapo yakung'uteni mavumbi ya viatu vyenu. Wanapaswa kujua kwamba Injili si jambo la hiari tu. Ni ujumbe wa neema wa dharura. Kuukataa ni kosa kubwa. Kuna “ndiyo” au “hapana” tu kwa utawala wa kifalme wa Mungu. Nao wakatoka, wakatangaza toba, kubadili mawazo na kumgeukia Mungu. Wakatoa pepo wengi. Wakawapaka wagonjwa wengi mafuta, wakawaponya. Mahali Yesu alipokuwa na mahali wao walipokuwa, hapo ulikuwepo Ufalme wa Mungu. Matendo yao yalithibitisha hilo. Walikwenda katika mamlaka ya Yesu. Kwa jina lake. Popote milango inapofunguka leo,

popote nafasi zinapojitokeza, ni lazima kutenda bila kupoteza wakati, mara moja!

Yohana Mbatizaji Anakatwa Kichwa

Ingawa wanafunzi walipewa mamlaka ya kiroho, wao walipaswa, na wafuasi wa Yesu hadi leo wanapaswa, kutarajia lolote. Anayemhubiri Yesu kama Mfalme atakutana na upinzani katika ulimwengu wa watawala, wafalme na makaisari, wa waandishi na Mafarisayo. Ndivyo ilivyompata Yohana Mbatizaji. Habari yake, kwa ukali wake, inatuonyesha wazi *tabia ya ulimwengu na ya wafalme wake* na *tabia ya Yesu*. Mfalme Herode Antipa, mwana wa Herode Mkuu aliyeamuru watoto wa Bethlehemu wauawe, alisikia habari za Yesu na yale yaliyosemwa juu yake. Watu wa kawaida walisema mambo juu yake yaliyomtia Herode wasiwasi. Kwamba Yohana Mbatizaji, aliyemwua, amefufuka kutoka kwa wafu, na kwa sababu hiyo nguvu za miujiza kama hizo zinatenda kazi kupitia kwake. Wengine walisema juu yake kwamba ni Eliya. Wengine tena, kwamba ni nabii. Kutokana na hayo Herode akahitimisha kwamba Yohana Mbatizaji, aliyemkata kichwa, amefufuka. Muda fulani kabla, Herode alikuwa ameagiza Yohana akamatwe na kutiwa gerezeni. Hayo yote kwa sababu ya mkewe Herodia, ambaye hapo awali alikuwa mke wa ndugu yake wa kambo Filipo. Alikuwa amemnyang'anya na kumwoa. Yohana Mbatizaji alikuwa amemwambia, bila kusita wala kumwogopa mfalme: Si halali kwako, kwa mujibu wa sheria ya Musa, kuwa na mke wa ndugu yako. Herodia hakuweza kuivumilia kweli, kwa sababu Yohana alikuwa sahihi. Akamwinda, akajaribu kumwua, lakini hakufanikiwa. Kwa maana Herode alimheshimu sana Yohana. Kwake alikuwa mtu mwenye haki na mtakatifu. Alimlinda. Mara nyingi alipomsikia, alifadhaika, kwa sababu Yohana alimwambia mambo aliyopaswa kubadili. Alipenda kumsikiliza, lakini hakubadilika. Lakini kisha ikafika siku ambayo Herodia, bila huruma, alitumia nafasi, na Herode akajifunga mikono mwenyewe, asiweze tena kumlinda Yohana. Siku ya kuzaliwa kwake Herode alifanya karamu. Aliwaalika watu mashuhuri, wakuu wengi, majemadari na watu wakuu wa Galilaya. Ilikuwa karamu ya kelele na ya ulevi. Kisha binti wa Herodia akaingia ili kucheza mbele ya wanaume hao. Ngoma yake ikamvutia Herode na wote waliokuwa wameketi chakulani. Herode alivutiwa kiasi kwamba akamwambia: Omba lolote unalotaka, nami nitakupa. Hata nusu ya ufalme wangu nitakupa, ukiniomba. Herode hakujuu anachosema. Walikuwa wamekwisha kunywa mno. Bila Warumi waliomvumilia, asingeweza

kamwe kufanya jambo kama hilo. Akarudia ahadi yake mara kadhaa. Binti akatoka nje kwa mama yake ili kuzungumza naye juu ya ahadi hii kubwa. Hakujuua aombe nini. Lakini Herodia akaishika nafasi hiyo. Saa yake ilikuwa imefika: Aombe kichwa cha Yohana. Tena mara moja. Kichwa chake kiletwe katika sinia. Herode aliposikia ombi hili, alisikitika sana na kufadhaika. Naam, alikuwa ameapa hata kulitimiza ombi la msichana. Na sasa, kwa kuwa wageni wote walikuwa wamekwisha kusikia, hakuweza kurudi nyuma. Mara moja akampeleka mnyongaji gerezani, naye akamkata Yohana kichwa. Akakileta kichwa katika sahani kwa msichana, naye akampelekea mama yake. Wanafunzi wa Yohana waliposikia hayo, wakaja wakauchukua mwili wake, wakauzika.

Wanafunzi Wanarudi kwa Yesu Kutoka katika Utume Wao

Wanafunzi waliotumwa walirudi kutoka katika utume wao, wakakusanyika kumzunguka Yesu. Kwa furaha wakamweleza, naye akawasikiliza kwa makini, mambo waliyoyafanya na kuyafundisha, naam, yote waliyoyapitia. Yesu akawaona wanafunzi wake, akawachukua pamoja naye, ili wapate kupumzika kidogo mahali pa faragha. Kwa maana daima watu wengi walikuwa wamewazunguka, pamoja na magonjwa yao na maswali yao. Hawakupata hata nafasi ya kula. Basi wakaenda kwa mashua mahali pa faragha, ambapo wangeweza kuwa peke yao. Lakini watu wakawaona wakiondoka, na walikuwa wamesikia walikotaka kwenda. Habari hiyo ikaenea, nao wakaja kwa miguu kutoka vijiji vyote hadi mahali hapo, wakawa wamekwisha kufika, Yesu na wanafunzi wake walipowasili.

Wanaume 5,000 Pamoja na Wanawake na Watoto Wengi Wanashiba

Walipotoka katika mashua, Yesu akaona umati mkubwa wa watu. Walikuwa wamemfuata mbio. *Hilo liligusa moyo wake. Yeye, Mchungaji mwema, aliingia na huruma.* Kwa sababu watu hawa wengi walikuwa kama kondoo wasio na mchungaji. Ndivyo Israeli ilivyoitwa mara nyingi, ilipokuwa bila kiongozi na mfalme. Kisha akaanza kufundisha, kwa urefu, kwa muda mrefu kabisa, kwa namna inayoeleweka na yenye uhai: *Maneno ya uzima na ya bekima kuu.* Muda fulani ulipokwisha kupita, wanafunzi wake wanakuja kwake, waliokuwa na wasiwasi juu ya jinsi siku na jioni zitakavyoendelea. Mahali hapa ni pa faragha – ndiyo sababu walikuwa wamekuja huku – na saa zimekwenda sana. Hapa

hakuna chakula popote. Waage watu waende katika mashamba na vijiji vya kandokando, wakajinunulie chakula. Lakini Yesu akawatazama wanafunzi, akasema jambo la kushangaza: *Wapeni ninyi chakula!* Wakiwa wameshangaa, naam, wamechanganyikiwa, wanasema: Tutapataje mikate kwa ajili ya watu wengi hivi? Tuna dinari 200 tu, hazitatosha kamwe. Lakini akawauliza: Mna mikate mingapi? Nendeni mkaangalie mnaweza kupata mikate mingapi hapa. Wakarudi, wakiwa wamepata mikate mitano na samaki wawili. Ndipo Yesu akatoa agizo kwamba watu hao wengi wagawanyike na kukusanyika katika makundi. Makundi ya watu 50 na 100 juu ya majani mabichi. Ulikuwa wakati wa masika, majani yalikuwa machanga na mabichi. *Yeye, Mchungaji mwema, aliwalaza katika malisho ya majani mabichi.* Kisha Yesu akaitwaa mikate mitano na samaki wawili. Akatazama juu mbinguni, akamgeukia Mungu na Baba yake. Akamshukuru na kumsifu kwa ajili ya chakula. Kisha akaimaga mikate, ili kila mwanafunzi aweze kuwapa watu sehemu yake. Hata wale samaki wawili waliokaushwa akawagawia wanafunzi, nao wakawapitishia watu. Umati mkubwa ukala, na kwa njia ya ajabu mikate haikupungua. Wote wakashiba. Wakayakusanya mabaki, nayo yalikuwa mengi zaidi kuliko yale waliyoyagawa: Vikapu kumi na viwili vilijazwa mabaki, vikakusanywa na wale wanafunzi kumi na wawili. Na waliokula mikate na samaki wakashiba walikuwa wanaume kama 5,000, bila kuhesabu wanawake na watoto. *Hiyo ilikuwa ishara ya uumbaji mpya, unaoanza ndani ya Yesu na siku moja utakuwa kweli kwa ajili ya dunia nzima,* wakati ambapo hakuna atakayeona njaa tena, na wote watashiba. Yesu anawapa watu mahitaji yao kama Mfalme na Mchungaji wa kweli, tofauti na Herode, aliyekuwa katika jumba lake la kifalme, mbali na watu, akifanya karamu kwa ajili yake mwenyewe katika wingi wa vitu. Yesu ndiye Musa mpya na mkuu zaidi, anayeuketisha umati kwa utaratibu na kuwapa mkate mahali pasipo na watu, kama jangwani.

Nani ajuaye kama watu walitambua kwamba muujiza mkubwa ulikuwa ukitokea hapa. Yesu anawapa watu mafundisho tele na chakula kwa wingi. Wakati ungekuja, Yesu atakapokuwa amepaa mbinguni, baada ya kifo chake na ufufuo wake, na agizo, kama hapa ufuoni mwa ziwa, likawafikia wanafunzi wote: *Sasa ni zamu yenu! Ninyi ndio mnaopaswa kufanya! Kwa mamlaka yangu na kwa nguvu zangu.* Changamoto ziwe zozote, hata zikichukua muda mrefu kiasi gani kutatuliwa, kwa miujiza au bila miujiza, *msikate tamaa.* Haifai kwa wanafunzi wa

Yesu kulalamika na kuwafukuza watu. Yeye atakuwepo na kutenda, njia zote zitakapokuwa zimejaribiwa, na tukathubutu kutenda kwa imani.

Safari ya Kwenda Ng'ambo – Yesu Anatembea Juu ya Ziwa

Na mara moja anawaagiza wanafunzi wake waingie katika mashua, wantangulie kuvuka ziwa kwenda Bethsaida. Yeye mwenyewe alitaka kuwaaga watu. Alipokwisha kuwaaga, akapanda mlimani kuomba. *Peke yake*. Kwake jambo hili lilikuwa la lazima kwa maisha yake. Ushirika na kukutana na Mungu. Katika maombi yake aliwahasisha pia wanafunzi waliokuwa ziwani. Ilipokuwa jioni, wanafunzi walikuwa katikati ya ziwa, naye alikuwa nchi kavu. Na Yesu akawaona jinsi walivyokuwa wakivuta makasia kwa taabu, wasiweze kusonga mbele dhidi ya upepo. Hali ambayo hata sisi wakati mwingine tunajikuta ndani yake, ambapo hakuna kinachosonga mbele. Usiku wa manane, kabla ya mapambazuko, walikuwa bado ziwani. Ndipo Yesu akawajia. Alitembea juu ya ziwa kana kwamba ni nchi kavu. Ilionekana kana kwamba alitaka kuwapita. Kama utukufu wa Mungu ulivyompita Musa. Naam, ilikuwa ni kujitokeza kwa Mungu! Si mlimani, bali baharini, ambayo Waisraeli waliiogopa. Yesu hakutaka tu kuwashangaza wanafunzi, bali kuwaonyesha kwamba Mungu yupo. Katika mwili, kama mwanadamu. *Mimi nipo!* Kwa ajili yenu! Walipomwona, walidhani wanaona mzimu. Wakashtuka sana hata wakapiga kelele kwa hofu. Lakini yeye akawajia, akasema: Msishtuke, ni mimi. *Yule "MIMI NIKO", Yahuwe mwenyewe*. Msiogope. Akapanda kwao katika mashua, na upepo uliokuwa ukiwapinga ukatoweka kana kwamba umepeperushwa mbali. Wanafunzi wakashtuka kabisa na kutikisika. Wakastaajabu kupita kiasi. Kwa kweli wangepaswa kuamini kwamba Yesu anaweza lolote, baada ya maelfu ya watu kushiba saa chache tu zilizopita kwa mikate mitano na samaki wawili. Mioyo yao ilikuwa bado imefungwa. Hata wao, waliokuwa karibu naye kuliko wote, bado hawakujua yeye ni nani hasa. Yeye, Masihi ambaye wao na Israeli walimtarajia, alifanya hasa kile ambacho Masihi alipaswa kuweza kufanya. Alipaswa kuwa na mamlaka juu ya kila kitu, na wakati huo huo kuwa mwanadamu kama sisi. Mwenye kuchoka, anayemtegemea Mungu, na mwishowe hata kufa. Sasa, wakati ulipofika na yeye alikuwepo, hawakuweza kulielewa. Je, sisi je, baada ya Marko kutueleza mengi hivi juu yake? *Yeye, yule yule, ndiye Bwana wetu leo*. Anawalinda wanafunzi wake; kutoka mlimani alikuwa amewaona, usiku, naye akaja kuwasaidia.

Maelfu ya Wagonjwa Wanaponywa

Kisha wakafika Genesareti, si Bethsaida, wakatia nanga huko. Walipotoka, watu wakawatambua. Habari hiyo ikaenea tena kama moto wa nyika. Wagonjwa wote waliletwa kwa Yesu juu ya vitanda vyao na mablanketi yao. Kutoka kila mahali waliwaleta. Na kila mahali Yesu alipofika, mijini, vijijini na mashambani, sokoni, huko waliwaleta nje wagonjwa. Wakamsihi awaruhusu wagonjwa waguse tu pindo la vazi lake, ili wapone. Na *wote waliomgusa walipona papo hapo*. Kama yule mwanamke aliyetokwa na damu, aliyemgusa Yesu kwa nyuma na kupona papo hapo.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu, labda pia kitu ambacho ungependa kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Je, una maswali? Yaandike!

Sura ya 7

Amri za Wanadamu na Amri za Mungu

Yesu alikuwa Galilaya. Huko alifanya kazi zaidi kuliko katika maeneo mengine yote. Huduma yake, maneno yake na matendo yake yalikuwa yamesikika katika nchi yote, na yalijulikana hata Yerusalemu. Ndipo baadhi ya Mafarisayo na waandishi kutoka Yerusalemu wakaondoka kwenda kaskazini mwa nchi ili kuchunguza mambo. Hawa wakawaona baadhi ya wanafunzi wa Yesu wakianza kula bila kunawa mikono. Machoni pao na kwa mujibu wa mapokeo yao, bila kunawa walikuwa najisi kidini. Kwa maana Mafarisayo wote na Wayahudi wote hunawa mikono kabla ya kula, angalau kwa konzi moja ya maji. Kwa njia hii wanayashika mapokeo ya wazee wao. Ndivyo ilivyo pia wanapotoka sokoni na kisha kula. Kunawa na kutakasa kwingi kama huko wanakufanya kwa mitungi, vikombe, vyombo vya shaba au vitanda na mito ya kukalia. Kwa hiyo waandishi na Mafarisayo wakamwuliza: Mbona wanafunzi wako hawayashiki mapokeo na masharti ya wazee, bali wanakula kwa mikono najisi? Yesu akawajibu: Jinsi gani nabii Isaya alivyotabiri kwa usahihi juu yenu, kama mtu anavyoweza kusoma kwake katika sura ya 29: *Watu hawa bunibeshimu kwa midomo tu na kwa maneno matupu, lakini mioyo yao iko mbali nami, wala hawanijali kwa kweli.*

Amri ya Mungu wameiacha, na sasa badala yake wanayashika mapokeo ya wanadamu. Ninyi mna akili za kutosha kuikwepa amri ya Mungu na kuibatilisha, ili badala yake mweke amri zenu wenyewe na kanuni zenu. Musa alisema: Waheshimu baba yako na mama yako! Na: Anayemlaani baba au mama, na afe. Lakini ninyi mnafanya nini? Kile ambacho wazazi wenu wanahitaji katika uzee wao, ambacho mnapaswa kuwapa, mnakiita sadaka kwa ajili ya hekalu. Hawapati kile wanachohitaji. Hivyo mnaibatilisha amri njema ya Mungu, na kuweka mahali pake kanuni zenu wenyewe. Hila za namna hii ningeweza kuwatajia nyingine zaidi. Kisha akaugeukia umati wa watu, akasema: Nisikilizeni vizuri na kwa makini, mkaelewe: Hakuna kitu kinachomwingia mtu kutoka nje kinachoweza kumtia unajisi. Hakiingii moyoni mwake, bali tumboni mwake, na kutoka huko kinatoka tena nje. Kisha akaondoka kwenye umati, akaingia nyumbani. Huko wanafunzi wake wakamwuliza juu ya yale aliyoyasema. Akasema: Je, ninyi nanyi hamna akili hivi, wala hamwelewi kwamba kila

kinachomwingia mtu hakiwezi kumtia unajisi? Kinaingia tumboni, na kutoka huko kinatoka nje. *Bali kile kinachomtoka mtu ndicho kinachomtia unajisi.* Kwa maana *kutoka ndani kabisa ya mtu, kutoka moyoni mwake, butoka mawazo mabaya na mipango mibaya: uasherati, wizi, uaji, uzinzi, tamaa ya mali, uovu, bila, ufasidi, jicho la husuda, kashfa, kiburi, upumbavu na mengine zaidi. Maovu haya yote yanatoka kwa wanadamu wenyewe, kutoka ndani yao. Hayo ndiyo yanayomtia mtu unajisi, si mikono isiyonawa.* Je, kuna mtu ambaye angekuwa tayari kuwaonyesha watu wote picha ya ulimwengu wa mawazo yake na hisia zake? Kungeonekana nini hapo? Huenda pia mambo ambayo Yesu anayataja hapa. Hakuna anayeweza kusema juu yake mwenyewe kwamba mambo kama hayo hayamo moyoni mwake. Hakuna aliye najisi mbele za Mungu kwa sababu ya unajisi wa kidini wa nje. Wala watu wa Mataifa hawako najisi kwa sababu tu ni watu wa Mataifa na si Wayahudi. Wote wana dhambi mioyoni mwao; Wayahudi kama watu wa Mataifa ni najisi na wanahitaji kutakaswa na Yesu, aliye Mtakatifu pekee. Hilo ndilo Yesu analionyesha sasa pia katika tukio linalofuata. Kwa Wayahudi, watu wa Mataifa walikuwa najisi kwa asili yao. Lakini Yesu haoni hivyo, na analithibitisha kwa matendo yake. *Pamoja na Yesu wakati mpya ulikuwa umeanza.*

Binti wa Mwanamke Asiye Myahudi Anaponywa

Kutoka huko yeye na wanafunzi wake wakaenda katika eneo la Tiro. Huko akaingia katika nyumba moja ili ajifiche, mtu asijue kwamba yupo. Lakini kama mara nyingi, haikuwezekana. Mara moja mwanamke mmoja aliposikia habari zake, akaja kwake akajitupa miguuni pake. Binti yake mdogo alikuwa na roho mchafu, pepo. Alikuwa Mgiriki, kwa kuzaliwa Msirofoinike. Akamsihi amtote yule pepo katika binti yake. Lakini yeye akamwambia: Waache watoto washibe kwanza. Si vizuri kuchukua mkate wa watoto na kuwatupia mbwa. Alielewa alichosema Yesu, kwa kuwa alikuwa amekuja kwa Wayahudi kama Masihi wao. Kwa hiyo akasema jambo lililomvutia Yesu: Lakini hata mbwa hula makombo ya mkate yanayoanguka chini ya meza ya watoto. *Kwa sababu umesema hivi na unaridhika na makombo, unapata mkate.* Nenda kwa binti yako, pepo amemtoka. Ndipo akaenda haraka nyumbani kwake, wala hakukatishwa tamaa. Mtoto alikuwa amelala kitandani kwa utulivu, na pepo alikuwa amemtoka kweli.

Kiziwi na Bubu Anasikia Tena na Kuweza Kusema Wazi

Kisha akaondoka Tiro, akapitia Sidoni, akarudi kwenye Ziwa Genesareti, katikati ya eneo la miji kumi. Huko ndiko alikokuwa amemponya yule aliyepagawa, aliyekuwa amefungwa na mapepo mengi. Ndipo wanamletea kiziwi, aliyeweza kusema kwa shida sana na ambaye maneno yake hayakueleweka kwa urahisi. Wanamsihi amwekee mikono ili apone. Ndipo Yesu akamchukua kando, mbali kidogo na umati wa watu. Akatia vidole vyake masikioni mwake, akatia mate kwenye vidole vyake, akaugusa ulimi wa mtu yule. *Kisha akatazama juu mbinguni, kwa Mungu na Baba yake, akaugua, akasema: Efatha!* Maana yake ni “Funguka”. Mara moja masikio yake yakafunguka, na vifungo vilivyoshika ulimi wake vikalegea. Aliweza kusema wazi na kwa ufasaha. Yesu akawakataza watu wasilitangaze jambo hilo. Lakini kama ilivyotokea mara nyingi, kadiri alivyowaambia hivyo, ndivyo watu walivyozidi kuitangaza miujiza yake. Kwa muujiza huu wa uponyaji walishangaa kupita kiasi. Hawakuwahi kuona jambo kama hilo, wala hawakuthubutu hata kulitumaini. Wao, watu wa Mataifa, wakasema: *Amafanya mambo yote vizuri*. Anawafanya viziwi wasikie na wasioweza kusema waseme tena.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu, kitu ambacho ungependa kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Je, una maswali? Kuna jambo ambalo hukulielewa? Liandike!

Sura ya 8

Watu 4,000 Wanashiba

Kwa mara nyingine tena watu wengi walikuwa pamoja na Yesu. Walikuwa katika eneo la watu wa Mataifa. Na tena ikawa kwamba hapakuwa na chakula. Kwa hiyo akawaita wanafunzi wake, akasema: *Nawaburumia watu hawa wote*. Kwa ajili yangu wamekuwa hapa siku tatu sasa, na hawana chakula. Wakienda nyumbani sasa wakiwa na matumbo matupu, na wengine wana safari ndefu mbele yao, wataanguka njiani. Wanafunzi wake wakajibu: Tutapata wapi mikate mingi hivi huku nje jangwani? Yesu akauliza: Mna mikate mingapi? Saba, wakasema, nao wangeweza kuyakumbuka maneno yale yale wakati wa kulishwa kwa watu 5,000. Kisha anaagiza watu waketi. Akaitwaa mikate saba, akaishukuru, akaimega vipande vipande, akawapa wanafunzi, nao wakafanya vivyo hivyo, wakawagawia watu. Walikuwa pia na visamaki vichache vilivyokaushwa. Akavibariki kwa shukrani, akavigawa. *Wote wakashiba*. Hata vikapu saba vya mikate iliyobaki wakakusanya. Walikuwa watu 4,000 ambao Yesu aliwashibisha *moyoni na mwilini* na kuwaaga waende nyumbani. Je, yule mwanamke hakuwa amesema kabla kwamba mbwa hushiba kwa makombo ya mkate yanayoanguka chini ya meza? Hapa Yesu alikuwa amewashibisha watu wengi wasio Wayahudi kwa maneno ya uzima na kwa mikate ya kula. Yeye mwenyewe akapanda tena mashua pamoja na wanafunzi wake, wakaenda Dalmanutha.

Tunataka Ishara Kutoka Mbinguni!

Sasa Mafarisayo wakakusanyika, wakaanzisha mabishano na Yesu. Walitaka kumjaribu na kumpima, kama Shetani, kwa kumtaka awape ishara kutoka mbinguni. Ili ajithibitishe kuwa ndiye Masihi. Ishara kwamba Israeli itawekwa huru kupitia yeye. Lakini Yesu akaugua rohoni mwake, kwa sababu ukosoaji na kutoamini vilikuwa vikubwa mno. Kwa nini watu hawa wanataka ishara? Ishara nyingi sana zimekwisha kutokea kupitia mimi. La, jambo moja ni hakika: Watu hawa hawatapewa kamwe ishara kama wanavyoitaka. Sitaruhusu wapewe ishara. Wala hawatapata Masihi kama wanavyomfikiria. Si bila imani. Akawaacha wamesimama, akapanda tena mashua pamoja na wanafunzi wake, akavuka kwenda ng'ambo ya ziwa.

Wanafunzi Wanaona Ishara, Lakini Nao Hawana Imani

Wanafunzi walikuwa wamesahau kuchukua mikate. Walikuwa na mmoja tu. Labda huyo alikuwa Yesu mwenyewe, kwa maana ya picha. Ndani ya mashua Yesu akawaambia wanafunzi: Jihadharini na chachu ya Mafarisayo. Na unafiki wao, na amri zao za kibinadamu, na kutoamini kwao, kwa kudai ishara kutoka mbinguni. Jihadharini pia na chachu ya Herode. Na utawala wake wa kimabavu na tamaa yake ya fahari, naam, kutomcha kwake Mungu. Msiiache chachu ya namna hii iuingie moyo wenu na kuuharibu.

Wanafunzi waliposikia neno chachu, mara moja wakafikiri kwamba walikuwa wamesahau mikate, na kwamba alitaka kuwakumbusha jambo hilo. Yesu hakuweza kuamini: Kwa nini mnafikiri juu ya mikate mliyoisahau?! Msiitazame mikate, bali nitazameni mimi peke yangu. Je, bado hamwelewi? Kwa nini hamwelewi? Je, mioyo yenu bado imefungwa? Isaya alikuwa amesema hivyo juu ya watu (Marko 4:12), lakini je, hata kwenu ndivyo ilivyo? Mna macho, lakini hamwoni. Mna masikio, lakini hamsikii. Hata kukumbuka hamwezi, wakati kwa mikate mitano tu watu 5,000 walishiba. Mlikusanya vikapu vingapi baada ya kula? Wakasema: Kumi na viwili. Hivi karibuni, mikate saba ilipowashibisha watu 4,000, vikapu vingapi vilibaki? Saba, wakasema. Ndipo akasema: Je, bado hamwelewi? Sisi ni watu 13 tu, nanyi mnaogopa kwa sababu tuna mkate mmoja tu? Mnanitendea nini kwa imani yenu haba? Lakini mtaona na kusikia na kujifunza. Sikati tamaa, wala siwakatii ninyi tamaa. Hadi leo hawakatii tamaa kamwe wanafunzi wake.

Uponyaji wa Kipofu

Kisha wanafika Bethsaida. Huko wanamletea kipofu, wakimwomba amguse na kumfanya aone. Akamshika mkono, akamtoa nje ya kijiji. Huko akamtemea mate machoni, akamwekea mkono, kisha akauliza: Unaona nini? Kwa mara ya kwanza mtu huyu aliona kitu, lakini bado si wazi: Ninaona watu, kama miti inayotembea. Kisha Yesu akaweka mikono yake mara ya pili juu ya macho yake. Mtu huyo akatazama pande zote, na sasa akaona wazi, kama kwa macho yenye afya.

Kisha Yesu akamwagiza aende moja kwa moja nyumbani, wala asiingie kijijini kutangaza yote. Hilo lilikuwa somo kwa wanafunzi. Waliziona ishara, lakini bado

si wazi. Hawakutambua yeye ni nani. Nao pia walihitaji kuguswa mara ya pili ili waone wazi kabisa. Hilo lingekuja Yesu atakapokuwa amefufuka.

Petro Aliposema: Wewe Ndiwe Kristo!

Kisha Yesu akaendelea pamoja na wanafunzi wake kuelekea kaskazini, hadi Kaisaria Filipi. Huko kulikuwa na mahekalu mengi ya sanamu. Na chemchemi moja ya mto Yordani, iliyoitwa mlango wa kuzimu. Walipokuwa katika safari ile ndefu, palikuwa na wakati wa kuzungumza. Yesu akawauliza wanafunzi wake: Watu wanasema mimi ni nani, baada ya yote waliyoyaona kwangu? Wanafunzi walikuwa wamesikia mambo kadhaa, wakamwambia: Yohana Mbatizaji. Wengine wanasema: Eliya, au mmoja wa manabii. Baada ya dakika kadhaa Yesu akawauliza wanafunzi wake: Ninyi mnaonijua vizuri, mnaamini mimi ni nani? Petro, msemaji wa wanafunzi, akasema mara moja: ***Wewe ndiwe Aliyetiwa mafuta. Masihi. Kristo.*** Ambaye Israeli inamngoja. Atakayeiweka Israeli huru. Akawaagiza wanafunzi wake kwa nguvu, naam, kwa ukali, wasiseme habari hiyo. Wakati ulikuwa bado haujafika. ***Hakuwa Masihi kama walivyomfikiria. Kitu kingine kilipaswa kutokea, tofauti na walivyotarajia.***

Tangazo la Kwanza la Kifo Chake

Kisha, Petro alipokwisha kusema neno hili la kweli – pia kwa niaba ya wanafunzi wote – Yesu akawaambia, mara ya kwanza kati ya mara tatu, waziwazi kabisa na kwa urefu: Mwana wa Adamu, ndiye mimi. Ni lazima nipate mateso mengi na kukataliwa na wazee, makuhani wakuu na waandishi. ***Nitanawa, lakini baada ya siku tatu nitafufuka. Hivyo ndivyo itakavyokuja, na hivyo ndivyo inavyopaswa kuwa. Hakuna njia nyingine kwangu.***

Petro, ambaye kwake Yesu alikuwa Masihi, akamchukua kando, akataka kumshawishi aache wazo hilo. Kwa ufahamu wake, jambo kama hilo lisingeweza na lisingeruhusiwa kutokea kamwe. Hakuujua mpango wa Mungu. Kwa Petro, msalaba wakati huo ulikuwa upumbavu, si hekima ya Mungu, wala nguvu ya Mungu iletayo wokovu.

Yesu akawaona wanafunzi wengine, waliofikiri vivyo hivyo. Akamkaripia Petro, akamkemea kwa ukali mbele ya wote. Nenda nyuma yangu, Shetani! Huwazi kama Mungu anavyowaza, wala hutaki anachotaka. Unaona kila kitu kama wanadamu wanavyoona. Lakini jinsi wanadamu wanavyowaza na kutenda si suluhisho. Kinahitajika kitu tofauti kabisa.

Ni Kristo aliyesulubiwa na kufufuka tu atakayekuwa Mwokozi na Mfalme wa ulimwengu. Sbetani anataka kuzuia nsiwe hivyo hasa kwa ajili ya wanadamu wote. Anataka kumzuia Mungu asiipate familia yake.

Kumfuata Yesu Maana Yake ni Kupita Njia Ile Ile Aliyopita Yeye

Kisha akauita umati wa watu kwake, jambo ambalo kwa kawaida hakulifanya kwa hiari yake mara nyingi. Wao walikuja wenyewe daima. Lakini aliyotaka kusema yalikuwa muhimu sana. Anayetaka kunifuata, anapaswa kujikana mwenyewe. Anapaswa kumpa Mungu nafasi ya kwanza na mamlaka juu ya maisha yake. Ajitwike msalaba wake, kama nitakavyofanya mimi, anifuata. Kwa maana anayetaka kuyashikilia na kuyaokoa maisha yake mwenyewe, atayapoteza. ***Lakini, sikilizeni vizuri, anayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu au kwa ajili ya habari njema, yaani Injili, atayaokoa milele.*** Kwa maana mtu anafaidika nini akiupata ulimwengu wote na ukawa wake, lakini mwishowe akapoteza maisha yake kwa kifo? Anaweza kuyakomboa maisha yake kwa kitu gani? Hata kumiliki vitu vyote duniani kusingetosha!

Msione aibu mbele ya watu hawa wazinzi na wenye dhambi wa taifa hili kulikiri jina langu na yale niliyoyafundisha. Lakini yeyote anayeona aibu na hana ujasiri wa kufanya hivyo, Mwana wa Adamu naye atamwonea aibu, wala hatasimama upande wake, atakaporudi katika utukufu wa Baba yake pamoja na malaika watakatifu.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu, labda pia kitu ambacho ungependa kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Je, una maswali, au kuna jambo ambalo hukulielewa? Liandike!

Sura ya 9

Utukufu Unaong'aa Juu ya Mlima Hermoni

Yesu akawaambia wanafunzi wake: Wapo baadhi yenu mliosimama hapa pamoja nami ambao hawataonja mauti kabla ya kuuona Ufalme wa Mungu ukija kwa nguvu. Na baada ya siku sita ilipaswa kutimia kwa watatu kati yao. Hawakudhani lolote. Yesu anawachukua Petro, Yakobo na Yohana, anapanda nao mlima mrefu, Hermoni, karibu na Kaisaria Filipi. Walikuwa wamepanda mlima peke yao pamoja na Yesu. Ghafla akageuka sura mbele yao. Mavazi yake yakawa meupe yanayong'aa. Meupe kiasi ambacho hayawezi kupatikana popote duniani. Vazi jeupe namna hii alikuwa nalo tu Mzee wa Siku, Mungu mwenyewe, ambaye Danieli anamtaja katika Danieli 7:9. Na ghafla wakatokea *Eliya* pamoja na *Musa*. Walikuwa wakizungumza na Yesu. Juu ya wote wawili Malaki alikuwa amesema katika Malaki 3:1 na 4:4-6, katika mistari ya mwisho kabisa ya Biblia ya Kiebrania. Eliya angekuja na kurejesha kila kitu. Jambo hilo lilijulikana na kila mtu katika Israeli, na *wanafunzi wakatambua kwamba hawa wawili lazima wawe ishare ya mwisho ulio karibu, ya hukumu na ya wokovu*. Ndipo Petro, kwa sababu ya kuchanganyikiwa kabisa, akatoa pendekezo. Hakujuu kwa nini na alikuwa akisema nini. Mwalimu, tuwajengee ninyi watatu kila mmoja hema. Wanafunzi walikuwa wamepigwa butwaa kwa hofu. Kumfuata Yesu si kukaa kwa kudumu mlimani, mbali na shughuli za kila siku. Lakini maisha ya kila siku yanahitaji *maono* ya mlimani. Tukio hili lilikuwa onyesho la mambo yajayo, si maisha ya kila siku ya wanafunzi. Hayo wangekutana nayo tena hivi karibuni sana. Petro aliposema hivyo, likaja wingu likawatia kivuli. Ilikuwa uwepo wa Mungu Baba. Na sauti ikatoka katika wingu, ikasema yale yaliyokwisha kusikika mara moja huko Yordani, Yesu alipobatizwa: *Huyu ni Mwanangu mpendwa kuliko wote. Msikilizeni yeye peke yake. Si kwanza Eliya, si Musa, bali yeye*. Maneno yake ndiyo yenye uzito! Hata zaidi ya yale mliyoyaona. *Msikilizeni yeye!* Na kisha wale wawili wakatoweka, na Yesu peke yake akawa bado anaonekana. *Yeye, Rabi, Masibi, Mwana wa Mungu na Mungu mwenyewe, ndiye aliyepaswa kukamilisha na kutimiza yale ambayo Eliya na Musa waliyaanza na kuyatabiri. Ni Masibi tu aliyeweza kuusimamisha mpango wa Mungu na Ufalme wake kwa nguvu. Lakini kupitia Golgotha tu*. Hilo lilikuwa onyesho la mbele, kama kionjo cha filamu cha yale yatakayokuja. Si kwa

kuingilia kati kisiasa au kijeshi, bali utawala wa kifalme wa Mungu ulipaswa kusimamishwa duniani kupitia msalaba, ufufuo na kupaa mbinguni, pamoja na kumiminwa kwa Roho Mtakatifu siku ya Pentekoste. Walipokuwa wakishuka mlimani, Yesu akawaagiza kwa msisitizo wasimweleze mtu yeyote mambo waliyoyaona. Mpaka atakapokuwa amefufuka kutoka kwa wafu – hapo yote yangekuwa yametimizwa, na wangepeweza kuyasimulia, nao wakafanya hivyo wakati huo. Kwa maana hapo wangepeweza wameelewa kwamba ilimpasa Kristo kuteswa kabla ya kuingia katika utukufu wake. Wale wanafunzi watatu walipokuwa wakishuka walijadiliana maana ya jambo hili, kufufuka kutoka kwa wafu. Jambo hilo liliwashughulisha sana. Kwa maana katika Biblia ya Kiebrania walijua tu ufufuo wa jumla wa watu wote siku za mwisho.

Kuhusu Kuja kwa Nabii Eliya

Wanafunzi walikuwa wamemwona Eliya. Wakawakumbuka walimu wa sheria, waliosema kwamba kabla ya mwisho Eliya lazima aje. Kwa hiyo wanafunzi wakamwuliza Yesu: Ikiwa yeye ndiye Masihi, Eliya alikuwa lini na wapi? Akawajibu: Kwa vyovyote vile Eliya anakuja kwanza, ili kuwarejesha watu wote wa Mungu. Lakini, wanafunzi wangu wapendwa, kwa nini basi Maandiko yanasema pia kwamba Mwana wa Adamu lazima apate mateso mengi na kudharauliwa? Nawaambia kwamba Eliya amekwisha kuja, yaani katika huduma ya Yohana Mbatizaji, aliyewaita watu watubu. Na walimtendea walivyotaka. Kama ilivyotokea kwa Eliya, na kuandikwa katika 1 Wafalme sura ya 19, kupitia malkia mwovu Yezebeli. Yohana aliuawa kupitia mwanamke mwovu. Sasa utume wa Eliya, yaani wa Yohana, ulikuwa umetimia. Na Yesu, ambaye Yohana alikuwa mtangulizi wake, angepitia yale yale aliyoyapitia Yohana Mbatizaji. Lakini kupitia yeye, Aliyekufa na Aliyefufuka, kungekuwa na kurejeshwa kukamilifu kwa vitu vyote. Wakati ule hakuna aliyielewa hilo bado. Kama vile zamani Musa alivyopanda mlimani katika Kutoka 24 na 34, akaingia katika uwepo wa Mungu wenye utukufu unaong'aa. Kwa uso unaong'aa alishuka tena kwa watu. Vivyo hivyo *Yesu ndiye Musa wa kweli*, ambaye maneno yake ni sheria. Na Mungu Baba anathibitisha kwamba tunapaswa kumsikiliza yeye. Yesu na wanafunzi walikuwa wamekuwa mlimani, na sasa wakashuka tena. Kwenye shughuli za kila siku na maisha ya kila siku.

Kuwekwa Huru kwa Kijana Aliyepagawa na Pepo

Walipowafikia tena wanafunzi wengine, palikuwa na umati wa watu. Katikati yao walikuwa wale wanafunzi wengine pamoja na waandishi waliokuwa wakijadiliana nao. Umati ulipomwona, ukashangaa, ukamsalimu. Alikuwa amefika yule ambaye wote walikuwa wakimzungumzia. Akawauliza: Mnajadiliana nini? Mtu mmoja katika umati akamwambia: Mwalimu, nilimleta mwanangu kwa wanafunzi wako. Kwa sababu ana roho bubu, hawezi kusema. Roho huyu mwovu humshika mwanangu na kumwangusha chini. Kisha anatokwa na povu kinywani na kusaga meno. Kisha mwili wake wote unakuwa mgumu kama ubao, kama mtu mwenye kifafa. Lakini haukuwa ugonjwa, bali kupagawa na pepo. Niliwaambia wanafunzi wako wamtote. Lakini hawakuwa na nguvu za kutosha. Jambo hilo limenichanganya; wanafunzi wako walionekana hawana msaada wowote. Ndipo Yesu akasema, kwa namna ambayo wote wangeweza kusikia, na kana kwamba hakufanya tofauti kati ya umati na wanafunzi wake: Ni *kizazi kisichoamini, kisichomtegemea Mungu kwa lolote!* Nitaendelea kuvumilia mpaka lini? Mleteni kwangu! Wakamletea yule kijana. Mara tu yule roho mwovu alipoona kwamba ni Yesu aliyekuwa akimwita, akajiinua akajaribu kwa kukata tamaa kuonyesha nguvu zake. Kwa maana alimshika kijana, akamwangusha chini akitokwa na povu kinywani. Yesu alipoona hayo, akamwuliza baba yake: Mwanao amekuwa na hali hii tangu lini? Tangu utoto, akasema baba yake. Na mara nyingine anataka kumtupa motoni au majini ili amwangamize. Tafadhali tusaidie, ukiweza, utuhurumie.

Yesu akajibu: *Ukiweza? Hiyo inamaanisha nini?* Kila kitu kinawezekana kwa yeye anayemwamini Mungu! Ndipo baba yake akapiga kelele: *Naam, ninaamini – lakini siwezi. Tafadhali nisaidie nimumaini kabisa!* Akiwa na mchanganyiko wa imani na kutoamini, mara anaamini, mara ana mashaka, anasimama mbele ya Yesu. Kama sisi tulivyo katika hali ngumu. Yesu akaona kwamba watu wengi zaidi na zaidi walikuwa wakija. Ndipo akamkemea yule roho mwovu, mchafu, akamwambia: Wewe roho kiziwi na bubu, mtoke, wala usimrudie kijana huyu kamwe. Na ndipo roho yule akapiga kelele ghafla, akamtikisa kijana huku na huko. Yesu, aliye na nguvu, akamshinda roho huyu, alijejionyesha kwa mara nyingine tena. Mara ya mwisho, kabla hajalazimika kukimbia. Kijana alikuwa kama mfu, roho alipokwisha kuondoka. Ndivyo walivyofikiri wote walioona. Lakini kisha Yesu akamshika mkono, akamwinua, na kijana akasimama. Akiwa

wa kawaida kabisa, ameachiliwa kutoka kwa mtesaji huyu, Yesu akamrudisha katika uzima. Somo kwa wote, kwamba yeye mwenyewe atafufuka kutoka kwa wafu.

Kisha alikuwa ameingia katika nyumba pamoja na wanafunzi wake. Wao walikuwa wamepewa na Yesu mamlaka juu ya mapapo, nao wakashangaa jambo hili lilikuwa la namna gani. Walipokuwa peke yao, wakamwuliza: Kwa nini sisi hatukuweza kumtoa? Yesu akawajibu: Roho wa namna hii anaweza kutolewa na ninyi kwa maombi ya bidii ya pekee tu. Kuna roho wa aina mbalimbali; huyu ana nguvu kuliko kawaida. Je, mlikuwa na shughuli nyingi kiasi kwamba hamkupata muda wa kuomba? Maneno yenu au mbinu zenu si jambo la msingi, bali uhusiano wenu na mimi. Nidhamu ya maombi na imani ndizo za msingi. Jihadharini msijitegemee wenyewe na uzoefu wenu. ***Mnapaswa kumtumaini Mungu tena na tena upya, ili mpokee nguvu zake tena na tena upya.***

Changamoto ngumu zaidi kuliko zile za mwanzo zinaonekana kuwangoja wanafunzi. Kwa ujumla njia ya kumfuata Yesu ilikuwa ngumu zaidi sasa. Kwa sababu alipaswa kwenda Yerusalemu. Alijaribu kuwaeleza wanafunzi mwisho wake. Imani inadaiwa zaidi na zaidi, na kwa njia hiyo inakuzwa. Imani kubwa kuliko zote haidaiwi mwanzoni mwa safari ya imani, bali inaimarishwa hatua kwa hatua kwa changamoto mpya, mara nyingi kubwa zaidi na zaidi. Tunapothubutu kumtegemea Mungu kabisa.

Tangazo la Pili la Mateso Yake

Kisha wakaondoka huko, wakapita katika Galilaya. Na Yesu hakutaka mtu yeyote ajue. Njiani aliwafundisha wanafunzi wake na kuwaeleza wazi: ***Mwana wa Adamu atatiwa, bila msaada, mikononi mwa wanadamu.*** Watamwua. Naye hatafanya lolote kuzuia. Lakini baada ya siku tatu atafufuka kutoka kwa wafu. Mara hii haukuwa mfano, bali tukio halisi la kweli lililokuwa karibu kutokea. Wanafunzi hawakulielewa hilo. Ni nani angemtoa? Jambo hilo lilikuwa geni kwao, wala hawakuthubutu kumwuliza. Labda waliogopa kukemewa kama Petro.

Ni Nani Aliye Mkuu Kuliko Wote?

Kisha wakafika Kapernaumu. Ndani ya nyumba akawauliza wanafunzi wake: Mlikuwa mkibishana nini njiani? Yeye alijua. Kwa aibu hakuna aliyesema neno. Walihisi kwamba jambo hilo lisingempendeza Yesu. Kwa sababu walikuwa wakibishana ni nani kati ya wale Kumi na Wawili aliye mkuu na muhimu kuliko

wote, au atakayekuwa hivyo hivi karibuni katika ufalme wa Masihi, Bwana wao. Kisha Yesu akaketi, akawaita wale Kumi na Wawili, akasema: Mtu yeyote kati yenu akitaka kuwa wa kwanza, ni lazima awe wa mwisho: Mtumishi wenu. *Yesu anaipindua fikra ya kawaida ya wanadamu. Naye mwenyewe ndiye kielelezo kikuu katika jambo hili.* Ili kuwaonyesha jambo hilo kwa picha, akamwita mtoto, akamweka katikati yao, akamkumbatia. Wakati huo watoto hawakuwa na heshima, hawakuwa na hadhi, walikuwa na haki chache, wala hawakujaliwa. Akasema: Anayempokea mtoto kama huyu kwa jina langu, ananipokea mimi. Na anayenipokea mimi, anampokea wakati huo huo yeye aliyenituma: Baba yangu. Ni lazima mtu ajishushe, chini kabisa, na kujifanya mdogo, anapompokea mtoto. Mtu anapompokea Yesu, Mtumishi aliyedharauliwa, ni lazima ajifanye mdogo na kujitupa kabisa kwa Mungu. Na kuwa kama yeye.

Asiye Kinyume Chetu Yuko Upande Wetu

Yohana akamwambia Yesu: Mwalimu, tumemwona mtu anayetoa pepo kwa jina lako. Lakini hakuwa mmoja wetu, wala hakutufuata. Kwa hiyo tulimzuia asifanye hivyo. Lakini Yesu akajibu: Msimzuie! Anayetenda matendo makuu kwa jina langu hatakuwa upesi kusema mabaya juu yetu. Asiye kinyume chetu, yuko upande wetu! *Msidhani kwamba ninyi ndio muhimu kuliko wote au wenye nguvu kuliko wote.* Kumbukeni yule kijana ambaye hamkuweza kumsaidia. Sasa mnamzuia mtu anayetoa pepo. Hivyo ndivyo Yohana alivyomwambia Musa mara moja kwamba awazuie wale watu wawili waliokuwa wakitabiri kwa Roho. Lakini Musa alisema katika Hesabu 11:26-29 kwamba angefurahi kama si wachache, bali wote wangetabiri. Yeyote atakayewapa kikombe cha maji ya kunywa kwa sababu ninyi ni wangu, hakika atapata thawabu yake. Nitahakikisha hilo. Kwa maana watakuwepo wengi, wasiojulikana, wasioonekana, wanaoonekana tu kwa sababu wanatoa kikombe cha maji, kwa jina langu. Nanyi mtafika katika hali za mateso, ambapo kikombe cha maji kitakuwa kitu cha thamani kuliko vyote kwenu wakati huo. Hapo ninyi ndio mtakuwa wale wadogo ambao watu wanajishusha kwao.

Kushawishi Kutenda Dhambi na Matokeo Yake

Na yeyote atakayemtegea mtego wa imani mmoja wa watu hawa wadogo, wasio na umuhimu, na kumshawishi kutenda dhambi, ingekuwa afadhali kwake atupwe baharini akiwa amefungwa jive la kusagia shingoni. Ndivyo ilivyo mbaya kwa Yesu kumshawishi mtu kutenda dhambi.

Kumfuata Yesu maana yake ni kuwa vitani. Kishawishi na upinzani vinavizia kila mahali. Nguvu ya uovu iko kazini, hata katika maisha ya wanafunzi wote. Si suala la kujitimizia matakwa yetu, bali la msimamo ulio wazi, uovu unapovutia na kuamka ndani yetu. Kutaka kuwa wa kwanza kulikuwa kishawishi kibaya cha namna hiyo. *Dhabihu na kujitoa nafsi ndivyo vinavyohitajika katika njia ya kumfuata Yesu na ya msalaba.* Kwa hiyo Yesu anasema jambo linalotisha, ambalo halikukusudiwa kwa maana ya neno kwa neno, lakini hilo halilifanyi kuwa jepesi hata kidogo: Na mkono wako mwenyewe ukiwa mtego wa imani kwako na kukushawishi kutenda dhambi, ukate! Kwa maana ni afadhali kwako kuingia katika uzima wa milele ukiwa kilema, kuliko kuingia jehanamu ukiwa na mikono miwili, katika moto usiozimika. Na mguu wako mwenyewe ukiwa mtego wa imani kwako na kukushawishi kutenda dhambi, ukate! Kwa maana ni afadhali kwako kuingia katika uzima wa milele ukiwa kilema, kuliko kuingia jehanamu ukiwa na miguu miwili, katika moto usiozimika. Jicho lako likikushawishi kutenda dhambi, ling'oe! Ni afadhali kwako kuingia katika Ulimwengu Mpya wa Mungu, katika utawala wake wa kifalme wa milele, ukiwa na jicho moja tu, kuliko kutupwa jehanamu ukiwa na macho mawili. Huko ambako funza wao hafi na moto hauzimiki. Mkono, mguu na jicho vinamaanisha mtu mzima, jinsi anavyoweza kushawishiwa kutenda dhambi na kuwa mtendaji wa dhambi. Uzima wa milele ni muhimu zaidi sana kuliko starehe ya dhambi ya muda mfupi. *Agizo hili la Yesu, kama jehanamu yenyewe, ni picha kali inayoonyesha jinsi dhambi na kishawishi cha dhambi vinavyopaswa kuchukuliwa kwa uzito.* Jehanamu, Gehena, ilikuwa mahali halisi, bonde la Hinomu upande wa kusini wa Yerusalemu. Jalala la takataka, ambapo moto uliwaka daima, na kwa sababu ya takataka, zilizojumisha pia maiti, funza walipata chakula kipya daima. Mahali hapa, palipohusishwa katika historia ya Israeli na ibada ya sanamu ya kuchukiza na watoto waliotolewa dhabihu, Yesu anapatumia kama picha kamili ya mahali wanakokwenda watu wasio na haki na wasiokombolewa. Ndivyo walivyoona pia Wayahudi katika siku za Yesu. Kwa hiyo hakusema jambo jipya.

Maneno Matatu Mazito Kuhusu Chumvi katika Maisha ya Wanafunzi

Kila mtu atatiwa chumvi kwa moto na kutakaswa. Hivyo wanafunzi na Kanisa lote watakaswa kwa moto wa mateso. Sawasawa na dhabihu zamani zilivyotakaswa kwa chumvi. Chumvi ni kitu kizuri. Lakini ikiwa imepoteza

nguvu na haina tena kazi yoyote, mtatumia nini ili kupata matokeo yake au kuirudishia kazi yake? Kuweni chumvi ya dunia, kwa kufanya ninayosema, na kusema na kutenda kama nilivyofanya mimi. Kuweni na nguvu ya chumvi kati yenu, kwa kuishi kwa amani ninyi kwa ninyi. Mkimfuata Mfalme wa Amani, amani yake na iwatawale. Ishini katika ushirika wa amani. Kuleni mezani pamoja hata na wale ambao hivi karibuni hawakutaka kuwafuata. Hata pamoja na wale wadogo wasio na heshima. Acheni kubishana juu ya hadhi yenu katika hayo. Ninyi nyote ni ndugu, wa kiume na wa kike.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu ambacho ungependa kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Unajifunza nini kuhusu Yesu?

Sura ya 10

Yesu Njiani Kwenda Uyahudi

Kisha wakaondoka, wakafika katika eneo la Uyahudi. Na ng'ambo ya Yordani watu wengi wakaja kwake tena. Kama kawaida yake alitumia nafasi hii kuwafundisha, kwa sababu walimsikiliza.

Mafarisayo Wanamjaribu kwa Swali Kuhusu Talaka

Mahali palipokuwa na umati wa watu, hapo alikuwepo Yesu. Nafasi nzuri kwa Mafarisayo kumpa changamoto mbele ya wote. Wakamwuliza kwa nia ya kumnasa atoe jibu lisilo sahihi, au angalau la kutia shaka: Je, ni halali mwanamume kumwacha mkewe? Siku hizo kulikuwa na maoni tofauti kati ya waandishi juu ya jinsi Musa anavyopaswa kueleweka. Je, ni uzinzi tu, au sababu yoyote ile, iliyompa mwanamume haki ya kumwacha mkewe? Kwa Mafarisayo ilikuwa rahisi zaidi kwamba mtu angeweza kumfukuza mwanamke hata kwa sababu zisizo za muhimu sana. Lakini kwa hati ya talaka. Yesu alikuwa amesema kwamba kunawa mikono si jambo la muhimu, kwa sababu ndani ya mtu ni muhimu zaidi sana linapokuja suala la unajisi. Angejibu nini kwa swali hili?

Yesu akaiona wazi nia yao potovu kabisa kuhusu talaka, naye anaiweka wazi kwa kuwauliza swali: Musa alisema nini juu ya jambo hili? Wakasema: Musa aliruhusu kuandika hati ya talaka na kumwacha mke. Lakini Yesu akawaambia: Musa alifanya hivyo kwa sababu tu mlifanya mioyo yenu kuwa migumu mbele za Mungu na mpango wake mwema. Mnauliza tu ni nini mnachoweza kujiruhusu, ili hata hivyo mfanye mnavyotaka. Hamjiulizi mwanamke na watoto wake watakuwaje anapofukuzwa tu. Mngepaswa kuuliza Mungu anataka nini, wala si ni nini kinachoruhusiwa bado kwa namna fulani. Kwa maana tangu mwanzo haikuwa hivyo, Mungu alipomuumba mwanamume na mwanamke. Kwa maana mwanamume atamwacha baba yake na mama yake, na pamoja na mkewe atakuwa umoja mpya na imara, kwa nafsi na kwa mwili. Umoja wa namna hiyo kwamba wao si wawili tena, bali ni mmoja. Kile ambacho Mungu ameunganisha kwa njia hii, mwanadamu asikitenganishe. Hilo pia Musa alikuwa amelisema katika kitabu cha Mwanzo, nalo lililingana na kusudi la Mungu kwa ndoa. Agizo la Musa kuhusu kumwacha mwanamke lilikusudiwa kumlinda mwanamke na

kupunguza kadiri iwezekanavyo matokeo mabaya ya kutengana huko. Mwanamke aliyefukuzwa hakuwa na msaada wala ulinzi. Musa hakuifanya talaka au kumwacha mke kuwa jambo jema. Bwana alikuwa amesema waziwazi katika kitabu cha mwisho cha Biblia ya Kiebrania, katika Malaki 2:16: *Mimi nachukia kuachana!* Mafarisayo waliyaelewa Maandiko vibaya, wala hawakuyatambua mapenzi mema ya Mungu kwa ndoa. Na kama mara nyingi, walipokuwa nyumbani peke yao, wanafunzi wakamwuliza juu ya talaka. Akawaambia: Anayemwacha mkewe na kuoia mwingine, anazini juu yake. Na ni vivyo hivyo mwanamke akimwacha mumewe na kuolewa na mwingine. Huo ni uzinzi juu yake.

Yesu anapinga kile ambacho Mafarisayo walikiona kuwa kinapatana na Maandiko. Wanafunzi walishangaa. Lakini Yesu anaweka wazi jinsi utawala wa Mungu katika ufalme wake unavyoonekana. Zinafanya kazi amri zake, mpangilio wake wa uumbaji, ambao daima ni kwa ajili ya baraka. Si suala la kile ambacho Musa aliruhusu, bali la mapenzi ya Mungu ni nini.

Yesu na Watoto

Mara nyingi wanawake na watoto walitendewa vibaya na kubakwa, kwa sababu katika jamii hii iliyotawaliwa na wanaume hawakuwa na sauti. Kama vile Yesu, katika suala la talaka, anavyomtetea mwanamke na kumlinda dhidi ya kufanyiwa watakavyo watu, vivyo hivyo sasa anawageukia watoto. Kwa maana akina mama waliwaleta watoto wao kwake ili awaguse. Lakini wanafunzi wakawakemea, waache kufanya hivyo. Muda mfupi tu kabla Yesu alikuwa amewapa mafundisho juu ya kile ambacho, katika majivuno yao, walipaswa *kujifunza kutoka kwa watoto*. Yesu aliona vizuri jinsi wanafunzi walivyotenda. Na jambo hilo halikumpendeza hata kidogo. Akawaambia: *Waacheni watoto wote waje kwangu, wala msiwazue kamwe!* Amin, nawaambia: Mtu yeyote asiyeupokea Ufalme wa Mungu kama mtoto anavyopokea, kwa kujifanya mdogo, hataingia kamwe katika ufalme huo. Akawakumbatia kwa nguvu mikononi mwake, akawabariki, akiwawekea mikono kwa baraka.

Tajiri na Uzima wa Milele

Walipotoka tena na kuwa njiani, akaja mtu mmoja, akapiga magoti mbele yake katika barabara yenye vumbi, akamwuliza swali lililokuwa likimchoma moyoni: Mwalimu mwema, *nifanye nini ili nipokee uzima wa milele?* Mbona unaniita mwema?

Hakuna aliye mwema ila mmoja tu, naye ni Mungu! Amri zake unazijua: Usiue, usizini, usiibe, usitoe ushahidi wa uongo, na umheshimu baba yako na mama yako. Ndipo akasema: Mwalimu, hayo yote nimeyashika tangu ujana wangu. Yesu alipomwona hivyo mbele yake na kusikia alichosema, akampenda. Lakini palikuwa na jambo la msingi lililompungukia, kwa sababu Yesu aliuona moyo wake ndani. Akamwambia: *Umepungukiwa na jambo moja ili uwe na uzima wa milele: Uza mali yako yote, uwape maskini. Ndipo utakuwa na hazina mbinguni. Uzima wa milele! Kisha njoo unifuata.* Aliposikia hayo, akahuzunika, akaondoka kwa Yesu akiwa amefadhaika. Dai hili lilikuwa kali mno kwake, kwa sababu alikuwa na mali nyingi sana. Kwa mali hii hakuweza kununua uzima wa milele. Alikuwa amezishika amri zote alizozitaja Yesu. Lakini amri ya kwanza na kuu, kumpenda Mungu na kumweka mahali pa kwanza katika maisha yake, hiyo alikuwa ameisahau. Mali yake ilikuwa muhimu kwake kuliko Mungu. Kisha Yesu akatazama pande zote, kwa wanafunzi wake walioliona jambo hilo, akasema: Jinsi gani ilivyo vigumu kwa wale walio na utajiri na mali kuingia katika Ufalme wa Mungu. Wanafunzi wakashtushwa na maneno haya. Je, Ufalme wa Mungu haukuwa wazi kwa wote? Lakini Yesu anasema tena: Watoto, jinsi gani ilivyo vigumu kuingia katika Ufalme wa Mungu. Ni rahisi zaidi ngamia kupita katika tundu la sindano, kuliko tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu. Tajiri anaitumaini mali yake, hakuna kinachompungukia, na Ufalme wa Mungu haumpi mengi, kwa mtazamo wake. Ndipo wanafunzi wakashangaa kupita kiasi, wakaambiana: *Basi ni nani awezaye kuokolewa?* Ndipo Yesu akawatazama, akasema: Kwa wanadamu haiwezekani, lakini si hivyo kwa Mungu. *Kwa Mungu yote yanawezekana. Anaweza kuugusa kila moyo, uiamini Injili na kunifuata.*

Je, Kumfuata Yesu Kuna Faida?

Petro aliguswa sana na maneno haya ya Yesu. Wao wenyewe walikuwa wameacha kila kitu na kumfuata. Je, hilo litatosha ili kupata uzima wa milele? Tunapata nini hasa, anauliza Petro, ikiwa tumeacha kila kitu ili tukufuate? Yesu akajibu: Hakuna mtu aliyeacha nyumba, au ndugu wa kiume au wa kike, au mama au baba, au watoto au mashamba, kwa ajili yangu au kwa ajili ya Injili, ambaye hatapokea mara mia. Tayari katika wakati huu, katika maisha haya ya sasa, nyumba, ndugu wa kiume, ndugu wa kike, mama, watoto na mashamba – lakini pamoja na mateso. Na kwa hakika na kwa ukamilifu, uzima wa milele katika enzi ijayo ya utukufu wa Ulimwengu Mpya wa Mungu. Hapa

kunaonekana ile hali ya Ufalme ya “tayari sasa – lakini bado”. Wakati ujao wa Ulimwengu Mpya wa Mungu tayari unafanya kazi katika wakati wa sasa. Mara mia si faida ya kimwili katika wakati huu, bali ni kushiriki kwa wingi katika ushirika wa kifamilia wa wanafunzi na katika mali zao.

Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa wa mwisho. Na wengi walio wa mwisho katika maisha haya watakuwa wa kwanza katika uzima wa milele ujao. Kile tunachokiona katika maisha haya si lazima kilingane na jinsi kilivyo kwa kweli machoni pa Mungu. Mungu anaitazama mioyo, naye atakiheshimu kile kinachompendeza zaidi, kile kilichompa yeye nafasi ya kwanza katika kila jambo katika maisha haya.

Yesu Anasema kwa Mara ya Tatu Juu ya Kifo Chake

Wao, Yesu na wale Kumi na Wawili, pamoja na wanawake na wanaume wengine waliomfuata Yesu, walikuwa njiani wakipanda kutoka bonde la Yordani kwenda Yerusalemu. Yesu alikwenda peke yake mbele yao. Walipomwona akitangulia mbele yao, wakashtuka. Sura yake iliwatia hofu. Kuna kitu hakikuwa sawa. Ilikuwa tofauti sana na kawaida. Kisha akawachukua wale Kumi na Wawili, akawaambia yale yatakayompata huko Yerusalemu. Mwana wa Adamu atatiwa mikononi mwa makuhani wakuu na waandishi. Watamhukumu kifo na kumtia mikononi mwa watu wa Mataifa. Watamdhihaki na kumtemea mate, watampiga mijeledi na kumwua. Lakini baada ya siku tatu atafufuka.

Ugomvi Juu ya Viti Bora katika Ufalme

Ndipo ndugu wawili, Yakobo na Yohana, wana wa Zebedayo, wanakuja kwa Yesu na ombi lenye shaka: Mwalimu, tuna ombi kwako. Tafadhali tutimizie. Yesu anauliza: Mnataka niwafanyie nini? Utujalie, ufalme wako wenye utukufu utakapoanza, tuketi mmoja upande wako wa kulia na mmoja upande wako wa kushoto. Yesu akawajibu: Hamjui mnachokiomba. Je, mnaweza kukinywea kikombe nitakachokinywea mimi? Au kubatizwa kwa ubatizo nitakaobatizwa mimi? Ili kuweza kukaa mahali hapo pa heshima pa ushindi, ni lazima mtu akinywe kikombe hiki cha mateso na kupitia ubatizo huu wa kutisha wa mateso. Bila kufikiri sana, wakasema: Tunaweza. Yesu naye anawaambia: Kikombe ninachokinywea mimi mtakinywea. Kwa ubatizo wa mateso ninaoustahimili mimi mtabatizwa. Lakini kuketi mkono wangu wa kulia na mkono wangu wa kushoto si mimi ninayeamua, bali ni kwa ajili ya wale waliowekewa tayari. Si

niliwaambia: Wa mwisho watakuwa wa kwanza? Wale kumi waliposikia mazungumzo haya na dai la wanafunzi hao wawili, wakawakasirikia.

Ukuu wa Kweli katika Ufalme

Ndipo Yesu akawaita wote kwake, akawafundisha jambo muhimu: Mnajua vizuri kwamba watawala wa mataifa huwakandamiza daima. Wenye mamlaka wana desturi ya kutumia vibaya nguvu zao kwa faida yao wenyewe na ili kulinda nafasi zao za mamlaka. Kati yenu, katika familia ya wanafunzi, haitakuwa hivyo kamwe. Mtu yeyote kati yenu anayetaka kuwa mkubwa, ni lazima awe mtumishi wa wote. Anayetaka kuwa wa kwanza kati yenu, na awe mtumwa wa wote. Kwa maana kipimo cha Mungu ni kinyume chake. Kinadhihirishwa kupitia Mwana wa Adamu, ambaye hakuja ili atumikiwe. *Alikuwa kutumika na kuutoa ubai wake kuwa fidia ya wengi. Uhai wake “utabadilishwa” kwa ajili ya ukombozi na kukombolewa kwa wengi kutoka katika kifungo cha dhambi na cha mauti.*

Bartimayo Kipofu Anaponywa

Yesu na wanafunzi wake wakafika Yeriko. Mjini umati mkubwa ulikuwa umekusanyika kumzunguka Yesu na wanafunzi. Umati huo ukamfuata walipokuwa wakiondoka mjini tena kuelekea Yerusalemu. Palikuwa ameketi hapo ombaomba kipofu, akitumaini kupata sadaka kutoka kwa mahujaji waliokuwa njiani kwenda Yerusalemu kwa sikukuu ya Pasaka. Jina lake lilikuwa Bartimayo, mwana wa Timayo. Ndipo akasikia kwamba Yesu yupo, yule Mnazareti. Mara moja akaanza kupiga kelele: *Mwana wa Daudi, Yesu, unirehemu!* Alikuwa amesikia mara nyingi habari za Yesu na yale aliyoyafanya. Alikuwa ameutumaini wakati huu. Na sasa wakati huo ulikuwa umefika. Lakini watu hawakumsaidia. Hawakumpeleka kwa Yesu. Tena zaidi: Walimkemea anyamaze. Lakini akazidi kupiga kelele. *Mwokozi, Mkombozi wa ulimwengu, alimsikia.* Yesu akasimama, akasema: Mwiteni! Mara moja wanamwita yule kipofu, wanamwambia: Una bahati. Inuka, anakuita. Anataka kukuona! Akaliacha joho lake likaanguka, akaruka juu, akakimbia kwake. Yesu akamwambia: Unataka nikufanyie nini? Yule kipofu akamwambia: Bwana wangu na Mwalimu wangu, nipate kuona! Tulia, Yesu akasema. Kwa sababu umenitumaini hivi, imani yako imekuponya. Na mara moja akaweza kuona wazi. Kisha akataka kubaki na Yesu. Pamoja na Mwokozi wake. Akamfuata, Yesu alipoendelea na safari kupanda kwenda Yerusalemu. Wafuasi wote na wanafunzi wote wanahitaji kufunguliwa

macho waone kwamba ilimpasa Yesu kwenda Yerusalemu ili kuteswa na huko kuutoa uhai wake kuwa fidia ya wengi. *Uhai wake kama fidia ya kuwakomboa na kuwaokoa wengi kutoka katika utumwa wa Ibilisi, wa dhambi na wa ubinafsi!* Yohana na Yakobo walikuwa vipofu kuhusu mateso na kifo, wakafikiri tu juu ya mamlaka. Yesu alipowauliza, sawasawa na Bartimayo, awafanyie nini, walitaka kiti cha enzi. Bartimayo aliketi mavumbini, akautafuta wokovu.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu, labda pia kitu ambacho ungependa kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Je, una maswali, au kuna jambo ambalo hukulielewa? Liandike!

Sura ya 11

Yesu Anaingia Yerusalemu Akiwa Amapanda Punda na Kupokelewa Kama Mfalme

Yesu na wanafunzi wake walipokaribia Bethfage na Bethania, karibu na Mlima wa Mizeituni, akawatuma wanafunzi wake wawili mbele na agizo maalum. Walipaswa kumpata katika kijiji kilichofuata punda mchanga, mwana-punda, ambaye bado hajapandwa na mtu yeyote. Mfungueni, mkamlete kwetu. Na mtu akiuliza: Kwa nini, mnafanya nini? Semeni: Bwana anamhitaji, na atamrudisha hapa upesi. Wale wawili wakamkuta mwana-punda amefungwa, nje mlangoni. Wakamfungua. Wale waliokuwa wamesimama pale wakasema, kama ilivyotarajiwa: Mnafanya nini? Wakajibu sawasawa na Yesu alivyowaambia. Nao wakawaruhusu.

Kisha wakamleta yule punda mchanga kwa Yesu, wakatandika nguo zao juu yake, na Yesu akaketi juu yake. Kisha Yesu akapanda mwana-punda kuelekea mji wa Mfalme mkuu. Yeye, Mfalme wa amani, mnyenyekevu, amepanda punda, kama nabii Zekaria alivyotabiri katika Zekaria 9:9. Wanafunzi walikuwa wamedokeza kwamba yeye ndiye Kristo. Mambo mengi yalionyesha hivyo, na watu wakampa mapokezi yanayomstahili. Wakatandika nguo zao njiani mbele yake kama ishara ya heshima ya kifalme. Kama zulia. Wengine wakakata matawi mabichi, wakayatandika njiani. Watu wengi, miongoni mwao umati mkubwa wa mahujaji waliokuwa wamekuja pamoja na Yesu kutoka Galilaya, walitangulia mbele yake, na wengine waliofuata walipiga kelele kwa sauti kuu: Hosana – Mungu asifiwe! Amebarikiwa yeye ajaye kwa agizo la Mungu! Hatimaye ufalme wa Daudi umekuja! Mungu aliye mbinguni asifiwe! Kama Zaburi 118:26 inavyosema. Lakini Yesu alibaki kimya, kwa sababu utume wake, kama alivyoweka wazi tena na tena, haukuwa kuwa mfalme atakayeiweka Israeli huru kijeshi na kisiasa. Msalaba ndio uliotawala maisha yake na ufalme wake. Na wafuasi wake wa wakati ujao. Baada ya juma moja tu angeubeba msalaba wake kutoka nje ya mji kwenda Golgotha. Tunapomshangilia Yesu, basi tunamshangilia kama yule aliyekuja kufa kwa ajili ya dhambi zetu, si kama yule aliyetuletea heshima. Ni lazima tumpokee kwanza kama yule anayeutoa uhai wake kwa ajili ya Ufalme wa Mungu, si kama yule anayejenga ufalme wa Daudi.

Mjini, kelele za shangwe zinanyamaza upesi. Yesu akaingia moja kwa moja hekaluni, akatazama pande zote huko. Jioni akatoka mjini kama mahujaji wengine wengi wa sikukuu ya Pasaka, ili kulala katika vijiji vya kandokando. Akarudi Bethania pamoja na wanafunzi wake.

Israeli ya Zamani na Hekalu Lake – Mtini Usio na Matunda

Asubuhi iliyofuata, walipokuwa wakienda tena Yerusalemu, Yesu alikuwa na njaa. Kwa mbali akaona mtini wenye majani mabichi, kama ilivyo kawaida wakati wa masika. Akaenda kwake ili apate tini za mapema juu yake. Lakini hakupata, ila majani tu. Ulikuwa bado si wakati wa tini za baadaye. Ndipo wanafunzi wakamsikia akiuambia mti ule: Mtu yeyote asile tena matunda kutoka kwako kamwe!

Kamwe Yesu hakusema maneno kama hayo mahali pengine. Maneno yake yana nguvu ya kubariki, ya kuponya, ya kufundisha, lakini pia ya kuhukumu. Kutembelea kwake hekalu, na yale ambayo angefundisha na kufanya huko, kunalingana na tendo hili la ishara kwa mtini. Israeli na kituo chake kikubwa cha hekalu, mahali pa utambulisho wake, kingefikia mwisho wake hivi karibuni na kupisha kitu kipya.

Yesu Anawafukuza Wafanyabiashara Hekaluni

Alipofika Yerusalemu, aliingia moja kwa moja hekaluni. Huko akaanza, katika eneo lililomzunguka, kuwafukuza nje wale waliokuwa wakinunua na kuua. Akazipindua meza za wabadili fedha na za wauza njiwa. Hakumruhusu mtu yeyote kubeba chombo chochote kupitia hekaluni.

Kisha akawafundisha wote walioyaona hayo: Je, Maandiko hayasemi katika Isaya 56:7: Nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala kwa mataifa yote? Lakini ninyi mmeifanya kuwa mahali panapoyafungia nje mataifa, badala ya kuyakaribisha. Nyumba hii mmeifanya kuwa nyumba yenu. Ili kujisherehekea wenyewe. Pango la wanyang'anyi mmeifanya nyumba ya Mungu.

Hekalu lilikuwa limeharibika na kuwa pango la wanyang'anyi. Limekuwa la kidunia, likiongozwa na kupangwa na wanyang'anyi waliolitangaza hekalu kuwa maficho yao na eneo lao la mamlaka. Ambapo kanuni zao ndizo zilizofanya kazi. Kama Yeremia alivyokwisha kusema katika Yeremia 7:11: Kusema uongo, kuiba, kuua, kuzini, kuapa kwa uongo – hiyo ndiyo picha ya kusikitisha ya wale wanaolisimamia hekalu. Hivyo hekalu limepoteza kusudi lake milele.

Kwa tendo lake Yesu aliisimamisha huduma ya dhabihu kwa muda mfupi. Kwa njia hiyo alionyesha kwa ishara hukumu juu ya hekalu na mwisho wa huduma ya dhabihu. *Tendo lake halionyeshi kurejeshwa, bali mwisho.* Lingeupata mwisho kama ule wa mtini. Hekalu halikuwa tena kile lililopaswa kuwa. Wakati wake ulikuwa unakwisha. Lingeipisha hekalu jipya, la kiroho, ambalo watu kutoka mataifa yote wangukuwa sehemu yake. Makuhani wakuu na waandishi wakasikia hayo. Wakakasirika kupita kiasi, wakaamua kumwua. Yesu alikuwa amewafichua kwa sentensi moja tu. Wao ndio waliokuwa wanyang'anyi waliolifanya hekalu kuwa maficho yao. Waliogopa ushawishi aliokuwa nao Yesu kwa watu. Ulikuwa ukiongezeka siku kwa siku. Kwa maana watu waliguswa sana na mafundisho yake. Tendo la Yesu hekaluni linakuwa sababu ya Yesu hatimaye kushtakiwa. Na matokeo yake ni kifo.

Mtini Umenyauka – Kuomba, Kuamini na Kusamehe Ndilo Jambo la Msingi – Si Jengo la Hekalu

Asubuhi iliyofuata, wakiwa njiani kwenda mjini, wakupita tena karibu na ule mtini. Ulikuwa umenyauka kabisa. Petro anakumbuka alipouona mti ule, akamwambia Yesu: Rabi, tazama, ule mtini ulioulalani. Umekauka. Yesu akamjibu: Imani ndiyo jambo la msingi! Mtumainini Mungu! Kwa maana jambo moja ni hakika: Mtu asipokuwa na shaka moyoni mwake, bali akaamini, anaweza kuuambia mlima huu: Ng'oka ukatupwe baharini!, na itakuwa hivyo. Ndivyo ilivyo kweli: Lolote mnaloliomba na kulisih, aminini kwamba mtalipokea, nalo litatokea. Na mnaposimama pamoja kuomba, kwanza wasameheni wale mnaowashikia jambo, ili Baba yenu aliye mbinguni naye aweze kuwasamehe makosa yenu. Na hivyo kuyajibu maombi yenu.

Mlima ambao Yesu aliusema ulikuwa mlima Sayuni pamoja na hekalu lake, ambako Mungu hakukaa tena. Imani ya kweli na utayari wa kusamehe ni muhimu zaidi kuliko jengo linalotumika tu kwa ajili ya utambulisho wa taifa. *Maombi, imani na msamaha ndivyo alama za jumuiya mpya ya Yesu. Jumuiya hii ilipaswa kuwa nyumba ya sala ya kweli, hekalu jipya la kiroho la wafuasi wote wa Yesu, kutoka mataifa yote.*

Swali la Waandishi Kuhusu Mamlaka ya Yesu ya Kuwafukuza Wafanyabiashara Hekaluni

Yesu anaingia Yerusalemu pamoja na wanafunzi wake siku ya tatu. Alipokuwa akitembea hekaluni, kundi la wanaume wasiokuwa na nia njema hata kidogo wanamjia Yesu. Walikuwa makuhani wakuu, waandishi na wazee. Wanamwambia: Ni nani aliyekupa mamlaka na haki ya kufanya hapa hekaluni yale uliyoyafanya jana? Yesu akajibu: Nami nataka kuwauliza jambo moja. Nijibuni, nami nitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya. Swali langu kwenu: Ubatizo wa Yohana ulitoka kwa Mungu au kwa wanadamu? Mnasemaje? Ndipo wakaweka vichwa vyao pamoja, wakashauriana watajibu nini. Watu wengi walikuwa wamesimama wakiwazunguka. Wakafikiri, wakisema, kutoka kwa Mungu, kwa nini basi hawakuamini? Wakisema ulitoka kwa wanadamu, basi walipaswa kuuogopa umati. Watu hao walikuwa na hakika kwamba Yohana alikuwa nabii, aliyetumwa na Mungu. Mwishowe wakasema kwa sauti ya chini na kwa sababu za kimkakati: Hatujui. Ndipo Yesu akawaambia: Basi mimi siwaambii ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya. Hivyo siku ya tatu ya juma la mwisho kabla ya kusulubiwa kwake, mapambano ya wazi hayakutokea. Hekima ya Masihi iliwazuia wauaji wake bado. Lakini hata hivyo mvutano ulionekana.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu ambacho unaweza kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Je, una maswali kuhusu maandiko haya? Kuna jambo ambalo hukulielewa? Liandike!

Sura ya 12

Mfano wa Shamba la Mizabibu Lililokodishwa na Wakulima Waovu – Israeli Kama Shamba la Mizabibu na Viongozi Wake Wenye Dhamana, Wakulima Wenye Jeuri: Jibu Lisilo la Moja kwa Moja kwa Swali la Mamlaka ya Yesu – Yeye ni Mwana Mpendwa, Yeye ni Jiwe Kuu la Pembeni

Kisha Yesu akaanza kusema kwa mifano na watu wa Yerusalemu, wakazi wa mji na mahujaji wengi kutoka nchi nzima. Mtu mmoja alipanda shamba la mizabibu, akalizungushia ua, akachimba shinikizo la divai, akajenga mnara wa ulinzi ndani ya shamba. Akalikodisha kwa wakulima wa mizabibu, akasafiri kwenda nchi ya kigeni. Baada ya muda fulani mwenye shamba akamtuma mtumishi wake ili apokee sehemu yake halali ya *matunda*. Mungu alitafuta matunda ya kweli ya utii na ya kuabudu kwa watu wake. Lakini wapangaji wakampiga, wakamrudisha mikono mitupu. Kisha akamtuma mwingine tena. Lakini huyo wakamjeruhi kichwani, wakamtukana vibaya. Aliyefuata wakamwua hata. Na tena na tena mwenye shamba la mizabibu akatuma watu wakachukue sehemu yake. Alionyesha uvumilivu wa ajabu. Hata hivyo: Wengine wakawaua, na wengine wakawapiga. Mapokeo mabaya ya ukaidi, ya karne nyingi.

Kisha mwenye shamba akajiambia: Nifanye nini tena sasa? Nitamtuma *mwanangu wa pekee, mpendwa*. Angalau yeye watamheshimu. Lakini wapangaji wa shamba la mizabibu, waliojitendea kana kwamba kila kitu ni chao, wakaambiana: Huyu ndiye mrithi. Njooi, tumwue naye pia. Ndipo shamba la mizabibu litakuwa letu kabisa. Huo ni udanganyifu mkubwa wa kujidanganya wenyewe; shamba la mizabibu litakuwa daima la mwenye shamba. Naye alipokuja, wakamkamata, wakamwua. Kisha wakamtupa nje ya shamba la mizabibu.

Kisha Yesu akauliza: Mwenye shamba na bwana wa shamba la mizabibu atafanya nini? Atakuja na kuwaangamiza wapangaji, na kuwapa wengine shamba lake la mizabibu. Je, haya yote yanasikika kuwa mageni kwenu? Je, hamjasoma katika Maandiko Matakatifu, katika Zaburi 118:22: Jiwe walilolikataa waashi, viongozi wa kiroho wa watu, wakitupa kando bila kujali, hilo limekuwa jiwe kuu la pembeni, jiwe la ujenzi la muhimu kuliko yote kwa jengo zima la hekalu. Jambo hili limetoka kwa Bwana, nalo ni la ajabu machoni petu! Mungu

amemthibitisha Mwanawe kuwa mwenye haki. Amemthibitisha kuwa Masihi wa kimungu. Aliposema hayo, waliazimia hata zaidi kumkamata na kumwua. Lakini hofu yao ya umati, ambao wao walikuwa viongozi wake, iliwazuia. Walikuwa wameelewa vizuri kwamba mfano huu uliwahusu wao. Wao ndio waliokuwa wapangaji, waliowakataa, kuwapiga na kuwaua tena na tena wajumbe wote wa mwenye shamba katika nyakati zilizopita. Wao, kama viongozi wa watu, ndio waliowajibika kwa kukosekana kwa matunda. Mfano huu haukuhitaji maelezo, wala kwa wakuu wa watu wala kwa wanafunzi. Ingawa sasa bado wanakumbushwa kupitia mfano huu juu ya uvumilivu wa Mungu, mioyo yao inakuwa migumu kwa mara nyingine tena, nao wanajiletea hukumu, iliyotimia mwaka 70 BK. Nao wakamwacha kwa mara nyingine tena, wakaondoka.

Swali la Mtego Lenye Moto: Je, Tumlipe Kaisari Kodi?

Kisha wakuu, tena kwa nia ya hila na oву, wanatuma baadhi ya Mafarisayo na Maherodi kwa Yesu. Ni nia ya namna hiyo tu iliyoweza kuyaleta pamoja makundi haya mawili. Wanapanga kumtegea mtego. Kwa sifa za dhihaka wanamwambia: Mwalimu, tunajua kwamba wewe ni mnyoofu na huna upendeleo, wala humpendezi mtu yeyote kwa maneno. Hujali sifa yako mbele ya watu. Unafundisha tu kile ambacho Mungu anataka kutoka kwetu. Tuambie: Je, ni haki kwetu sisi Wayahudi, watu wa Mungu, kumlipe Kaisari wa Kirumi kodi? Tulipe au tusilipe? Swali hili, katika uwanja wa hekalu wakati wa sikukuu ya Pasaka, linaangukia katika hali iliyojaa joto, iliyo tayari kulipuka, ambapo Wayahudi walikuwa wakiutamani sana uhuru na kuwekwa huru kutoka kwa Warumi. Yule aliyepokelewa kama Masihi angesema nini juu ya jambo hili? Kama angekubali kulipa kodi, angeweza kufichuliwa kama mshirika mwoga wa maadui, anayeusaliti utambulisho wa Kiyahudi. Kama angekataa kulipa kodi, hilo lingeweza kuletwa kama shtaka la uasi wa kisiasa dhidi ya Rumi. Kila jibu lilitosha peke yake kumshtaki au kumwondoa njiani. Lakini Yesu akaugundua unafiki wao. Kwa nini swali hili la mtego? Nipeni dinari moja, niione sarafu hii. Yeye mwenyewe hakuwa nayo. Si kila mtu alikuwa nayo. Lakini wale waliouliza walikuwa nayo. Walilipa kodi kwa uaminifu. Wakampa dinari moja. Anawauliza: Sura hii iliyo juu ya sarafu hii ni ya nani? Wanasema: Sura ya Kaisari, Tiberio, mwana wa Augusto. Ndipo Yesu akawaambia: ***Basi mrudishieni Kaisari yaliyo ya Kaisari, na mpeni Mungu yale yanayomstabili Mungu.*** Ndipo wakastaajabu mno. Alikuwa amewanyamazisha kwa mara nyingine tena. Kwa njia ya busara ya ajabu

Yesu anatofautisha eneo la Kaisari, fedha za kodi na siasa, na Ufalme wa Mungu. Mbele ya Mungu wa Israeli, Kaisari wa Kirumi hana umuhimu mkubwa. Yesu anamweka Mungu juu ya kila kitu; kwake daima ni utii kamili na wa kwanza. Kando yake hakuna thamani nyingine iliyo kamili. *Si uasi wa kutumia nguvu dhidi ya Rumi, bali utii kwa Mungu ndio matarajio sabihi ya Ufalme wa Mungu.* Kulipa kodi hakupingani na jambo hilo. Na kumrudishia Kaisari yaliyo yake ni, kwa kweli, uasi wa kimya, usio wa jeuri. Kurudisha kwa maana ya kutoendelea kununua na kuuza kwa fedha hizo. Utii kwa Mungu kwa mwili na kwa maisha yote unabaki kuwa wajibu wa kwanza na wa muhimu kuliko yote. Hakuna aliyeweza kumdhuru.

Swali la Mtego Kuhusu Ufufuo

Masadukayo nao wakaja kwake, wale wanaodai kwamba hakuna ufufuo. Wakamwuliza: Mwalimu, Musa aliandika: Ndugu wa mtu akifa, akamwacha mke bila watoto, basi mtu huyo amwoe mke wa ndugu yake aliyekufa, na kumwinulia ndugu yake uzao. Tuseme palikuwa na *ndugu saba*. Wa kwanza akaoa, lakini akafa kabla yeye na mkewe hawajapata watoto. Kwa hiyo ndugu yake mdogo akamwoa yule mwanamke. Lakini naye akafa kabla hawajapata watoto. Vivyo hivyo wa tatu. Ndugu wote saba hawakuacha mtoto. Mwisho, baada ya ndugu wote saba, mwanamke naye akafa. Katika *ufufuo: Mwanamke huyo atakuwa mke wa yupi kati yao?* Kwa maana alikuwa mke wa ndugu wote saba. Yesu akawaambia: Je, hampotei kwa sababu hamyajui Maandiko wala uweza wa Mungu? Kwa maana watakapofufuka, hawataoa tena wala kuolewa. Bali watakuwa kama malaika walio mbinguni. Kuzaa na kuongezeka kwa wanadamu hakutakuwepo tena katika Ulimwengu Mpya wa Mungu. Kuhusu kufufuliwa kwa wafu – je, hamjasoma katika kitabu cha Musa, jinsi Mungu alivyosema naye pale kichakani: Mimi ni Mungu wa Ibrahimu, na Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo? *Yeye si Mungu wa wafu, bali wa walio hai.* Mmepotea sana. Ibrahimu, Isaka na Yakobo tayari sasa wanaishi katika ulimwengu wa mbinguni ulio ng'ambo, nao watafufuka Yesu atakaporudi. Kifo si neno la mwisho, bali uzima utokao kwa Mungu. Mmoja wa waandishi akaja kwao. Alikuwa amesikia jinsi walivyokuwa wakijadiliana na jinsi Yesu alivyojibu vizuri. Kwa hiyo akamwuliza Yesu: Ni amri ipi iliyo kuu kuliko zote?

Swali Kuhusu Amri ya Kwanza

Ni amri ipi iliyo kuu kuliko zote? Yesu akajibu: Amri iliyo kuu ni hii: *Sikiliza, Israeli: Bwana, Mungu wetu, ndiye Bwana pekee. Mpende Bwana, Mungu wako, kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa akili zako zote na kwa nguvu zako zote. Ya pili ni hii: Mpende jirani yako kama nafsi yako!*

Hakuna amri nyingine iliyo kuu kuliko hizi mbili. Yule mwandishi akamwambia: Jibu zuri, Mwalimu, umesema kweli: Yeye ni mmoja, wala hakuna mwingine ila yeye. Na kumpenda kwa moyo wote, kwa ufahamu wote na kwa nguvu zote, na kumpenda jirani kama nafsi yako, ni zaidi ya sadaka zote za kuteketezwa na dhabihu zote. Yesu alipoona kwamba amejibu kwa busara, akamwambia: Wewe hu mbali na Ufalme wa Mungu. Sasa hakuna aliyethubutu tena kumwuliza.

Swali Kuhusu Kristo

Yesu alisema, alipokuwa akifundisha hekaluni: Waandishi wanawezaje kusema kwamba Aliyetiwa mafuta ni mwana wa Daudi? Daudi mwenyewe alisema, akiongozwa na Roho Mtakatifu: Bwana alimwambia Bwana wangu: Keti mkono wangu wa kuume, hata niwaweke adui zako chini ya miguu yako. Daudi anamwita Bwana; basi atakuwaje mwanawe? Na umati mkubwa wa watu ulikuwa ukimsikiliza kwa hamu kubwa. Yesu si Masihi kwa sababu tu ni mwana wa Daudi. Yeye ni zaidi wakati huo huo. Yeye ni Bwana wa Daudi, kwa sababu yeye ni Mwana wa Mungu na Mwana wa Adamu, aliyekuwepo kabla ya Daudi. Kwa kuona mbele, Daudi anamheshimu Yesu katika Zaburi 110. Jambo hilo waandishi walikuwa wamelisahau, au hawakuwahi kuliona hivyo.

Onyo Kuhusu Waandishi

Katika mafundisho yake alishauri: Jihadharini na waandishi, wanaopenda kutembea wamevaa mavazi marefu ya kupendeza, na kupenda kusalimiwa sokoni. Wanatamani viti maalum katika masinagogi na katika karamu. Wale wanaokula nyumba za wajane, na ili kuonekana wema wanaomba sala ndefu sana, watapokea hukumu kali zaidi. Kwa maana walijua Maandiko, nao hawatakuwa na udhuru. Majivuno, alama za hadhi na sala ndefu havimfanyi mtu kuwa mcha Mungu. Yesu analikosoa vikali kundi la waandishi. Kwa ukali kuliko wengine wote, kwa sababu walijisifu kwamba wanayajua Maandiko, na kwa hiyo

mapenzi ya Mungu. Neno la Mungu na unafiki, kama vile kujifanya, havina uhusiano wowote.

Sadaka ya Mjane Maskini

Na Yesu akaketi kuelekea sanduku la sadaka, akatazama jinsi watu walivyotia sadaka zao; matajiri wengi walitia vingi. Kisha akaja mjane maskini peke yake, akatia sarafu mbili za shaba, sawa na senti moja (quadrans). Yesu akawaita wanafunzi wake, akawaambia: Amin, nawaambia jambo moja: Mjane huyu maskini ametia katika sanduku la sadaka zaidi ya wote waliotia kitu kabla yake. *Kwa maana wote walitia sehemu ya ziada yao, lakini yeye, katika uhitaji wake, alitia vyote alivyokuwa nayo, riziki yake yote.* Hiki ni kilele cha mafundisho ya Yesu. Si kukusanya heshima mbele ya wanadamu, bali mbele za Mungu. Kujitoa kwake ndiko Yesu anakokuona kwa mjane huyu maskini na kukusifu.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu ambacho ungependa kukitenda katika maisha yako?

Ni nini kinachokufurahisha sana kuhusu Yesu?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu! Mweleze jinsi unavyomstaajabia!

Je, una maswali? Yaandike!

Sura ya 13

Mafundisho Kuhusu Nyakati za Mwisho: Kuharibiwa kwa Hekalu

Yesu alipokuwa akitoka katika jengo la hekalu, mmoja wa wanafunzi akamwambia: Mwalimu, je, hili si jengo la fahari, lililojengwa kwa mawe makubwa! Yesu akamjibu, na wote wakasikia: Unayaona majengo haya yote ya hekalu? Halitabaki jiwe juu ya jiwe. Kila kitu kitaharibiwa hadi msingi. Kisha wakavuka bonde la Kidroni kwenda kwenye Mlima wa Mizeituni ulio juu zaidi. Kutoka huko hekalu lote lilionekana vizuri kwa namna ya kuvutia. Ndipo wanafunzi wanne, Petro, Yakobo, Yohana na Andrea, wakamjia Yesu faragha, wakamwuliza: Hekalu litaharibiwa lini? Na ni ishara gani kwamba mambo haya yote yanakaribia kutokea?

Mwanzo wa Utungu wa Uzazi wa Nyakati za Mwisho

Yesu akawajibu tofauti na walivyotaka wao, na tofauti na tunavyotaka sisi: Angalieni mtu asiwadanganye wala kuwapoteza! Kwa maana wengi watakuja na kudai kwamba wao ndio Kristo. Na wengi watadanganywa. Wengi watawaamini kwa wepesi. Lakini kurudi kwangu kutakuwa tofauti. Lakini mkisikia habari za vita huku na huko, msishtuke. Ndivyo inavyopaswa kuja. Na ndivyo itakavyobaki mpaka mwisho. Mkisikia na kuyapitia hayo yote, huo bado si mwisho. Katika ulimwengu usiopatanishwa na Mungu, taifa moja litapigana na lingine, na ufalme mmoja utaushambulia mwingine. Kutakuwa na matetemeko ya ardhi na njaa. Lakini huo ni mwanzo tu wa mwisho. Huo ni utungu wa kuzaa, mwanzo wa maumivu ya kuzaliwa kwa Ulimwengu Mpya. Kwa kuharibiwa kwa hekalu mwaka 70 na Tito, kunaanza mfululizo wa dhiki unaoendelea mpaka kutokea kwa Yesu kwa kuonekana mwishoni mwa siku.

Mateso na Dhiki Kila Mahali Hadi Mwisho

Jihadharini nafsi zenu! Msitazame na kusikiliza tu huku na huko, bali jiangalieni wenyewe! Watawatia ninyi, wanafunzi wangu, mikononi mwa mahakama. Mtapigwa mijeledi na kupigwa kwa sababu ninyi ni mashahidi wangu. Mtasimama mbele ya watawala na wafalme kwa ajili yangu. Iwe ushuhuda kwao,

ili walisikie jina langu. Si wao tu; kwa mataifa yote duniani kote habari njema lazima ihubiriwe kabla ya kurudi kwangu. Mkifikishwa mahakamani, msihangaike mapema jinsi mtakavyojibu na kujitetea. Semeni kile mtakachopewa na Mungu wakati huo. Kwa maana si ninyi mnaosema, bali Roho Mtakatifu. Itakuwa vigumu duniani kote kwa mashahidi wangu na wanafunzi wangu. Mtu atamsaliti ndugu yake, na hivyo kumtia mikononi mwa kifo. Baba watawasaliti watoto wao. Watoto watawasaliti wazazi wao na kuwatia mikononi mwa kifo. Wanafanya hivyo kwa sababu wanapata faida kwa njia hiyo, au ili wao wenyewe wasidhurike. *Ninyi, rafiki zangu, mtachukiwa na watu wote kwa ajili ya jina langu. Vumilieni! Hadi mwisho. Hadi nitakaporudi. Atakayeumilia hadi mwisho, ndiye atakayeokoka.*

Dhiki Huko Yerusalemu Wakati wa Maisha ya Wanafunzi

Lakini mtakapoliona chukizo la uharibifu limesimama mahali lisipopaswa kusimama — msomaji na afahamu! —, basi walio Uyahudi wakimbilie milimani; aliye juu ya dari ya nyumba yake asishuke kuchukua kitu nyumbani mwake; na aliye shambani asirudi nyuma kuchukua joho lake. Kwa wenye mimba na wanaonyonyesha itakuwa mbaya hasa. Ombeni kwamba isitokee wakati wa baridi! Kwa maana wakati huo utakuwa mbaya kuliko yote, mbaya kuliko kila kitu kilichotangulia na kila kitu kitakachofuata. Kama Bwana asingezifupisha siku hizo, hakuna mtu ambaye angeokoka. Lakini kwa ajili ya wateule wake amezifupisha siku hizo. Mtu akiwaambia: “Tazama, huyu hapa ndiye Kristo!” au: “Yule kule ndiye Kristo?” – msiamini, kwa maana watatokea makristo wa uongo na manabii wa uongo, nao watafanya ishara na maajabu, na kujaribu kuwapoteza wateule. *Basi jibadharini, kwa maana nimewaambia mambo yote mapema.*

Kutokea kwa Mwana wa Adamu, Yesu Kristo

Katika siku zile, baada ya dhiki ya ulimwengu wote, ghafla wakati utakuwa umefika. Ninarudi. Kwa kuonekana kwa watu wote. Kuja kwangu kutatanguliwa na kutangazwa bila shaka yoyote kwa mitikisiko ya ulimwengu na ya kisiasa. Jua litatiwa giza na mwezi hautatoa nuru yake. Nyota zitaanguka kutoka mbinguni. Naam, nguvu za mbinguni zitatikisika. Ishara hizi, ambazo hazijawahi kutokea kabla, zinatangaza kuja kwa Masihi kulikokaribia kabisa, katika utukufu.

Kisha watu watamwona Mwana wa Adamu akija mawinguni angani. Kwa nguvu nyingi, mamlaka na mng'ao wa utukufu. Kutokea kwake kutasimamisha

kila kitu. Furaha isiyoelezeka kwa wanafunzi wake; hofu, mshangao na kutikiswa kwa wengine wote. Atawatuma malaika wake pande zote za mbingu, ili kuwakusanya watu wake wateule, wanafunzi wake, kutoka dunia nzima. Atawaokoa kutoka katika dhiki zote. Kama vile Israeli ilivyokusanyika kuzunguka hekalu siku za Yesu na kabla yake, ndivyo, hapo mwanzoni mwa uumbaji mpya, watu wa Mungu wa ulimwengu wote watakvokusanyika kumzunguka Mwana wa Mungu aliyeshushwa na kuinuliwa.

Mtini

Mfano mmoja ni mtini: Matawi yake yakishakuwa laini na majani yakichipuka, mnatambua kwamba kiangazi ki karibu. Vivyo hivyo, mambo haya yatakapotokea, mnapaswa kutambua kwamba haitachukua muda mrefu tena. Kweli nawaambia: Kizazi hiki, aina hii ya watu wasiomcha Mungu, kitadumu hadi mwisho, hadi kurudi kwangu. Mpaka yote niliyoyasema yatimie. Watadumu kando ya wateule, wakiwadhiki na kuwatesa. Lakini mwishowe watapita na kuhukumiwa kabisa.

Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu yanadumu milele. Haijalishi kinachotokea, wala jinsi uadui wa wapinzani wa Yesu na wa wanafunzi unavyotisha, Yesu atarudi na kuzitimiza ahadi zake.

Lini jambo hilo litatokea, hawajui malaika walio mbinguni, wala Mwana, ila Baba peke yake.

Kuveni tayari daima! — kwa maana hamjui wakati utakapofika.

Mtu Anasafiri

Ni kama mtu ambaye, kabla ya kuondoka nyumbani kwenda safari, anampa kila mmoja wa watumishi wake kazi yake mwenyewe, na kumwamuru bawabu akeshe. Basi kesheni, kwa maana hamjui ni lini bwana wa nyumba atakuja — kama ni jioni, au usiku wa manane, au asubuhi — asiye akaja ghafla akawakuta mmelala. Ninalowaambia ninyi, nawaambia wote: ***Kesheni!***

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu, kitu ambacho ungependa kukitenda katika maisha yako?

Ni nini kinachokufurahisha sana kuhusu Yesu?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu! Mweleze jinsi unavyomstaajabia!

Je, una maswali? Kuna jambo lisilo wazi kwako? Liandike!

Sura ya 14

Hila na Njama ya Makuhani Wakuu

Baada ya siku mbili zingeanza sikukuu ya Pasaka na sikukuu ya mikate isiyotiwa chachu. Makuhani wakuu na waandishi walikuwa wameazimia kiasi kwamba walitafuta kwa haraka hila ya kumkamata na kumwua. Yesu alikuwa ameusia shakani uwepo wao wote. Ilibidi aondolewe. Lakini walihitaji sababu ambayo hata watu wangeikubali. Kwa maana watu walimheshimu. Ilipaswa kufanyika upesi iwezekanavyo, isije ikatokea wakati wa sikukuu, kwa sababu hapo kungetokea ghasia kati ya watu.

Yesu Anapakwa Mafuta Huko Bethania

Yesu alikuwa mgeni huko Bethania nyumbani kwa Simoni, yule mwenye ukoma. Alikuwa mmoja wa wale walioponywa na Yesu. Walipokuwa wakila, mwanamke mmoja alithubutu kuingia, akiwa na chupa ya alabasta yenye manukato ya nardo safi, ya thamani kubwa, mkononi. Akavunja shingo ya chupa, akamimina manukato juu ya kichwa cha Yesu. Ilikuwa hali ya ajabu kwa wote waliokuwepo. Mwanamke huyu alionyesha heshima yake kwa Yesu kwa namna ya pekee. Yeye ni kinyume kabisa cha wale waliokuwa wakipanga kumwua. Kimya cha ibada kilikuwa kimeingia kati ya walioketi mezani. Yesu aliruhusu yote haya yatokee, kana kwamba alikuwa ameyaagiza. Lakini kisha wanafunzi wakakasirika. Hasara hii ni ya nini?, wakaambiana. Manukato haya ya thamani yangeweza kuuzwa kwa zaidi ya dinari 300, na fedha hizo wakapewa maskini. Dinari 300 zilikuwa karibu sawa na mshahara wa mfanyakazi wa mwaka mzima. Wakamkemea mwanamke huyo vikali. Lakini Yesu akasema: Mwacheni! Mbona mnamtia aibu? Amenitendea kazi njema. Maskini mtakuwa nao daima, na wakati wowote mtakapo mnaweza kuwatendea mema. Fanyeni hivyo kweli! *Lakini mimi hamtakuwa nami kwa muda mrefu tena. Amefanya alichoweza, ameupaka mwili wangu mafuta mapema kwa ajili ya maziko.* Na nawahakikishia: Kila mahali duniani ambapo habari njema itatangazwa, watu watasimulia pia yale aliyoyafanya mwanamke huyu. Kutangazwa kwa habari njema ulimwenguni kote kulipaswa kujumuisha mafundisho yote na matukio yote pamoja na Yesu, na hivyo pia tukio hili, ambalo Yesu analipa umuhimu wa pekee na wa kudumu.

Ambalo hakuna aliyelitambua: Yesu ndiye aliyekuwa maskini, asiyekuwa na kitu. Na zaidi ya hayo, mwenye kuteswa, aliyepaswa kufa kifo cha jeuri. Kazi yake njema inapata kibali na furaha kwa Yesu. Kile kilichoonekana kuwa hakina maana na ni upotevu, ni kazi njema iliyolenga sawasawa kabisa. Kwa maana kwa kweli muda ungekosekana, na isingewezekana kuupaka mafuta mwili wa Yesu aliyekufa. Yeye alikuwa ametanguliza jambo hilo kwa vitendo. Na tofauti na wanafunzi, alikuwa amekihisi kifo chake mapema na kukithamini.

Yuda Anakuwa Msaliti

Baada ya hayo, mmoja wa wale Kumi na Wawili, yaani Yuda, yule Sikari, akaenda kwa makuhani wakuu, akajitolea kumtia Yesu mikononi mwao. Wakafurahi sana. Hawakuweza hata kufikiria nafasi bora kuliko hii. Wakamwahidi fedha kwa ajili ya kazi hiyo. Tangu hapo akatafuta nafasi nzuri ya kumsaliti Yesu na kufichua mahali alipokuwa.

Maandalizi ya Chakula cha Pasaka

Ikafika siku ya kwanza ya juma la sikukuu, ambapo mikate isiyotiwa chachu tu huliwa. Siku ambayo wana-kondoo wa Pasaka huchinjwa. Hawa walipaswa kuliwa ndani ya kuta za Yerusalemu.

Sikukuu ya Pasaka inakumbusha kila mwaka kuwekwa huru kwa taifa la Israeli kutoka Mistri. Pamoja na Musa kama kiongozi, na mwana-kondoo wa Pasaka, ambaye damu yake ilipakwa kwenye miimo ya milango. Hivyo Israeli ilipitwa na hukumu. Hadithi hii inajirudia katika siku za Yesu kwa njia iliyo juu zaidi na wakati huo huo ya kina zaidi. Yesu anafanya miujiza kama Musa, yeye mwenyewe ndiye mwana-kondoo wa Pasaka, ambaye uhai wake unatolewa kuwa fidia ya wengi. Sasa ni suala la kuokolewa kutoka katika hukumu kubwa zaidi. Sasa wakati umefika ambapo Yesu, kwa maana ya picha, kama Musa, anasimama mbele ya Bahari ya Shamu na kukabiliana na kitu ambacho hakiwezi kutisha zaidi ya hapo.

Ndipo wanafunzi wakamwuliza Yesu: Unataka tukuandalie wapi chakula cha Pasaka? Yesu akawatuma wawili kati yao na agizo hili: Nendeni mjini! Huko mtakutana na mtu amebeba mtungi wa maji. Mfuateni mpaka aingie katika nyumba, mkamwambie mwenye nyumba hapo: Mwalimu wetu anauliza: Ni chumba gani unachoweza kunipa, ili nile Pasaka humo pamoja na wanafunzi wangu? Ndipo atawaonyesha chumba kikubwa ghorofani, kilichotandikwa mito

na kuandaliwa tayari kwa ajili ya sikukuu. Huko tuandalieni kila kitu. Wale wawili wakaenda mjini. Wakakuta kila kitu kama Yesu alivyowaambia, wakaandaa chakula cha Pasaka. Maandalizi haya yanapaswa kufanywa hivi kwa sababu Yesu, pamoja na wanafunzi wake, anapaswa kubaki mafichoni, kwa sababu ya mipango ya kumwua na msaliti aliyekuwa kati yao wenyewe.

Chakula cha Pasaka – Msaliti Yupo

Ilipokuwa jioni, Yesu akafika huko pamoja na wale Kumi na Wawili. Walipokuwa wakila, akasema: Nawahakikishia: Mmoja wenu atanisaliti – mmoja anayekula pamoja nami sasa. Wakashtuka, na mmoja baada ya mwingine akamwuliza: Hakika si mimi unayemaanisha? Yesu akajibu: Mmoja wenu kumi na wawili atafanya hivyo; mmoja anayechovya mkate wake pamoja nami katika bakuli moja. Kweli Mwana wa Adamu lazima afe, kama ilivyoandikwa juu yake. Lakini ole wake mtu yule anayemsaliti Mwana wa Adamu! Ingekuwa afadhali kwake kama asingezaliwa kamwe!

Kuanzishwa kwa Meza ya Bwana

Sasa Yesu anaanzisha kwa ajili ya wafuasi wake chakula kipya, kinachosherehekea *Agano Jipya* kupitia yeye mwenyewe. Na wakati huo huo kinakiacha nyuma milele chakula cha zamani cha Pasaka, kielelezo cha Agano la Kale. Walipokuwa wakila, Yesu akatwaa mkate, akaomba sala ya baraka juu yake, akaumega vipande vipande, akawapa akisema: *Twaeni, huu ndio mwili wangu!* Kisha akakitwaa kikombe, akaomba sala ya shukrani juu yake, akawapa nacho pia, wote wakanywa katika kikombe hicho. Wakati huo akawaambia: *Hii ndiyo damu yangu, inayomwagika kwa ajili ya wengi. Ni damu ya Agano Jipya.* Nawaambia: Sitakunywa tena divai, mpaka nitakapoinywa mpya siku ile utawala wa kifalme wa Mungu utakapokuwa umeanza. Kifo changu kwa mikono ya wakuu na ya mataifa si mwisho wangu. Nitaishi! Ufalme wa Mungu unakuja! Kisha wakaimba, kama ilivyo kawaida wakati wa Pasaka, zaburi za Haleli 115–118, wakatoka kwenda Mlima wa Mizeituni.

Yesu, kama “Musa mkuu zaidi”, anawatangulia wale Kumi na Wawili. Anaitangulia Israeli, naam, anautangulia ulimwengu wote. Ili akabiliane na mtesaji wa watumwa aliye mkuu kuliko Farao wa zamani wa Misri. Anaingia katika dhoruba na hofu iliyo kuu kuliko ile ya zamani kwenye Bahari ya Shamu. Ili auongoze ulimwengu kuingia katika uhuru. *Meza ya Bwana, kuumega mkate, ni*

njia ya pekee na yenye kina, inayotambulika kwa milango ya fabamu, ya kukumbuka katika mlo kile ambacho Yesu aliteseka nacho na kukipigania kwa ajili yao. Kwa ajili ya ulimwengu wote.

Kujitoa kwake kwa hiari badi kufa msalabani ndiye mwana-kondoo wa Pasaka wa kweli na mkuu zaidi, ambaye damu yake inakomboa milele, inasafisha kutoka katika dhambi na kutakasa. Na inasimamisha agano la milele. Meza ya Bwana ya leo si kumtoa Yesu dhabihu upya na upya katika alama za mlo huo. Mkate na divai ni alama. Kwa maana ya picha zinasema, kama kumbukumbu na wakati huo huo kama tangazo, juu ya tendo la wokovu la Yesu katika kuutoa dhabihu mwili wake halisi. Uwepo wa Kristo wa kiroho, usioonekana lakini ulio halisi vile vile, umehakikishwa kila mahali ambapo mlo huu wa ukumbusho unasherehekewa. Lakini uwepo huo uko vile vile pale, na pamoja na wale wanaokusanyika kwake, hata bila kusherehekea mlo huu.

Petro Atamkana Yesu

Ninyi nyote mtaniacha, Yesu akawaambia, kwa maana imeandikwa katika nabii Zekaria 13:7: Nitampiga mchungaji, na kondoo watatawanyika. Lakini baada ya kufufuka kwangu nitawatangulia kwenda Galilaya, kama mchungaji wenu mwema. Huko tutaonana. Ndipo Petro akamwambia: Hata wote wakikuacha – mimi kamwe! Nakuhakikishia, Yesu akajibu, wewe usiku huu huu, kabla jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara tatu. La!, Petro akajibu kwa msimamo wote. Hata kama ingenipasa kufa pamoja nawe! Sitakukana kamwe! Vivyo hivyo wakasisitiza wengine wote. Jinsi walivyojiona wenyewe kutayeyuka kama moshi, hatari ya kifo itakapokuja muda mfupi ujao. Marko analitia moyo Kanisa linaloteswa huko Rumi lisimame imara katika mateso. Na anamtia moyo kila mtu asitafute nguvu zake na ujasiri wake ndani yake mwenyewe.

Gethsemane – Yesu Anapambana Katika Maombi kwa Ajili ya Maisha na Kifo

Wakafika kwenye bustani ya mizeituni iliyoitwa Gethsemane. Jina hilo maana yake ni shinikizo la mafuta. Ilikuwa chini ya Mlima wa Mizeituni. Yesu akawaambia wale Kumi na Wawili: Kaeni hapa, mimi niende kuomba! Akawachukua Petro, Yakobo na Yohana pamoja naye. Hofu kubwa kupita kiasi na mshtuko vikamwangukia, akawaambia: Nimelemewa sana kwa sababu ya yale yanayonijia. Roho yangu ina huzuni kiasi cha kufa. Kaeni hapa pamoja nami,

mkeshe! Pamoja nami! Kisha akaenda mbele kidogo, akajitupa chini ardhini. Akamwomba Mungu kwa sauti iliyojaa hofu, kwamba ikiwezekana amwepushe na saa hii nzito. Aba, Baba, akasema, yote yanawezekana kwako! Uniepushe na kukinywea kikombe hiki! Uniondolee kikombe hiki cha mateso. Lakini yatendeke unayotaka wewe, si ninayotaka mimi.

Kikombe hiki cha mateso kilimaanisha kuanguka mikononi mwa wenye dhambi, kutiwa bila msaada mikononi mwao na mikononi mwa nguvu za giza. Kuzibeba dhambi za wengi. Na mwishowe kushindwa na mauti, adui mkuu. Kushushwa huku kulikuwa sehemu ya nia ya Baba ya kuokoa. Wokovu usingeweza kuja kwa njia nyingine, ila kwa kuingia katika saa hii ya hukumu na kuipitia katika mateso. Kupitia kifo chake kikatili msalabani, wokovu kwa wote ulipaswa kupatikana kwa mapambano. Kuwekwa huru kutoka kwa dhambi, mauti na Ibilisi, ambao Yesu anajitia mikononi mwao pamoja na matokeo yote. Yote haya yamefichika kwa wanafunzi saa hii. Hawaelewi kinachoendelea hapa. Hata sisi tunalitazama kwa hofu tukio hili lisiloaminika, na tunakosa maneno ya kulithamini hata kwa kukaribia, na kulielewa katika kina chake. Kisha akarudi kwa wanafunzi, akaona kwamba wamelala usingizi. Ndipo akamwambia Petro: Simoni, umelala? Hukuweza kukesha hata saa moja? Si ulitaka hata kuutoa uhai wako kwa ajili yangu? Kisha akawaambia wote: Kesheni na kuomba, ili muwe imara katika jaribu linalokuja. Roho iliyo ndani yenu i radhi, lakini asili yenu ya kibinadamu ni dhaifu. Hamwezi kuitegemea. Mara ya pili Yesu akaenda zake, akaomba kwa maneno yale yale kama kabla. Aliporudi, walikuwa wamelala tena. Macho yao yalikuwa mazito. Wala hawakujua la kumjibu. Yesu aliporudi mara ya tatu, akawaambia: Bado mnalala na kupumzika? Inatosha sasa, saa imefika! Sasa Mwana wa Adamu anatiwa mikononi mwa wanadamu, wenye dhambi. Inukeni, twendeni; yule anayenisaliti amekwisha kufika.

Maombi matatu ya Mwana kwa Aba wake hayakujibiwa. Kikombe hakikuondolewa. Kwa utii Yesu anajikabidhi kwa matukio yanayokuja. Mateso yanayoanza hapa – Yesu anakamatwa Gethsemane – Mwana anayapitia peke yake, yote anayotendewa na yote ambayo nguvu ya giza inamaanisha. Lakini maombi yake yanajibiwa. Ila ni pale tu kikombe kinapokuwa kitupu. Angalau katika kufufuliwa kwake kilio chake cha kusihi kimesikiwa. Yesu anayaacha nyuma mateso yote milele.

Yesu Anakamatwa

Mara tu baada ya kusema hayo, akaja Yuda, mmoja wa wanafunzi kumi na wawili, pamoja na kundi kubwa la watu wenye silaha. Walibeba panga na marungu, nao walikuwa wametumwa na makuhani wakuu, walimu wa sheria na wazee. Msaliti alikuwa amekubaliana nao juu ya ishara: Yule nitakayembusu kwa salamu, ndiye. Mkamateni, mkampeleke chini ya ulinzi mkali. Basi Yuda akamwendea Yesu mara moja. Rabil, akasema, akambusu. Ndipo wakamkamata, wakamshika. Kwa hila ya kiwoga wanakuja usiku, bila kuonekana iwezekanavyo. Ushahidi wa upendo wa dhahaka wa Yuda unafungua macho yetu kuona shimo la giza ndani ya mwanadamu. *Yeye anawakilisha moyo uliopotea na uliotiwa giza wa wanadamu wasiokombolewa.* Mmoja wa wanaume waliokuwa pamoja na Yesu akauchomoa upanga. Akampiga mtumwa wa kuhani mkuu, akamkata sikio. Jambo hilo lingeweza tu kumchukiza Yesu, anayekipokea kikombe cha Baba bila jeuri na bila kupinga. Ni hasa kutokutumia jeuri kunakodhihirisha jinsi Mungu alivyo kweli. Katika kushushwa kusiko na mfano, Yesu ndiye mkono wa Mungu ulionyoo. Si kwa ajili ya hukumu, bali kwa ajili ya wokovu. Yesu akawaambia wale wanaume: Je, mimi ni mhalifu, hata mje na panga na marungu kunikamata? Nilikuwa pamoja nanyi kila siku hekaluni nikifundisha huko. Hapo hamkunikamata. Lakini lazima yatimie yale ambayo Maandiko yalitabiri juu yangu. *Ndipo wanafunzi wake wote wakamwacha, wakakimbia.* Kijana mmoja alimfuata Yesu. Alikuwa amejifunika mwili kwa shuka ya kitani tu, na walipomkamata, akaiacha shuka, akakimbia uchi. Kuna dhana kwamba hapa mwandishi Marko anajieleza mwenyewe.

Yesu Mbele ya Baraza Kuu la Kiyahudi – Anahukumiwa

Wakampeleka Yesu kwa kuhani mkuu. Huko wakakusanyika makuhani wakuu wote, wazee wote wa baraza na walimu wa sheria. Petro alimfuata Yesu kwa mbali. Ukaribu wa zamani haupo tena. Akafika hadi uwanja wa ndani wa jumba. Huko akaketi pamoja na watumishi, akiota moto. Makuhani wakuu na baraza zima wakajaribu kumtia Yesu hatiani kwa ushahidi, ili wamhukumu kifo mapema; lakini hawakufanikiwa. Mashahidi wengi wa uongo walitoa ushahidi dhidi ya Yesu, lakini ushahidi wao haukupatana. Kisha wakasimama baadhi yao, wakadai: Tulimsikia akisema: Nitalibomoa hekalu hili lililojengwa na wanadamu, na katika siku tatu nitajenga jingine lisilofanywa na wanadamu. Lakini hata

ushahidi wao ulipingana. Ndipo kuhani mkuu mwenyewe akasimama, kwa sababu aliogopa kwamba hawangeweza kupata shtaka zito ambalo hata watu wangelionga mkono. Akasimama katikati, akamwuliza Yesu: Huna la kusema juu ya hayo wanayokushtaki watu hawa? Lakini Yesu akanyamaza, akiwa Mtumishi anayeteseka, hakusema neno. Ndipo kuhani mkuu akamwuliza waziwazi: *Je, wewe ndiwe Kristo, Mwokozi aliyeabidiwa, Mwana wa Yeye Aliyehimidiwa?* Swali hili lilikuwa limetokana na baadhi ya maneno ya Yesu, aliyoyasema hadharani na ambayo labda yalikuwa yamefika hadi Yerusalemu, na kutokana na yale aliyoyasema hadharani Yerusalemu katika siku hizi za mwisho. Nalo lilikwenda kwenye kiini kabisa. Na sasa bomu lilikuwa karibu kulipuka. *Mimi ndiye, Yesu akasema, nanyi mtamwona Mwana wa Adamu ameketi mkono wa kuume wa Mwenyezi, akija pamoja na mavingu ya mbinguni!* Ndipo kuhani mkuu akararua vazi lake, akasema: Tuna haja gani tena ya mashahidi? Mmesikia wenyewe jinsi alivyomkufuru Mungu. Anajiinua mwenyewe kwenye heshima ya kimungu, na kwa hiyo anamnyang'anya Mungu heshima yake. Yesu hadai tu kuwa Masihi, bali kwamba, akiwa Mwana, yuko sawa na Mungu. Hukumu yenu ni ipi? Kwa kauli moja wakatangaza kwamba anastahili kufa. Kwa mujibu wa sheria ya Musa, adhabu ya kukufuru ilikuwa kifo. Baadhi yao wakaanza kumtemea Yesu mate. Wakamfunika kichwa kwa kitambaa, asiweze kuona chochote; kisha wakampiga kwa ngumi, wakisema: Ni nani aliyekupiga? Wewe ni nabii, sivyo? Kisha askari wa baraza wakamchukua, wakampiga makofi. Wote waliokuwepo, kuanzia wakuu hadi watumishi na wale wanaojiunga tu na wengi, hawaamini dai lake la kuwa Masihi wala kwamba yeye ni Mwana wa Mungu. Kwa wote yeye ni mkufuru tu. Lakini kwa sababu ni mtu anayependwa na watu, hawawezi na hawaruhusiwi kuitekeleza hukumu ya kifo. Ilibidi, kwa kukosa njia nyingine, wamwendee liwali wa Kirumi, Pilato.

Petro Anamkana Bwana Wake

Petro alikuwa bado chini uwanjani. Mjakazi mmoja wa kuhani mkuu akapita. Alipomwona Petro karibu na moto, akamtazama kwa makini, akasema: Wewe pia ulikuwa pamoja na Yesu wa Nazareti! Petro akakana: Sijui lolote; sijui hata kidogo unachosema! Kisha akatoka nje kwenda ukumbini. Wakati huo huo jogoo akawika. Yule mjakazi akamwona Petro tena huko, akawaambia waliosimama karibu: Huyu pia ni mmoja wao! Lakini akakana tena. Muda mfupi baadaye waliosimama karibu wakaanza tena: Hakika wewe ni mmoja wao, kwa

kuwa wewe pia ni Mgalilaya, kutoka kule anakotoka yule Mnazareti! Lafudhi yako inaonyesha wazi! Sasa Petro akathubutu hata kuapa: Mungu na aniadhibu kama ninasema uongo! Simjui mtu huyo mnayemsema. Wakati huo huo jogoo akawika mara ya pili, na Petro akakumbuka kwamba Yesu alikuwa amemwambia: Kabla jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara tatu, na kudai kwamba hunijui. Ndipo akaanza kulia. Aliona aibu jinsi kiapo chake chote cha uaminifu kilivyoanguka upesi kikawa si kitu. Kama ilivyompata yeye, inaweza kumpata kila Mkristo!

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu, kitu ambacho ungependa kukitenda katika maisha yako?

Ni nini kinachokufurahisha sana kuhusu Yesu?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu! Mweleze jinsi unavyomstaajabia!

Sura ya 15

Yesu Mbele ya Liwali wa Kirumi Pilato – Kesi ya Haraka

Mapema asubuhi ya Ijumaa, makuhani wakuu, waandishi na wazee, naam, baraza kuu lote la Kiyahudi, Sanhedrini, wakafanya shauri. Wakaamua kumtia Yesu mikononi mwa liwali wa Kirumi, Pontio Pilato. Kwa maana wao wenyewe hawakuweza kutoa hukumu ya kifo wala kuitekeleza. Lakini hawakuweza kuwa na uhakika wa asilimia 100 kama Pilato angeifuata hukumu yao. Basi wakamfunga Yesu, wakampeleka akiwa amefungwa kutoka nyumbani kwa kuhani mkuu, katika mtaa wa Waessene, hadi kwa Pilato. Wakamkabidhi Yesu kwake, wakitumaini kwamba atamhukumu kifo upesi. Kwa kawaida makao ya Pilato yalikuwa Kaisaria. Lakini wakati wa sikukuu alikaa Yerusalemu kwa sababu za usalama. Pamoja na askari wake huenda alikaa katika jumba la kifalme la Herode. Pilato akamwuliza Yesu ghafla: *Je, wewe ndiwe Mfalme wa Wayahudi?* Wewe wasema, Yesu akajibu. Jibu la Yesu la kukubali linampa Pilato sababu ya kufikiri kama jambo hili linaweza kuwa hatari kwa hali ya kisiasa. Lakini makuhani wakuu wakamshtaki kwa mambo mengi. Pilato akashangaa kwamba Yesu hakujibu shtaka lao lolote. Basi akamwuliza: Hujibu? Hujitetei? Tazama ni mambo mangapi wanayokushtaki! Lakini Yesu hakusema neno lolote, jambo lililomshangaza sana Pilato. Yesu anajikabidhi katika nafasi ya Mtumishi anayeteseka, anayemtii Baba. Kunyamaza kwake na kutojitetea kwake kunaonyesha kwamba Bwana wa historia, Mungu mwenyewe, anafuata mpango wa siri, ambao Mwana anajisalimisha kwake licha ya upinzani mkubwa kuliko wote na mateso.

Baraba Anaachiliwa – Yesu Anahukumiwa Kifo

Ilikuwa desturi kwamba wakati wa sikukuu ya Pasaka mfungwa mmoja wa Warumi aachiliwe. Naye ni yule ambaye Wayahudi walimtaka. Palikuwa na mtu mmoja, Baraba, aliyekuwa ameua mtu katika uasi. Sasa watu, wakichochea na wakuu wa Wayahudi waliotaka kumwangamiza Yesu, wakaja kwa Pilato. Wakasisitiza haki yao ya kuachiliwa mfungwa wa uchaguzi wao. Pilato akaona nafasi ya kumwachilia Yesu, ambaye machoni pake hakuwa na hatia. Basi akauliza: Je, niwaachilie Mfalme wa Wayahudi? Lilikuwa neno la dhihaka. Je,

alitaka kuufanya umati ubadili mawazo? Alijua wazi kwamba makuhani wakuu walimtia Yesu mikononi mwake kwa sababu ya wivu. Hao walikuwa wamewachoea watu wadai kuachiliwa kwa muuaji Baraba. Pilato hakukata tamaa, akawaambia watu: Basi nimfanye nini huyu mnayemwita Mfalme wa Wayahudi? Lakini watu wakapiga kelele kama wenye wazimu: ***Msulubishe!*** Pilato akauliza: Kosa lake ni nini? Ametenda ovu gani? Sasa wakazidi kupiga kelele: ***Msulubishe!*** Pilato alitaka kuwafurahisha watu kama kila mwaka, akamwachilia muuaji Baraba, ambaye hakuweza kuamini bahati yake ya ghafla. Kwa sababu ya baadhi ya mienendo yake isiyojali hisia za Wayahudi, Pilato alikuwa chini ya shinikizo fulani. Ingekuwa vibaya sana kwake sasa kutoyafuata mapenzi ya Wayahudi. Ili kulinda nafasi yake ya mamlaka, anamtoa dhabihu yule Mnazareti asiye na hatia badala ya Sikari, gaidi ambaye ni adui wa Rumi. Yesu akamtia mikononi mwa mapenzi yao, akaamuru apigwe mijeledi, akaagiza asulubiwe. Mwishowe Pilato ndiye mwenye kuwajibika kwa kusulubiwa. Lakini pamoja naye, ni Wayahudi wote ambao hawakumtambua Masihi wao, au hawakutaka kumtambua.

Dhihaka na Ukatili wa Askari wa Kirumi

Askari wakampeleka Yesu ndani ya uwanja wa jumba la kifalme. Kikosi kizima cha askari kikaitwa pamoja, ili kuhakikisha usalama na utulivu wakati wa kusulubiwa. Askari wa kikosi cha kunyonga walijua utaratibu, wakaufanya kuwa mchezo. Wakamvika Yesu joho jekundu, wakamwekea kichwani taji ya miiba. Kisha wakamsalimu Yesu, aliyeteswa na kutokwa damu, kwa dhihaka: Salamu, Mfalme wa Wayahudi! Kwa mwanzi wakampiga kichwani, ili kuisukuma taji ya miiba ndani ya ngozi ya kichwa chake. Wakamtemea mate, wakapiga magoti mbele yake kwa dhihaka ili kumsujudia. Walipokwisha kumaliza mchezo huu usio wa haki kupita kiasi, wakamvika tena nguo zake, ili waanze safari kwenda mahali pa kusulubiwa.

Njiani Kwenda Mahali pa Kusulubiwa

Kisha wanamtoa nje Yesu wa Nazareti aliyehukumiwa, ili wamsulubishe. Mti lazima aubebe aliyehukumiwa mwenyewe. Lakini yeye ni dhaifu mno, na machoni pa askari hatari ni kubwa mno kwamba atakufa kabla. Kupigwa mijeledi kwa kamba za ngozi zilizowekwa vipande vikali vya mifupa kumeupasua mgongo wa Yesu, na kumesababisha tayari kupoteza damu nyingi

na maumivu ya kutisha. Kwa hiyo wanamlazimisha Simoni Mkirene, aliyekuwa akipita kwa bahati, aubebe msalaba wake. Yeye, baba yao Iskanda na Rufo, alikuwa akitoka shambani.

Golgotha – Yesu Anasulubiwa

Wanampeleka mahali pa kunyongea nje ya malango ya Yerusalemu. Mahali paitwapo Golgotha, maana yake mahali pa fuvu la kichwa. Askari wakampa divai iliyochanganywa na manemane anywe, ili kuyapunguza kidogo maumivu yake. Lakini hakuipokea. Wakamsulubisha. Wanaipigilia mikono yake misumari kwenye mti wa kuingama na kuusimamisha msalaba. Hayo yalitokea kati ya saa tatu asubuhi na saa sita mchana. Wanyongaji wakapiga kura juu ya vazi lake, nani alichukue. Mali ya waliohukumiwa ilikuwa ya askari. Sababu ya mashtaka ya kunyongwa kwake iliandikwa juu ya kibao juu ya msalaba: *Yesu, Mfalme wa Wayabudi*. Hili lilikuwa shtaka la Pilato, lililomfanya kuwa mwasi anayewezekana. Wakati huo huo lilikuwa kejeli kali kwa Wayahudi. Kwa maana lilikuwa neno la kweli, ambalo wakuu walipaswa kulikubali, ingawa walitaka kulizuiwa. Wakati huo huo wapiganaji wawili wa uhuru wenye silaha, wenzake Baraba, wakasulubiwa pamoja na Yesu. Mmoja upande wake wa kushoto na mwingine upande wake wa kulia. Kwa Warumi kusulubisha ilikuwa njia ya kawaida ya kutisha watu. Njia hii ya kunyonga haikuwepo tu ili kutekeleza hukumu ya kifo. Ilikuwa ya kuangamiza na kutisha. Kwa nje, Yesu alikuwa mmoja wa waathiriwa wengi wa mkakati wa Kirumi wa kutisha watu. Kusulubiwa kwa Yesu hakukuwa jambo la pekee. Watu waliopita karibu na msalaba walitikisa vichwa vyao na kumtukana: Aha, si ulitaka kulibomoa hekalu na kulijenga tena katika siku tatu? Kama unaweza hivyo, basi shuka sasa msalabani ujiokoe. Vivyo hivyo walidhihaki pia makuhani wakuu na waandishi, waliokuwa wamefikia lengo lao hatimaye: Aliwaokoa na kuwaponya wengine na kuwafanya wazima, lakini hawezi kujiokoa mwenyewe. Ikiwa yeye ndiye Kristo aliyeahidiwa, Mfalme wa Israeli, na ashuke sasa msalabani, ili tuamini!

Kama Yesu angeshuka msalabani sasa, jambo ambalo kwa hakika angeweza kulifanya, angejionyesha kuwa Masihi wa uongo. Kwa maana ni kupitia msalaba tu ilipowezekana kuwa Masihi halisi, Kristo wa kweli. Dhihaka ya wakuu na maneno yao ya kumtaka ashuke msalabani yalikuwa jaribu kubwa kwa Yesu. Hasa kwa sababu aliweza, naye angeweza kuwaonyesha wote kwamba ana mamlaka. Lakini hata kwa ajili yao na kwa ajili ya wote alibaki juu ya mti huu

mpaka alipokufa. Hata wale wahalifu wawili waliosulubiwa pamoja naye walimtukana. Walimtukana kwa sababu hakupinga na alibaki bila kujitetea. Wao kinyume chake walilaani na kutukana. Mateso, hata kuteswa kwa ajili ya imani, hayatokani na Mungu kukosa nguvu. Lakini kwa njia hii, si kwa njia nyingine, Mungu anaeneza uweza wake na utukufu wake – kupitia kushushwa, mateso na kuteswa. Katika hayo inaonekana jinsi Mungu alivyo. Tofauti na wanadamu, ambao, kinyume naye, hutafuta mamlaka, hutumia jeuri na kuwanyonya wadogo. Katika kushushwa kwa Yesu, Mungu anaufunua moyo wake!

Yesu Anakufa

Kuanzia karibu saa sita mchana hadi saa tisa alasiri, giza zito likaja juu ya nchi yote, naam, juu ya ulimwengu wote. Tukio hili la asili lililoshuhudiwa linaonekana kwa watu kana kwamba ulimwengu wote unasambaratika. Si kupatwa kwa jua, bali giza linalopiga kelele kwamba jambo la pekee, ambalo halijawahi kutokea, linatokea, na halitokea hivyo tena kamwe. Kama zamani katika giza la Misri, wazaliwa wa kwanza walipokufa kwa hukumu ya Mungu. Hapa Mzaliwa wa kwanza wa Mungu anakufa, na anaichukua hukumu kama mbadala wa wengi. Hali ya kiapokalipsi. Yesu katika maumivu ya kifo, ameachwa na Mungu na wanadamu, ametupwa nje, amedharauliwa, ameteswa, amesulubiwa. Anakutana na nguvu ya giza. Anakuwa dhabihu kwa ajili ya dhambi ya ulimwengu. YEYE anabeba mzigo ambao sisi hatuwezi kuubeba kamwe. Karibu na mwisho wa giza, karibu saa tisa alasiri, Yesu akapiga kelele kwa sauti kuu: Eloi, Eloi, lama sabakthani! Yakitafsiriwa kutoka Kiaramu, ni maneno ya mwanzo ya Zaburi 22: *Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?* Wengine walipomsikia akiita, wakasema: Anamwita Eliya. Kisha mmoja akakimbia, akaleta sifongo iliyojaa siki, akaitia juu ya mwanzi ili kuishika midomoni pake. Huku akisema: Tuone kama Eliya atakuja kumwokoa. Yesu akapiga kelele kwa sauti kuu, akafa. Wakati huo huo pazia la hekalu, lililotenganisha Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu, likapasuka vipande viwili kutoka juu hadi chini. Umuhimu wa hekalu na ulazima wake unabatilishwa milele na Mungu mwenyewe kwa mkono wake. Kitu kipya na bora zaidi kimeanza msalabani!

Jemadari wa Kirumi na Wanafunzi Wanawake wa Yesu

Jemadari wa Kirumi, aliyewajibika kwa kusulubiwa na aliyesimama kuelekea msalaba, aliguswa ndani kabisa ya nafsi yake ngumu. Alikuwa amesimamia kusulubiwa kwingi tayari. Lakini alipoona na kusikia jinsi Yesu alivyokufa bila kuwalaani adui zake, hata akiwasamehe, akatamka kwa kigugumizi maneno haya: ***Hakika mtu huyu alikuwa Mwana wa Mungu.*** Katika Injili hii yote, Mrumi ndiye pekee anayesema maneno haya na kukiri kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu. Hilo walilionga pia wanawake waliokuwa wakitazama si mbali na msalaba. Walitaka kujua kinachompta Rabi wao. Walisimama karibu na msalaba, tofauti na wanafunzi, ambao isipokuwa Yohana walikuwa wamekimbia. Miongoni mwao walikuwa Mariamu Magdalene, Mariamu mama yao Yakobo mdogo na Yose, na pia Salome. Hawa walimfuata Yesu huko Galilaya na kumhudumia. Lakini walikuwako pia wanawake wengine wengi waliomfuata, waliomfuata Yesu kutoka Galilaya hadi Yerusalemu. Hakuna mwanafunzi wa kiume aliyeonekana – wanawake walikuwepo, marafiki wa kweli wa Yesu.

Msalaba unawatenganisha marafiki na maadui wa Yesu. Kila mtu anakabiliwa na swali, yeye amesimama upande upi wa msalaba. Jemadari wa Kirumi ni ushahidi kwamba mtu anaweza kubadili upande, na kwamba anaruhusiwa kufikia ufahamu ule ule aliofikia yeye.

Yesu Anawekwa Kaburini

Jioni ilipofika na sabato ikaanza jua lilipozama, Yusufu wa Arimathaya kwa ujasiri akaingia kwa Pilato, akaomba mwili wa Yesu. Alitaka kuuzika. Alikuwa mjumbe wa baraza aliyeheshimiwa, naye aliutarajia Ufalme wa Mungu. Alikuwa mwanafunzi wa siri, angalau mtu aliyemstaajabia Yesu. Pilato akashangaa aliposikia kwamba Yesu amekwisha kufa. Wakati mwingine ilichukua siku kadhaa mpaka waliosulubiwa wafe. Akaagiza aulizwe yule jemadari aliyekuwa msalabani, ili kuhakikisha. Huyu akamthibitishia, naye akampa Yusufu mwili wa Yesu. Yusufu akanunua sanda nzuri ya kitani. Akamshusha kwa uangalifu kutoka msalabani. Akamfunga katika sanda. Akamweka katika kaburi lake jipya, lililochongwa mwambani. Kisha akavingirisha jiwe kubwa la kaburi mbele ya kaburi hilo la pango. Wanafunzi wanawake wawili wa Yesu walitazama kwa makini mahali alipomweka. Walikuwa Mariamu Magdalene na Mariamu mama

yake Yose. Nyakati za huzuni, kuyatazama hayo na kutoweza kufanya lolote tena, ila kukubali kifo cha Rabi wao.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu, kitu ambacho unaweza kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Je, una maswali? Yaandike!

Sura ya 16

Wanawake Watatu Wanapanga Kuupaka Mwili wa Yesu Mafuta

Sabato ilipokwisha Jumamosi jioni, na mwili wa Yesu ukiwa umekwisha kukaa siku moja katika kaburi jipya la Yusufu wa Arimathaya, wanawake watatu walinunua mafuta ya thamani yenye harufu nzuri ili kumpaka Yesu: Mariamu Magdalene, Mariamu mama yake Yakobo, na Salome. Walitaka kumtimizia Masihi wao mpendwa wajibu na heshima ya mwisho. Mapema sana Jumapili asubuhi, siku ya kwanza ya juma, jua lilipokuwa likichomoza tu, wanafika kaburini. Walijiuliza ni nani atakayewavingirishia kando jiwe la kaburi, zito la tani nyingi, ili waingie kaburini. Hawakutarajia jambo lolote la ajabu, walitaka tu kutimiza wajibu wao wa huzuni. Wanapofika, wanaona kwa mshangao kwamba jiwe kubwa la mviringo la kaburi limekwisha kuvingirishwa. Wanapoiingia kaburini, wanashtuka. Kijana mmoja aliyevaa vazi jeupe ameketi upande wa kichwa, mahali ambapo maiti ilipaswa kulala. Kana kwamba kijana huyu alikuwa akiwangoja, anasema: Msishtuke! Mnamtafuta Yesu, Mnazareti, yule aliyesulubiwa. Hayupo hapa tena. Kwa maana amefufuliwa kutoka kwa wafu. Tazameni, hapa ndipo mahali walipomweka. Na sasa wapelekeeni wanafunzi wake habari hii ya furaha. Na hasa Petro, aliyevunjika moyo sana kwa sababu ya kumkana. Anawatangulia kwenda Galilaya, kama alivyosema kabla ya kifo chake. Huko mtakutana naye na kumwona.

Lakini wao wakatoka mbio kaburini, wakakimbia. Kutetemeka na mshtuko vikawashika. Wala hawakuthubutu kumwambia mtu yeyote neno lolote juu ya jambo hilo. Hofu kubwa ilikuwa imewaingia.

“Kufufuliwa kwa Yesu kunaacha nyuma yake hofu ya uwepo wa Mungu usiofikirika, unaolemea kila kitu. Uwepo wa Mungu unaoweza kuhisiwa unaonekana katika nyuso za wanawake hao. Msomaji anapaswa kujua: Ushuhuda huu wa mashahidi si historia ya kawaida tu, bali ni *Mungu kuingilia kati historia kwa kweli*.”

Aliyefufuka Anajionyesha

Siku ya kwanza ya juma, mapema asubuhi, Yesu alimtokea kwanza kabisa Mariamu Magdalene. Kutoka kwake alikuwa ametoa pepo saba. Mara moja

akaenda akawatangazia wanafunzi, waliokuwa wakiomboleza na kulia. Mariamu alipowaambia kwamba yu hai na kwamba amemwona, hawakumwamini hata kidogo. Baada ya hayo Yesu akajifunua kwa wanafunzi wengine wawili katika sura nyingine kuliko kabla ya kifo chake, walipokuwa wakitembea mashambani kwenda nyumbani. Nao pia, walipokwisha kukutana naye, wakarudi mbio mara moja wakawatangazia wengine. Lakini hata wao, kama Mariamu, hawakuaminiwa. Kisha Yesu akakutana na wale kumi na mmoja wenyewe, walipokuwa wakila pamoja. Akakemea kutoamini kwao na ugumu wa mioyo yao, kwa sababu hawakuwaamini mashahidi waliokuwa wamekutana naye.

Agizo la Yesu la Kuwatuma

Kisha Yesu akawaambia: Nendeni ulimwenguni kote! Hubirini Injili ya Ufalme kwa uumbaji wote! Wote wanapaswa kusikia! Wote wanapaswa kuamini! Aaminiye na kubatizwa ataokoka. Asiyeamini atahukumiwa. Wale wanaoamini watafuatwa na ishara hizi zisizo za kawaida za nguvu na za Ufalme wa Mungu na za Injili: Kwa jina langu watatoa pepo na kuwaweka watu huru. Watasema kwa lugha mpya. Watawashika nyoka wenye sumu na kuwakung'uta. Wakipewa kitu cha sumu wanywe kwa sababu watu wanataka kuwaua, hakitawadhuru. Watawawekea mikono walio dhaifu na wagonjwa, nao watapona.

Kupaa Mbinguni

Bwana Yesu alipokwisha kusema na wanafunzi wake, alichukuliwa juu mbinguni mbele ya macho yao. *Huko aliketi mkono wa kuume wa Mungu.* Yesu, aliyefufuka kwa uzima usio na mwisho, anapewa thawabu kwa maisha yake na kwa mateso yake ya kifo, naye anarudi kwa Baba yake katika ulimwengu wa mbinguni. Wanafunzi wakatoka, wakahubiri Injili kila mahali. Bwana akaambatana na mahubiri hayo, kama alivyosema, akalithibitisha neno lao kwa ishara na maajabu.

Ni nini kinachokugusa katika matukio haya, ni nini kinachogusa moyo wako:

Ni nini kipya kwako:

Je, umejifunza kitu, kitu ambacho unaweza kukitekeleza katika maisha yako?

Unaomba kwa ajili ya nini? Mwabudu Yesu kwa yale uliyosoma hapa kumhusu!

Neno la Mwisho

Natumaini sana kwamba mlipokuwa mkisoma mlihisi jinsi Mungu anavyosema nanyi. Jinsi anavyotia moyo, anavyofundisha, lakini pia anavyoonya juu ya kila kitu kisichotoka kwake na kwa hiyo kinachotudhuru.

Mshukuruni kwa mema yote aliyosema juu yenu na pia aliyowaambia moja kwa moja.

Ikiwa mna maswali, tuandikieni: hj-ronsdorf@t-online.de

Maandiko mengine ya Agano Jipya mtayapata kwenye www.hans-joerg-ronsdorf.de.

Hapa Kuna Vidokezo Vichache Muhimu:

Someni Biblia. Ikiwezekana mara kwa mara.

Someni Biblia pamoja na watu wengine – na mshirikiane mawazo.

Ombeni kwamba Mungu alifanye neno lake liwe hai kwenu – kana kwamba anasema nanyi moja kwa moja.

Someni maandiko kwa sauti, mara mbili mfululizo.

Yaulizeni Maandiko Maswali Yafuatayo:

Mngeyapa maandiko haya kichwa gani? Maandiko haya yanasema nini kuhusu Mungu na Yesu? Yanasema nini kuhusu wanadamu? Tunajifunza nini kutoka kwayo? Tunapaswa kufanya nini? Neno hili linatutia moyo jinsi gani?

Mnapokutana tena, zungumzeni juu ya mambo mliyoyaona na kuyapitia.

Tafuteni kuwasiliana na kuwa na ushirika na Wakristo wanaompenda na kumheshimu Yesu Kristo, wanaoithamini Biblia, wanaoisoma na kuichukulia kwa uzito.